



Η ΓΑΛΑΤΕΙΑ

(Συνέχεια και τέλος. Ίδε Φυλλ. 61.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

—ο—

Εἰς σέ παραδίδομαι γλυκεῖα μελαγχολία, ἔλθε νὰ ἐπιχύσῃς εἰς τὰς τελευταίας μου ταύτας εἰκόνας τὴν ἡμίφωτον ἐκείνην σκιάν, τὴν τοσοῦτον εἰς πάσας τὰς εὐκισθητῆος καρδίας ἀξέσκουσαν. Οὐδεὶς φθόνος ἐάν συγκινηθῶσι τὰ δάκρυα, ὅσα τρυφερὰ καρδίαι χύνουσιν διὰ σέ, εἶναι ὡς τὸ ῥόδον μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἀνθέων. Ὅποιας διεγείρεις θελκτικὰς ἀναμνήσεις! τίς ἐραστὴς μεμακρυσμένος τῆ; ἐρωμένης του, ἢ φίλος τοῦ φίλου στερούμενος, ἢ μήτηρ μακρὰν τοῦ τέκνου τῆς, τίς δὲν σὲ θεωρεῖ ὡς τὸ πολυτιμώτατον πάντων τῶν ἀγαθῶν; Πόσον γλυκεῖαι αἱ στιγμαὶ καθ' ἃς μακρὰν τῶν ἀνθρώπων μόνος μετὰ τῶν ἀναμνήσεών σου ἀκίπτεται τις καθ' ἑαυτὸν, ἢ μᾶλλον ὁμοῦ μετὰ τῶν προσφιλῶν τῆς καρδίας του. Μετὰ πάσης τέρψεως ἐνθυμεῖται τὰς παρελθούσας τέρψεις, τὴν πρῶτην στιγμὴν τῆς ἀγάπης, τὴν δειλὴν συγκατάθεσιν, τὰς ἐλπίδας, τοὺς φόβους, τὰς ὑποψίας, τὰς ἐριδας, ταῦτα πάντα τὰ νομίζει παρόντα, ταῦτα πάντα τὰ παρίστανται ὡς ἐν εἰκόνι μετ' εὐφροσύνης. Ἄλλ' εἰς αὐτὴν καὶ παρελθούσαι θλίψεις ὡς νέφη ἀντανεκλῶνται πολλακίς· αἱ κακστραφείσαι ἐλπίδες, ὁ ἄωρος

θάνατος ὄντος φιλάτου προκαλοῦσι νέα δάκρυα εἰς τοὺς ἀφθαλμούς του, ἀλλὰ τὰ δάκρυα ταῦτα δὲν εἶναι ἐστερημένα γλυκύτητος καὶ βέουσιν ὡς βάλσαμον παρηγορίας εἰς τὴν πληγὴν του.

Οὕτω διελογίζετο ὁ σοφὸς Στέφανος, ἔχων ἀφιερωμένην μίαν τοῦ ἔτους ἡμέραν εἰς δάκρυα εὐγνωμοσύνης, ἐρωτᾶς ἢ φιλίας. Τὴν ἡμέραν δὲ ταύτην ὁ σεβάσιμος οὗτος ἱερεὺς τοῦ Ἱψίστου, ἐνδεδυμένος τὰ πένητά του ἐνδύματα, ἦλθεν εἰς τὴν ἀγορὰν, ὅπου ταῦτοχρόνως εἶδε προσδραμόντας καὶ πάντας τοὺς λοιποὺς τοῦ χωρίου κατοίκους, καὶ τούτους μελανίζοντας, καὶ κυκαρίσσοις ἐστερμένους, φέροντας δ' ἐν χειρὶ ῥάβδους μελαίναις ταινίας κεκοσμημένας, οὗς ἀφ' οὗ ἔθεσαν εἰς τάξιν, καὶ διεχώρισε τοὺς ποιμένας ἀπὸ τὰς παιμενίδας, τοὺς διέταξε νὰ βαδίζωσι σιγῆδὸν ὡς δύο παρατεταγμένα στρατεύματα.

Πρὸς μὲν τὴν δεξιὰν πτέρυγα ἡ Νισίδα, ἡ Λεύκη, ἡ Θεανὸ, ἡ Ἀνθὼ καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι πάσαι προεχώρουν, προηγούμενης τῆς Γαλατείας· πρὸς δὲ τὴν ἀριστεράν, κατάντικρυ τούτων, ἐβάδιζον ὁ Θιμβρίων, ὁ Φαβιανὸς, ὁ Ἀάμων, ὁ Θύρις καὶ τὰ μικρὰ παιδία πάντα, ἡγουμένου τοῦ Ἐλικίονος, καὶ μόνος ὁ Ἐραστὸς ἔλειπε. Μετὰ τούτους δ' ἤρχοντο αἱ σύζυγοι, ἠδηγούμεναι ὑπὸ τῆς Σιλβίας, καὶ οἰσούζυγοι, ἀρχηγὸν ἔχοντες τὸν Δρακίωνα. Τὸ εὐδαίμον δὲ τοῦτο στρατόπεδον ἦτο σχεδὸν λαμπρὸν ὡς καὶ τὸ πρῶτον. Τὸ δὲ περικαλοῦσθον τρίτον ἀγγεῖα ἦτο ἦττον μὲν λαμπρὸν, ἀλλὰ σεβασμιώτερον αἱ χῆραι καὶ οἱ γέροντες, ὀδηγούμενοι οἱ μὲν ὑπὸ τοῦ Μοίριδος, αἱ δὲ ὑπὸ τῆς μητρὸς τοῦ Ἐράστρου· τούτων ἡ πολιὰ κόμη δὲν ἦτο

έσταμμένα, αὐ τρέμουναι χεῖρές των ἐπερείδοντο ἐπὶ τυλωδῶν βράδιων. φεῦ! τούτους πρὸ πάντων ἐνδιέφερον ἡ τελετὴ ἐκείνη, ἐργαζόμενος νὰ θρηνησωσιν ἐπὶ τοῦ τάφου ὁ μὲν υἱοῦ, ὁ δὲ ἀδελφεῖς ἡ συζύγου.

Τὴν δ' ὀπισθοφυλακὴν ἔκλειεν ὁ Στέφανος, ἐπίτηδες ἐκλέξας τὴν θέσιν ταύτην ἵνα ᾖται πλησιέστερος εἰς τοὺς δυστυχεῖς ἐκατέρωθεν δ' αὐτοῦ ὄκτω ὠκίοι νέοι, λινα ἑνδύματα ἔγοντες, καὶ ἀνθοσταμνίαι, ἔφερον μὲ σέβας τὸ καθαρχεῖον ὕδαρ, τὸν λίθον καὶ τὸ πῦρ, καὶ ὑπερήφανοι διὰ τὴν ὑψηλίαν ταύτην, ἥτις ἦν ἀμοιβὴ τῆς ἐνδελειχτοῦ ἐτήσιου πρὸς τὴν σπουδὴν καὶ σύνεσιν ἀφοσιώσεώς των, ἔβαινον καὶ τῶν γερόντων βαρύτεροι.

Πρὶν φθάσωσιν εἰς τὴν κοιλάδα, εἴθα ἦτο τὸ κοιμητήριον, ἔπρεπε νὰ διατρέξωσιν ἐπὶ μὴν ὥραν τὰς ὄχθας τοῦ Τάγου, καὶ ὑπὸ θόλον εὐβαλῆ διπλῆς σειρᾶς ἵτεόν. Οἱ ποιμένες ἐπροχώρουσιν σιωπηλῶς ἐπὶ γλοεροῦ ἐδάφους ἐσπαρμένου ἀπὸ ἡγρὰ ἀνθη καὶ βόδα. Ὁ ἥλιος ἤρχιζε στέμειν μὲ τὰς χρυσᾶς ἀκτίνάς του τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων, ἀναγγέλλων ὠραιοτάτην θέσιν ἡμέραν ὃ δ' οὐρανὸς ἦτο αἶθρος καὶ γλυκὺς ζέφυρος ἔσειε τὰ δένδρα, καὶ ἀνελάμβανεν ἡσύχως τοὺς εἰς τὴν εὐλογίαν των καθυδρόντας νεοσσούς. Ὁ κορυθαλὸς ἔφαντος εἰς τὸν αἰθέρα ἠκούετο κελυδῶν ἢ ἀκίδων ἀπηυδμημένα ἀπὸ τὴν νυκτερινὴν κελιδὴν ἠγέρετο καὶ πάλιν νὰ χαριεῖται τὴν ἡμέραν ἢ τρυγῶν καὶ ἡ φάσσα ἀνταπεκρίνοντο διὰ τῶν κλαυθμῶν των εἰς τὸ γλυκὺ τοῦ δρυκολάπτου ἄσμα· τὰ ἀνθη διεγχοσ πᾶσαν αὐτῶν τὴν εὐνοδίαν οἱ ἰχθύς ἐπαίξον εἰς τὰ βήθα τοῦ ποταμοῦ καὶ ἡ φύσις ἄπασα, εἰς τὴν στιγμήν τῆς ἐγέρσεώς της, ἐφαίνετο εὐχαριστοῦσα τὸν δημιουργὸν διὰ τὴν ἀγαθοεργίαν, ἣν καὶ πάλιν τῇ ἐδαφίλευεν.

Ὁ Θυμῆριον, ἡ Λεύκη καὶ ἡ Νισίδα, ἀσυνήθιστοι εἰς τὴν χαριστάτην τῆς φύσεως θέσιν, τὴν ἐθεώρουσιν μετὰ θαυμασμοῦ· ἔτι δὲ μάλλον τοὺς κατέπληξεν ἡ θέα τοῦ εἰς θ' ἐβόασαν κοιμητηρίου.

Κατὰ τὴν ὄχθην τοῦ ὠραιοῦ ἐκείνου χρυσαφῆρου ποταμοῦ κείται, εἰς ἀπόστασιν τινῶν σταδίων, θέσις μεμνημένη, πανταχῶθεν περιορισμένη ὑπὸ λόφων σειρᾶς ἦν μίαν μόνην διέτμενεν εἰσοδος. Ὁ μακρὸς οὗτος ἀγῆν περιφρουρεῖται ἐκατέρωθεν ἀπὸ αἰμασιᾶν ἐκ κυπαρίσσωσιν ἐν εἰδαὶ ἀμφιδέστρου, συνσφιγμένον τοσοῦτον, ὥστε οἱ κλάδοι των συνδεόμενοι ἀποτελοῦσι τείχος συνηρηθῆς, ἀναστίνον εἰς ὕψος μέγαν· βόδωνιαι δὲ τινες καὶ ἰάσμη ἀγρία κοσμοῦσι μὲ ἀνθη ἐρυθρὰ καὶ κίτρινα τὴν γλοερὰν κορυφὴν τῶν ὠραιοῦ ἐκείνων φυσικῶν τειγῶν· αὐδέποτε ποιμνιον εἰσεδύσαν εἰς τὸ ἄσυλον τοῦτο· οὐδέποτε ζυλοτόμου πέλεκυς ἠκούσθη εἰς τὸ ἱερὴν δάσος, ἐν ᾧ βαθεῖα ἐπεκράτει ἡ σιωπὴ. Ἡκούετο δὲ μόνον ὁ ἐλαφρὸς ῥόγθος πηγῶν τινῶν, αἵτινες ἐρπον ὑπὸ τὰ φύλλα, καὶ συναντώμενοι εἰς στρομα βρύσιον, ἔφερον ἐκεῖθεν τοὺς ἀργυροειδεῖς τῶν ἀρούς εἰς τὸν Τάγον.

Κατὰ τὸ πέρας δὲ τῆς εἰσοδοῦ ἱσταται παλαιὰ ἐλάτη, ἥτις φαίνεται κλειούσα τὴν κοιλάδα· ἐπὶ τοῦ βλοιοῦ δ' αὐτῆς εἶαι κεκαρκαμένον οἱ ἐξῆς λόγοι :

Ἄν, ὀδοιπόρ', ἐνέδοκας ποτὲ εἰς τὴν κελίαν, φοβοῦ νὰ εἰσχωρήσῃς· Ἄλλ' εἰν ἔχῃς ἄδολον κ' ἐνάρτεον καρδίαν, ὦ Ἰ ἔμβα νὰ θρηνησῃς.

Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς κοιλάδος αἱ αὐταὶ κυπαρίσσοι ἐκταίνονται κύκλῳ, καὶ ἐν τῇ μέσῳ κείται πηρὴ αἰέναις, ἥς τὸ ἀρθρον ὕδαρ ἀνδρῶν καὶ τρέφει τὴν γλόην. Τάροι τινὲς κείνται τείδε κακίαις, ὧν οἱ μὲ εἰσιν ἡδὴ κεκαλυμμένοι ἀπὸ κισσοῦς, οἱ δὲ ἔτι σφρανοῖς κεκοσμημένοι· πάντες δὲ ἐγκλείουσιν ἐκατέρωθεν τοῦ σώμα· διότι ἡ τιμὴ τοῦ κείσθαι ἐν τῇ ὄρει ἐκείνῃ κοιλάδι δὲν ἀπονέμεται ἀδιαφύκως τοῖς πᾶσι, ἀλλ' εἶνε ἀμοιβὴ ζωῆς ἀμώμου, ἐπιδοκιμασθεῖσαι ἐν τοιαύτης ἐν συνελούσει ἀπὸ παντὸς τοῦ χωρίου.

Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἐφθασαν οἱ ποιμένες εἰς τὴν πηρὴν ἐστάθησαν, καὶ ὁ Στέφανος ἀνέκραξε : « Διασπαρῆτε συνέλαστε δὲ πάλιν περὶ ἐμὰ, ἀμα ἀκούσαντες τῆς σάλπιγγος. » Τότε διεσκορπίσθησαν πάντες καὶ πᾶσι χήρα, καὶ πᾶς ὄργανὸς ἔπρεξε πρὸς τὸν λίθον τὸν κελίοντοντα τὸ ἀντικείμενον τῶν θαρῶν του. Αἱ δὲ ἄδελφοί, ὁ Θυμῆριον καὶ ὁ Φαδριανὸς, μὴ ἰδόντες ἐπρησθῆν των τῶν Ἐλικίων, ἔδραμον πανταχῶ τῆς κοιλάδος πρὸς ἀναζήτησίν του· ἀλλ' αἶφνης τὸν εἶδον γονυκλιτῆ ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μητρός του. καὶ μὲ χεῖρας ἐσταυρωμένας, ὀφθαλμοῦς θαρῶν ἐκτετατοὺς καὶ πρὸς οὐρανὸν ὕψωμένους, ὦ μῆτέρ μου, ἔλεγε, ἐθαίλω εἰσαι μακρῶτα, διότι καὶ τὸ στάδιον τοῦ βλοιοῦ θεαρέτως δύνυσας. Ἐπάκουσόν μου ἀπὸ τῆς οὐρανίου μονῆς σου· ἀξίωσόν με ν' ἀγαπῶ τὴν ἄρτην ἣσιν ἠγάπων καὶ τὴν μητέρα μου! Καὶ τοιαῖα εὐχόμενος καταφέρει τὸν τάφον αὐτῆς, ἐν ᾧ τὰ δὲ κρυὰ του ἐστάλαζον ἐπὶ τοῦ ἐπιτυμβίου λίθου.

Οἱ τέσσαρες ἐραστοὶ οἱ μέχρι τούδε ἐν σιωπῇ κητοῦ ἀκροώμενοι, ἐπλησίωσαν, καὶ ὁ Θυμῆριον λείπει τὴν χεῖρα τοῦ ποιμένου, Ἄξιε υἱὲ, τῇ λέγει, εὐσεβὴς μητρός, συνελίνθησε τὴν καρδίαν μου ἢ φιλοστοργίαν σου καὶ τὸ σέβας σου. Ἔσο φίλος σου, καὶ ὑπόσχεσθαι ἀπὸ τούδε ν' ἀνασπασθῶ μετὰ σοῦ τὸν ποιμνικὸν βλοιο, καὶ νὰ κατοικῶ μετὰ τῆς Νισίδος, τῆς Λεύκης καὶ τοῦ Φαδριανοῦ εἰς καλύβην πλησίον τῆς βματῆς. Πλησίον δυστυχῆς θὰ κατοικήσῃ, τῇ ἀπεκρίθη ὁ Ἐλικίων. Ἄφ' οὗθεν ἀπόλασα τὴν μετῆρα μου ἐν μίᾳ αἰσθημα ἠδύνατο νὰ μὲ κάμῃ ν' ἀγαπῶ τὴν ζωὴν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο στεροῦμαι διὰ παντὸς ἀπὸ αἰθουαὶ δύο ἀδελφοὶ καὶ οἱ δύο φίλοι τὸν παρεκάλειαν νὰ ἐξηγηθῇ σαφέστερον. Δὲν εἶνε, ἀπεκρίνετο, τόποι θῶ νὰ σὰς ὀμιλῶ περὶ ἐρώτων ἔταν δ' ἐξέλωμαι τῆς ῥᾶς ταύτης κοιλάδος θὰ σὰς ἐξηγηθῶ τὰ δεινὰ μου.

Ἐνῶ δ' ἔτι αὐτὸς ἐλάλει ἤρχισεν ἡ σάλπιγξ, καὶ εἰς τὴν φωνὴν αὐτῆς πάντες ἠγέρθησαν. Ὁ Θυμῆριον ἀετορῶν ἠρώτα, διὰ τί ὁ Στέφανος σὰς ἀνακαλεῖ; ἦταν μῆσοιμεν, ἀπεκρίθη ὁ Ἐλικίων, τὴν κόνιν ποιμένας ἢ πρὸ μικροῦ ἐστερηθῆμεν. Μετὰ ταῦτα δὲ θ' ἀνήσῳ μεν τὸ ἱστορικὸν τῆς ζωῆς του, ἀπαγγελλομένην παρὰ τῆς σοφιστέρας τῶν ποιμνικῶν μας.

Ὅτως ἐπανήλθον πάντες εἰς τὴν πηρὴν, καὶ ὁ σέβας ποιμνιάρχης τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὰρον ἢ

τινος ὁ κατάλευκος ἔτι λίθος ἔφερε τὴν ἐξῆς ἀπλήν ἐπιγραφὴν :

ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΤΑΙ ΑΓΑΘΟΣ ΥΙΟΣ.

Ἄφ' οὗ ὁ Στέφανος περιῆλθε τρεῖς τὸν τάρον, ἀπέθινε τὰς συνήθεις πρὸς τὸν Ἰψιστον εὐχῆς, ἤψε λίθον, καὶ ἔχυσε τὸ καθαρχεῖον ὕδαρ· μετὰ δὲ ταῦτα λαβὼν τὴν Γαλάτειαν ἀπὸ τῆς χειρὸς τῆ ἐνεχέριας του χόρτην, ἐν ᾧ ἦν γεγραμμένη ἡ ἱστορία τοῦ θρηνημένου. Μετροπροσύντης εὐθύημα ἐκάλυψε τὴν Γαλάτειαν, ἥτις ἐπὶ τοῦ τάφου ἱσταμένη ἐξεφώνησεν εἰς ἐπήκουσιν πάντων τῶν σιγῇ περισταμένων ταῦτα :

Ὁ Λύσις τὴν Λυσίδα ἠγάπα, κ' ἠγαπᾶτο πᾶσαν στιγμήν, καὶ ὄρκους ἀντήλλασε γιλίους. καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοῦς των, ὡς εἰς θερμοῦς ἡλιους, ἡ τοῦ αἰσθηματὸς των ἀτίς ἀντανακλάτο.

Τῆς φωνῆς του τὴν χεῖρα ποθῶν ζητεῖ ὁ Λύσις· ἀλλ' ὁ πατὴρ τῷ λέγει σκληρὸν τὸν λόγον ταῦτον. Ἄπερχο· πρὶν σωρεύσῃς τὸν ἐπαρκούοντα πλοῦτον, τὴν κόρην μου εἰς γάμον ματαίως θὰ ζητήσῃς.

Ἀπῆλθε· πλὴν ποῦ πλοῦτος; ὡς πλοῦτον εἶχε μόνον, πλὴν τῆς θερμῆς ψυχῆς του, καλύβην ἀγυρῆν· εἰς ταύτην κατεβίον ἡ μήτηρ του, κ' ἐκείνην εἰς τὴν Λυσίδα κτήμα παρέδωκε πρὸ χρόνων.

Λοιπὸν τὸ ταπεινὸν του καταλιπὼν χωρίον, εἰς πόλιν τῶν μεγάλων καὶ τῶν πλουσίων φθάσει, ἐπάγγελμα προθύμως ἐπικερδῆς λαμβάνει, κ' ἐντὸς μικροῦ συνάγει τὰ ἀποχρῶν χρυσίον.

Ὅπισθ' ὅτε, πλήρης ἐπιπύον, ἐπιστρέφει ἡ ἀγαθὴ Λυσίδα του, θρηνοῦσα τεθλιμμένη, ἔγκαρτερεῖ, μὲ πῖπτον ἀκλόνητον προσμένει, καὶ ἐν μαριδιμα τῆς τοῦς κόπους αὐτοῦ στέφει.

Πρὸς τὴν εὐδαμονίαν ἐν μόνον λείπει βῆμα. Ἡ δᾶς τοῦ ὑμεναίου ἀνήπειτο αἰσίως, ὀπάταν, ὄπὸ νόσου τρωθείσα ἀφηνείως, ἡ γαριά του μήτηρ ἔγγιζε εἰς τὸ μνήμα.

Τῇ εἰς τὴν πόλιν τρέμων ὁ δυστυχὴς ὁ Λύσις, οὐδ' ὀνειρώτεται πλέον, ὡς πρὶν, περὶ ἐρώτων τῶν ἱατρῶν ἐδράσει τῆς πόλεως τὸν πρῶτον, καὶ κλαίων τῷ προτέλει ἐνδρόμους παρακλήσεις.

Ἡ μήτηρ μου κατ' οἶκον νοσεῖ καὶ κινδυνεύει τὴν προσφιλεῖ ζωῆς τῆς ἡ τέχνη σου ἂν σώσῃ· τὰ χρήματά μου δὲ εὐθὺς θέλω σοὶ δώσει. Ὁ δ' ἱατρὸς ἀκούσας, προθύμως κατανεύει.

Ἐβλῶν εἰς τὸ χωρίον, ταχέως καταρθώνει τὴν γράταν εἰς τὴν πρῶτην θυγατρὴν τῆς νὰ φέρῃ. Τὰ χρήματά του δ' ἔλα ἡ Λύσις τῷ προσφέρει· καὶ εἰς αὐτὸν δὲν μένει εἰμ ἢ καλύβη μόνη.

Ἡ ποιμενὶς φεῖ! τότε μετ' ἄλλου στεφανοῦται· κ' ἐκείνος ἀγογγύστας πλησίον τῆς μητρός του, τραυματισθεῖς καιρῶς ὄπὸ τοῦ ἔρωτός του, ἐκπνέει, κ' ἡ ψυχὴ του μὲ στεναγμοῦς ἐνοῦται.

Μετὰ τὸ τέλος τούτων ἐπανελθούσης τῆς Γαλα-

τείας εἰς τὴν θέσιν τῆς, φίλοι μου, ἀνέκραξεν ὁ Στέφανος, ἡ καρδία σας κάλλιον ἐμοῦ σὰς ὀμιλεῖ. Πάντες θρηναίτε εἰς τὴν διήγησιν ἀγαθῆς πράξεως· κρῖνατε δὲ ὁποῖαν ἠδονὴν αἰσθάνεσθαι ὅστις τὴν πράξῃ!

Μετὰ τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις ὁ σεβάσμιος ἱερεὺς, διέταξε τοὺς ποιμένες νὰ ἐξέλθωσι τῆς κοιλάδος διέλυσε τὴν τάξιν τῆς ὀδοπορίας, καὶ πάντες διεσκορπίσθησαν εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Τάγου ἀρδευόμενας ὠραιοὺς κοιλάδας.

Τότε αἱ δύο ἀδελφοὶ καὶ οἱ δύο φίλοι μὴ λησμονήσαντες τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Ἐλικίου, διευθύνθησαν μετ' αὐτοῦ πρὸς τὴν πηρὴν τῶν Ἀρδωσιῶν, καὶ ὁ δυστυχὴς ποιμὴν τοῖς ἐξιστόρησε τὸν ἔρωτα, καὶ τὴν ἐπαπειλοῦσεν αὐτὸν θανάσιμον ἀπελπισίαν διὰ τὸν γάμον τῆς Γαλατείας· καὶ ἐν ᾧ ὁ Φαδριανός, ἡ Λεύκη καὶ Νισίδα τὸν παρεγγόρουσιν, ὁ Θυμῆριον ἐσκέπτετο τίνι τρόπῳ ἐδύνατο νὰ τὸν βοηθήσῃ ὅπως νυμφευθῇ τὴν ἐρωμένην του.

Ὀλίγον μακρὰν ὄπισθεν αὐτῶν ἡ Γαλάτεια, ἡ Ἀνθὴ, ἡ Θεανὴ, ὁ Θύρις καὶ ὁ Δάμων ἤρχοντο ἐν σιωπῇ. Καὶ ἡ μὲν θυγάτηρ τοῦ Μισιρίδος ἐσυλλογίζετο ὅτι ἡ ἐπιούσα ἦτο ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεώς της, ἡ δὲ Ἀνθὴ ἐσκόπευε νὰ τὴν συνοδεύσῃ μέχρι Πορτογαλίας, καὶ ἡ Θεανὴ, τεθλιμμένη, ἐφθόνηε τὴν τύχην τῶν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ κοιμητηρίου κεκοιμημένων.

Ἴνα ἐλθῶσιν εἰς τὴν γῆν τῶν Ἀρδωσιῶν ἔπρεπε ν' παρέλθωσι τὰς ὄχθας τοῦ Τάγου, καὶ νὰ διέλθωσι λόφους πινὰς δονδροφυτοῦς. Ὁ κῆρον τοῦ Ἐλικίου, εἰς ὃν δὲν ἐπετρέπη νὰ παρακολουθήσῃ τὴν Γαλάτειαν ἀναχωροῦσαν, εἶδεν ἐπαναρχομένους εἰς τὸ χωρίον ποιμένας, ἐν οἷς μὴ παρατηρήσας τὸν κῆρον καὶ τὴν κυρίαν του ἔσπευσεν εἰς προῦπάντησίν των, καὶ τοὺς ἀπήτησεν ἅμα εἰσέρχοντο εἰς τὸ δάσος.

Μετὰ πολλὰς δὲ ἀμοιβῶν πρὸς τὸν Ἐλικίονα καὶ τὴν πρὸς Γαλάτειαν ὁπείας, ἤρχισεν ὁ κῆρον νὰ περιτρέχῃ τὸ ὄρος, ὅπου ἔπρεψεν εἰς φυγὴν ἐρίφιον, διώκων αὐτὸ μετὰ σπουδῆς. Τὸ ἐρίφιον διήλθε πλησίον τῶν ποιμνικῶν, ὁ φόβος τῷ ἐδίεθε δύνανται καὶ πάντοτε διωκόμενον ὑπὸ τοῦ κυνός, εἰσεῦθε εἰς σπήλαιον ἐκεῖ που κείμενον, καὶ ἐθέλαξεν ἐμφοδοῦ. Ἡ Γαλάτεια ἀκούσασα τὰς ἀγρίας φωνὰς του προσκλήσας τοὺς ποιμένας εἰς σωτηρίαν του, καὶ ὁ Ἐλικίων πρῶτος τῶν ἄλλων ἐξήριφθη μετὰ τὸν κύνα εἰς τὸ σπήλαιον. Ὁ Θύρις, ὁ Δάμων, οἱ δύο φίλοι γελῶντες ἐνεθάρρυναν τὰς ἐκπληγμένους ποιμνικῶν καὶ ἐν ᾧ ἀνυπόμουνοι περιέμενον νὰ ἴδωσι τὸν ἐραστὴν τῆς Γαλατείας φέροντα τὸ ἐρίφιον εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἤκουσαν ἀγρίαν θόρυβον ἐντὸς τοῦ σπήλαιου, εἰς οὗ εἶδον τὸν Ἐλικίονα ἐξερχόμενον καὶ παλαιόντα μετ' ἀνθρώπου καταπληκτικῶ τὴν ὄψιν ἦτο δὲ ὀκακνδύτης, γένειον μαύρον καὶ δασὺ ἐκάλυπτε τὸ ἦμισυ τοῦ προσώπου του· ἡ μικρὰ καὶ ἀττημέλητος κόμη του ἐπιπτεν ἐπὶ τῶν ὠμων του· οἱ γυμνοὶ καὶ νεβρώδες βραχίονές του ἐσφιγγον τὸν Ἐλικίονα ὥστε νὰ τὸν πνίξωσι. Ἄλλ' ὁ ποιμὴν, σὺχ ἦττον βωμάλως, ἀπῆθει διὰ τῆς ἀριστερᾶς του τὸν δασύτερον ἄγριον, καὶ διὰ τῆς ἐτέρας, περιελλυμμένης εἰς τὴν κόμην τοῦ ἀνταγωνιστοῦ του, κατώρθου νὰ κάμπτῃ τὴν κεφαλὴν του πρὸς τὰ

επίσω. Ἀμφοτέρωθεν δὲ ἐμνον ἐν τοιαύτῃ θέσει σιωπῆλοι, καὶ τοὺς σπινθηροβολοῦντας ὀφθαλμούς των εἶχον προσηλωμένους ἐπ' ἀλλήλων καὶ διὰ τῶν συμπλεγμένων μελῶν των ἐξήτουν ἀμοιβαίως τὰ σπινθηροβόλα.

Ὁ κίων τοῦ Ἐλικίου ἐνεθάρρυνε τὸν κίριόν του· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς εἶχεν ἀντάξιον ἀνταγωνιστὴν, ἀγρίαν αἶγαν, ἥτις, προσέχουσα νὰ μὴ δώσῃ αὐτῷ τόπον ἐκφυγῆς, τὸν ἀπώθει, ἀπειλοῦσα διὰ τῶν κερμάτων της μέχρις οὗ τὸ ἐρίφιον ἐξασφαλίσθην, ἀνεπήδησεν ὀπίσω τῆς μητρός του, ὅπου ἠθλάνετο ἑαυτὸ ἐν ἀσφαλείᾳ. Τὴν περὶ αὐτὴν πάλιν ἰδόντες ὁ Θύρις, ὁ Δάμων καὶ οἱ δύο φίλοι ἐπνεύσαν νὰ χωρίωσι τοὺς διαγωνιζομένους, ὁ δὲ Θυμβρίων συνέλαβε τὴν ἀγρίαν, ἐπιτεινὼν ὄλας του τὰς δυνάμεις, ἡ Θεανὴ συγχρόνως ἐλειποθήκησε καὶ πάντες ἐπνεύσαν πρὸς βοήθειάν της. Ἐν τούτοις δ' ὁ ἀγριος, βίβας ἐπ' αὐτῆς βλεψίμα, μὲν ἀκίνητος μὲ προσηλωμένον κάτω χρόνον πρόσωπον. Συγχρόνως δ' ἀπαλλαγείσθαι ἀπὸ τοῦ βραχίονος τοῦ Θυμβρίου, ἀπῆλθε τὸ ἐρίφιον, τὴν ἀπλήν καὶ ἀπρομελέτητον τῆς σκηνῆς ταύτης ἀρομήν, κλίνας γόνυ ἐνώπιον τῆς Θεανῆς, καὶ μεθ' ὑποκλήσεως, τῆ τοῦ προσφέρει. Μόλις δ' ἡ ποιμενὶς ἀνέλαβε τὰς αἰσθήσεις της, καὶ βίπτεται εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ἀγρίου. Ἄ! ἀνεκράξεν· εἶσαι ὁ Ἀρτιδιώρος, ὁ φίλητάτος μου Ἀρτιδιώρος! δὲν ἐλησημόνησας λοιπὸν τὴν Θεανὴν... Ἄλλ' ὁ Ἀρτιδιώρος, ἀκούσας τὸ ὄνομα Θεανῆς, μετέβαλε διὰ μιᾶς χροῖμα, ἠγέθη, καὶ ἐκστατικῶς θεωρῶν τὴν ποιμενίδα, ἡ Θεανὴ, ἀνεβόησε, μὲ ἠπάτησε τὸ ἐνθουσιάζει κἀλλιστα. Εἶνε ἐδῶ; τὴν γωριζέεις; Μάλιστα, ἀπεκρίθη ἡ ποιμενὶς μὲ φωνὴν τρέμουσαν, ἐδῶ εἶνε ζῆ δι' ἐσέ. Ἄκουσον, ἐπανέλαβεν ὁ Ἀρτιδιώρος ταπεινότερον ὁμιλῶν, πρέπει νὰ μ' ὀδηγήσῃς πρὸς αὐτήν, ἢν ἐπιθυμῶ νὰ ἐπιπλήξω διὰ τὴν ἀπιστίαν της, καὶ νὰ τῆ εἶπω ὅτι δὲν τὴν ἀγαπῶ πλέον μετὰ δὲ ταῦτα θὰ ἐπανέλθωμεν νὰ κατοικήσωμεν ὁμοῦ εἰς τὸ σπήλαιόν μου· σὺ θὰ ἦσαι φίλη μου, καὶ εἰς σέ θὰ παραδώσω τὸ ἐρίφιόν μου.

Ἡ Θεανὴ παρετήρησε κάλλιστα, ὅτι ἡ λύπη εἴχε μετastήσει τοῦ Ἀρτιδιώρου τὴν λογικὴν κλαίουσα καὶ περιπαθῶς τὴν χεῖρά του στήγγουσα. Να, τῷ εἶπε, δὲν θὰ σὲ ἀφήσω πλέον, θὰ ἦμαι μετὰ σοῦ μέχρι τελευταίας μου ἀναπνοῆς, καὶ ἐλπίζω νὰ σοὶ ἀποδείξω ὅτι ἡ Θεανὴ δὲν εἶνε ὑπεύθυνος. Τοιαῦτα δὲ λέγουσα ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ Ἀρτιδιώρου, καὶ παρακαλουθούμενη ἀπὸ τὸ ἐρίφιον καὶ τὴν αἰγὰ του τὴν ὀδηγεῖ πρὸς τὴν πηγὴν. Βίβοντο δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ποιμενὶς ὀλίγον ἀπέχοντες, ἀνυπομονῶν τὸ ἀποβησόμενον τῆς τύχης περιμένοντες.

Καὶ ὅλον δὲ τῆς ὁδοῦ τὸ διάστημα ἡ Θεανὴ ἐπροσπάθει νὰ φέρῃ ἀναγνώριον, ἢν ἀρ' ἐνὸς μὲν ἐροθεῖτο, ἀρ' ἐτέρου δὲ ἐπεθύμει. Πρὸς αὐτὴν μὴ εἶπε τι δυνάμενον νὰ δυσχερῆσθῃ τὴν ἐραστήν της ὁμιλίαν περὶ ἐκείνης μετὰ προσοχῆς, ἀνεκάλει βραχιασθὸν τοὺς ἑαυτῆς των, διηγείτο τὴν ἱστορίαν τῆς διδύμου ἀδελφῆς της, καὶ ὅσα, αὐτῆ τῆ προσέγγεσθαι παρῆται δὲ συγχρόνως ἐπὶ τοῦ προσώπου του τὸ ἀποτέλεσμα ἐκείνου λόγου της, ἠκολούθει

βῆμα πρὸς βῆμα τὴν πρόοδον, ἢν ἐπὶ ἐπὶ τοῦ ἰσχυροῦ του ἐπέφερε, καὶ μετεχειρίζετο ὄλον αὐτῆς τὴν ἀγρίαν ὅπως ἐπαναγάγῃ τὴν καρδίαν τοῦ ἐραστοῦ της. Ὁ δ' Ἀρτιδιώρος ἀκούων αὐτὴν ὡς τις ἐπὶ θαθέος ἐγείρομενος ὕπνου, ἀπεκρίνετο ὅτι μὲν εἶπε, ὅτι δὲ ἀναγκάζων αὐτὴν νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ λήματα. Ὅτω κατ' ὀλίγον ἡ μνήμη του, καὶ αἱ θέαι του ἐπανήρχοντο· ὁ ἔρωσ, δὲ εἶχεν ἀφαιρέσει τὸ λογικόν του, αὐτὸς τὸ ἐπανήγαγε. Ἐσταθῆ παρρησῶν τὴν Θεανὴν, καὶ τέλος τὴν ἀναγνώριον, ἐπαινῶν τὸν πόνον της, τὴν ἐσφιγγε περιπαθῶς εἰς τὴν ἀγκάλιας του, καὶ τὰ χεῖρα δάκρυά του ἐθεβαίον τὴν ποιμενίδα ὅτι ὁ ἐραστής της δὲν ἦτον πλέον παρῆρων.

Ἐβλάστην τέλος εἰς τὴν πηγὴν, ὅπου ἦλθον καὶ οἱ λοιποί. Ἡ Ἄνθῆ καὶ ἡ Γαλάτεια ἐδηγοῦντο καὶ ἦδον ὅτι περὶ τῶν ἐρώτων τοῦ Ἀρτιδιώρου καὶ τῆς Θεανῆς ἐγένετο. Ἀρ' οὐ δὲ συνεχάρησαν τὴν ποιμενίδα, τὴν παρακάλεσαν νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν ἐραστήν της νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν διήγησιν τῶν περιπετειῶν τῆ ἀρ' ἢς στήγας ἡ διδύμου αὐτῆς ἀδελφῆ τὸν ἠπάτησεν ἀσπλάγγως. Τότε ὁ Ἀρτιδιώρος συγκατανεύει καὶ ἐπαναλαθῶν πλῆρην τὴν χεῖρα τοῦ λογικοῦ τῆς ἤρχισεν ὡς ἐξῆς τὴν ἱστορίαν του διηγοῦμενος:

Ἡ ὁμιλία τῆς ὑποτιθεμένης Θεανῆς μ' ἐβίβον ἐπὶ θανάσιμον ἀπελπισίαν· διὸ καὶ ἀπερῶσα νὰ φέρῃ τὴν ἀπιστίαν αὐτῆς διὰ παντός. Ἐν τούτοις ἔβησα νὰ τῆ εἶπω ὅτι τὴν ἠγάπων εἰσέτι, καὶ πρὸς τὸ πόθειζόν ἐχάρηζα ἐπὶ τῆς λείκης τοῦ ἀπογαμησμοῦ μου· ἀλλὰ δὲν ἐνθυμούμαι πλέον τί ἐχάρηζα. Ἀπὸ δὲ τῆς στήγας ἐκείνης ὁ ἐξῆσθημένος πρὸς μου ἀπεπλανήθη. Περιπλανώμενη ἀσκάπως εἰς τὴν πεδιάδα τέσσαρας ὁλοκληρῶν ἡμέρας αἴσιοι: τῶν καὶ μόνον ἦρκει νὰ ταράξῃ τὸν ἐγκέφαλόν μου, καὶ συγκεχυμένως πρὸς μόνον ἐνθυμούμαι ὅτι σὲ λήν δὴ δὴ μόνον πράγματα δὲν διέφυγον τὴν μνήμη μου.

Ὅταν καταρχῶν τὸν ὀλίγον ἐντεθῆν ἀπέσπασα λήπον, αἶφνης ἤκουσα θρόνον ἀπὸ τοῦ παρακείμενου θάμνου πρὸς οὐδ' ἐναττασίας εἶδον τοιοῦτόν ἐρίφιον, φεύγον διώκοντα λύκον· εὐθὺς, καὶ τοὶ ἄλλοι, ἐβίβον κατὰ τοῦ λύκου, μεθ' οὐ συνέλαβον καὶ παλαιότες: ἐκυλιόμεθα ὁμοῦ ἐπὶ τῆς κόμης ἢ παραρρυσύνη μου, βοηθοῦσα ἀναμειβόμενος τὰς δυνάμεις μου, δὲν μ' ἐπέτρεπε νὰ ἰδῶ ὅσον διέφυγε κίνδυνον, σφίγγων τὸν λύκον εἰς τὰς ἀγκάλιας μὴ καὶ χωρὶς νὰ ἐξείρω ἢν τὸ ἐρίφιον μὲ ἠκολούθει, ἐβίβον εἰς τὸ σπήλαιον, ἐν ᾧ μὲ εὐρετε.

Τὸ σπήλαιον ταῦτο ἐξελεξάμην διὰ τὴν μὴ διὰ τὴν τὴν σκῆτον· αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν ἄλλων κατακοιμημένων μέρους: διὸ εἰσδύσασθαι τὸν μυχόν αὐτοῦ ἐκλήθησα ἐπὶ πέτραις, ἀναποδῶν τὴν ἀπιστίαν τῆς Θεανῆς, καὶ ἀνέλαβον πρὸς ὄψαν εἰς αἰσθήσεις μου πρὸς μεγαλαυτέραν αὐξάνει τῶν ὀφθαλμῶν μου. Ἀπορροισίας δὲ νὰ μὴ ἐξέλθω ποτὲ τοῦ σπηλαίου ἐκείνου, ἐκίλισα μέγαν λίθον εἰς φρεσὴν τῆς εἰσοδοῦ, καὶ οὕτω κεκλεισμένος ἐντὸς τοῦ τάφου

ἀπελάμβανον χάριν ἀχαριν, κείμενος ἐκτάθην, καὶ μὴ ἐλπίζων ποτὲ ν' ἀναγεθῆ.

Ἐν ᾧ δὲ εὐρισκόμην εἰς τὴν τοιαύτην γαλήνην τῆς ἀπελπισίας, φοβούμενος μόνον καὶ πῶθον τὴν παρῶσιν τῆς θαλάσσης μου, προσέβαλε τὰ ὠτά μου ὅζω βέλασμα, πρὸς τὸ τείνετε τὸ οὐδ' προσεκτικώτερον, ἐνόμισα ὅτι ἤρχετο ἀπὸ τῆς εἰσοδοῦ τοῦ σπηλαίου τότε καὶ ἄκων συνεκινήθη· ἐγείρομαι λοιπὸν εὐλαῖως, καὶ σπεύσας πρὸς τὴν εἰσοδὸν εἶδον τὸ πρό μικρὸν παρ' ἐμοῦ σιωθῶν ἐρίφιον, παρεβάλλον τὴν λευκὴν αὐτοῦ βίνα μετὰ τοῦ λίθου καὶ τοῦ βράχου, καὶ παρακαλοῦν με τρόπον τινα νὰ τῷ ἀνοιξῶ εἰς τὴν συμπληθητικὴν ταύτην θέαν δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσω τὰ δάκρυά μου· διὸ καὶ ἀπώθησα τὸν λίθον μετὰ προσοχῆς, καὶ καθὼς τὸ ἀνοιγμα ἐγένετο ἀκούοντες ἐρώτων, τὸ ἐρίφιον εἰσέδου, παρακαλουθούμενον ὑπὸ τῆς τετραματιμένης καὶ αἰματορρήτου μητρός του, ἥτις μόλις φάσασα ἐξέταθῃ ὑπὸ τοῦς πόδας μου, ὤψωπε τὴν κεφαλὴν της, καὶ αὖθις τὴν ἀφῆκε νὰ πέσῃ, πνευστιώσῃ ἀπὸ τὸν κόπον καὶ τὸν πόνον τὸ δὲ μικρὸν τῆς ἐρίφιον στρεφόμενον περὶ ἐμὲ ἐβέβησεν οἰκτρῶς, ἤρχετο λείχον τὴν πληγὴν τῆς μητρός του, καὶ ἐπανήρχετο θεωπεῖόν με, καὶ ὡς παρακαλοῦν με νὰ λάβω περὶ αὐτοῦ πρόνοιαν.

Παρατήρησας τὴν πληγὴν καὶ ἀναγνωρίσας τὸν αἰμοραγῆ τοῦ λύκου ὀδόντα, ἐσπευσα ζητῶν ὕδωρ, ἀπέπλυα τὴν πληγὴν, ἐκράτησα τὸ αἷμα, καὶ ἐπέθεσα ἐπίθεμα ἀπὸ τῶν ἐνθυμάτων μου. Μετὰ τὴν πράξιν δὲ ταύτην ἡ αἰξὶς ἀπέβλεψε πρὸς ἐμὲ μετὰ συμπαιθείας, ἐκλήθησεν ἡσύχως προτείνουσα πρὸς με τοὺς πλήρεις γάλακτος μαστούς της, καὶ ὑπὸ τῆς πίνης πιεζόμενος ἐφαντάσθη ὅτι μὲ ἐκέτευε νὰ συμμερισθῶ τῆς τροφῆς τοῦ δι' ἐμοῦ σωθέντος τέκνου της.

Τὴν σταθερὰν μου ἀπόφασιν τοῦ νὰ τελειώσω τὸν βίον μου ἐν τῷ σπηλαίῳ ἐκείνῳ, ἀρ' ἢς οὐδεμία ἀνθρωπίνη παραμυθία ἠδύνατο νὰ μ' ἀποτρέψῃ κατῶρθεως νὰ μετὰβῶ μίλι αἰξὶ μετὰ τοῦ τέκνου της, καὶ ἀπεφάσισα μετ' αὐτῶν νὰ διαιωμαι· ἔθεν ἤρχισα ζητῶν ζωοτροφίαν, χόρτα καὶ καρπούς, καὶ διευθέτηον τὸ σπήλαιον εἰς τρόπον πρόσφορον καὶ διὰ τοῦς τρεῖς ἡμᾶς· ἐκάστην δὲ πρῶταν ἐπεμελούμην ἀλλὰζων τὴν πληγὴν τῆς αἰγῆς, ὥστε μετὰ τὸ τέλος τῶν τεσσαρῶν ἡμερῶν ἡ πληγὴ ἐθεραπεύθη σχεδὸν ἐντελῶς, καὶ ἡ αἰξὶς ἠδύνατο νὰ ἐξέρχεται ἐλευθέρως, ὅτι μὲν μόνον, ὅτι δὲ μετὰ τοῦ ἐρίφιου της, τρέχοντος κατόπι αὐτῆς καὶ ἐμοῦ. Περιπλανώμενοι δὲ ἐκαστος τὸ μέρος τοῦ εἰς τὰ παρακαίμενα ὄρη, συνηρχόμεθα πάλιν τὴν ἐσπέρην· ὅταν δὲ που κατὰ τὰς περιδρομὰς μου εὕρισκον φυτὸν τι, ὡς ἔρωλον ἢ κτύπον, ἐφέρον αὐτὸ καὶ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τὴν φίλην μου, καὶ ἐγὼ μὲν ἔτρωνον τοὺς καρπούς, αὐτὴ δὲ τὸ φυτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς μου, καὶ τὸ ἐρίφιον ἐθήλαζε. Μετὰ τὸ τοιοῦτον δειπνὸν μας ἐκλείον τὴν θύραν τῆς κατοικίας μας διὰ τοῦ λίθου, καὶ κατακείμενοι ἐπὶ βράων καὶ ξηρῶν φύλλων, παραδιδόμεθα εἰς γλυκῶν ὕπνον.

Ἐπειδὴ δὲ σήμερον ἔνεκα τῆς θερμότητος ἐγὼ καὶ ἡ αἰξὶς ἐμποδίσθημεν νὰ ἐξέλθωμεν τοῦ σπηλαίου, τὸ

ἐρίφιον ἀνάσυχον ἐβάδιζε σκιρτῶν παρὰ τὴν εἰσοδὸν, καὶ ἐνὸς ἠλπίζον ὅτι διατρίβει εἰσέτι ἐκεῖ, τὸ εἶδα ἀφῆνης ὄλας ἐντρομον νὰ ἐπανέρχεται ἐλευνούμενον ὑπὸ κυνῶς, καὶ κατὰ πόδας αὐτοῦ ἀνθρώπου. Ὁμολογῶ ὅτι εἰς τὴν θέαν ἐκείνην δὲν ἔμεινα κύριος ἑαυτοῦ, καὶ βίβεις ἐπ' αὐτόν, σκοπὸν εἶχον νὰ τὸν πείλω διότι ἤρχετο νὰ μοῦ ἀρπάσῃ τοὺς μόνους, τοὺς τελευταίους μου φίλους· εἶθε μάρτυρας τῆς πάλης μου καὶ τῆς αἰσῆς αὐτῆς ἐκβάσεως. Ἡ σήμερον εἶναι ἡ ὠραιωτάτη τῶν ἡμερῶν τῆς ζωῆς μου, διότι ἀνεῦρον τὴν Θεανὴν μου· αἰσθάνομαι ὅτι ἐπανήλασε τὸ λογικόν μου, ἐπιθυμῶ μετ' αὐτῆς νὰ διέλθω τὸ ἐπίλοιπον τοῦ βίου μου, διότι αὐτὴν πάντοτε ἐλάτρευον, ἀρ' οὐ παραλάθω καὶ τὴν αἰγὰ μου μετὰ τοῦ ἐρίφιου. Καὶ τοιαῦτα λέγων ἐθώπυε διὰ μὲν τῆς μιᾶς τὰ ἀθῶα ἐκείνα ζῶα, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας τὴν Θεανὴν.

Ἡ συμπληθητικὴ αὐτῆς διήγησις τοῦ Ἀρτιδιώρου ἐκίνησεν εἰς οἶκτον πάντας, εὐχαριστοῦντας αὐτὸν μετὰ δακρύων, ἰδιαιτέρως δὲ παρακάλεσαν τὸν Ἐλικίωνα νὰ δώσῃ πρὸς τὸν Ἀρτιδιώρον ἐνθῦμα, καὶ νὰ κόψῃ τὴν μακρὰν του γενειάδα· τότε ὁ ποιμὴν τὸν ἐκάλεσε· ἔλθε μετ' ἐμοῦ τῷ εἶπεν· ἔχω εἰς τὴν σκηνὴν μου ὅτι σοὶ εἶναι ἀναγκαῖον. Ἰταγε, προσέθηκεν ὁ Θυμβρίων, καὶ ἡμεῖς θὰ σὲς περιμένωμεν ἐνταῦθα· ἐγὼ δὲ κατὰ τὴν ἀπουσίαν σου θὰ προμελετήσω τὴν πρόβην νὰ εἶπω πρὸς τὸν πατέρα της... καὶ ἀμέσως διέκοψε τὸν λόγον του. Ἡ Γαλάτεια ἤμως ἀκούσασα τοὺς λόγους τούτους ἐβουβίασε· ὁ δὲ Ἀρτιδιώρος παρακαλουθούμενος ἀπὸ τὴν αἰγὰ καὶ τὸ ἐρίφιον, ἀνεχώρησε μετὰ τοῦ Ἐλικίου, ἐνὸς ἡ Θεανὴ ἐπιθυροῦσεν ὅτι ὁ χρόνος δὲν εἶνε ἀρκετὰ μακρὸς.

Ἡ Γαλάτεια ἐνοήσασα ὅτι ὁ Θυμβρίων πρόκειται νὰ ἐλθῇ πρὸς τὸν πατέρα της νὰ τὸν ὁμιλήσῃ περὶ αὐτῆς, καὶ φοβουμένη μὴ ἡ παρουσία της τὸν ἐνοχλήσῃ, προσεποιήθη ὅτι ἦτον ἠναγκασημένη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν της· δι' ὃ λαβοῦσα ἄδειαν παρὰ τῆς Λείκης, τῆς Νισίδης καὶ τῆς Θεανῆς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ χωρίον μετὰ τῆς φιλάτης της μόνον Ἄνθῆς. Μόλις δ' ὀλίγον ἐμακρύνθησαν, ὅταν τέσσαρες ἀνθρώποι ἐξεληθόντες ἀπὸ τῆς ὀπισθεν αἰμασιᾶς ἀπάχους τὰς παρθένας, τὰς ἐμποδίζουσι διὰ χειρομάντρων νὰ φωνάζωσι, καὶ διὰ τῆς δίαι τὰς ἀναδιεβάζουσιν εἰς δύο ἡμιόλους ἐπὶ τούτῳ ἑτοίμους. Ἡ Γαλάτεια καὶ ἡ Ἄνθῆ ἐντρομοὶ ὑπέκλινον εἰς τὴν βίαν· οἱ δὲ τέσσαρες ἀρπαγῆς ἰπεδῶσαντες θέτουσιν ἐν μέσῳ τὰς ἡμιόλους, καὶ δραμαίως φεύγουσι πρὸς τὰ ὄρη τῆς Καστίλλης.

Οἱ τέσσαρες ἐκείνοι ἀρπαγῆς ἦσαν οἱ Πορτουγάλλοι, οἱ πρὸ δύο ἡμερῶν ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μοίριδος, καὶ ὑποδεχθέντες ψυχρῶς παρὰ πάντων τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου. Ὁ τρόπος μεθ' οὗ ὁ Ἐλικίων τοὺς εἶχε θεωρήσει κατὰ τὸ δαιμόνιον, καὶ τὰ πρὸς τὴν Γαλάτειαν βλέμματα του, ἔδωκαν εἰς αὐτοὺς τὴν ἐπίνοιαν τῶν ἀληθῶς διατρεγόντων ἢ παρὰ τοῦ Μοίριδος ζητηθεῖσα ἀναβολὴ ἢν ὑπάγῃ εἰς τὴν κοιλάδα τῶν Τάφρων, ἡ ὁμοθυμαδὸν πάντων τῶν κατοίκων ἀποποιήσας νὰ μὴ συμπαροκαλουθῆσιν καὶ οὕτω ἐκείσε τοῖς ἐφείνοντο πρόφασίς τις καὶ ὕβρις, ἢ ἀπεφά-

εισαν να εκδικηθῶσι δια τῆς ἀρπαγῆς τῆς Γαλατείας, τῆς μελλονόμενης τοῦ κυρίου των, ἀνευ τῆς ὁποίας διέτρεγον τῆς ζωῆς των κίνδυνον. Τὸ πᾶν ἐπέτυχε, καὶ ἔφυγον ἤδη μετὰ τῆς λείας των· ἀλλ' ὁ Ἔρωσ ἠγρόπνει ὑπὲρ τῆς Γαλατείας.

Ὅτε ὁ Ἀρτιδωρος λαβὼν ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ Ἐλικίου ἐνδύματ' ἀπανήρχετο μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν πηγήν, παρετήρησε μακρόθεν τοὺς τέσσαρας ἐκείνους ἱππεῖς, καὶ ἀνεγνώρισεν τὰς ποιμενίδας. Ὁ Ἐλικίων φωνὴν ἀφίεις ῥίπτει πρὸς τὴν ἐρωμένην του, καὶ ἐμπαδίζει διὰ τῶν δύο του χειρῶν τὰς δύο ἡμιόνας, καὶ ἐν ᾧ εἰς τῶν Πορτουγάλλων ὑψώσας τὸν βραχίονά ἠτομαίετο νὰ τὸν διαπεράσῃ διὰ σιδηροῦ πικροῦ, ὁ Ἀρτιδωρος προλαβὼν συντρίβει τὸν βραχίονά του διὰ τῆς βράβδου του. Ἐν τούτῳ αἱ ποιμενίδες, ὠφεληθεῖσαι ἀπὸ τὴν περιστάσει ἐπήδησαν ἀπὸ τοὺς ἡμιόλους, καὶ, γνωρίζουσαι τοὺς τόπους, ἔσπευσαν πρὸς τὴν πηγήν, ζητοῦσαι βοήθειαν. Ὁ Ἐλικίων ἐν τούτοις ἀρπάσας τὸν πάσσαλον τοῦ πληγωθέντος, παρατάχθη παρὰ τῷ Ἀρτιδώρῳ, καὶ οἱ δύο ἐκείνοι γενναῖοι ποιμένες, πέλαι, βόβαλον καὶ πάσσαλον μόνον ἀμυντικά ὅλα ἔχοντες, ἴστανται κατὰ μέτωπον τῶν τριῶν ἀνδρῶν ἱππέων, βελόντων νὰ ἐκδικηθῶσι τὸν σύντροφόν των.

Ἡ ἀνισὸς αὐτῆ πάλιν διακρεῖ· ἀλλ' ἡ ἀνδρεία μετ' ὀλίγον ἠναγκάζετο νὰ υποχωρήσῃ εἰς τὴν ἀνάγκην. Ὁ Ἐλικίων τετραματιμένος τὸν ἔτερον βραχίονα, ἀπῆύδαε πλέον ἀμυνόμενος, ὅτε ὁ Θεμβρίων, μὲ τὸ ζῆφος εἰς τὰς χεῖρας, ἐπιτίπτει ὡς κεραυνὸς κατὰ τῶν Πορτουγάλλων, καὶ διὰ τῆς πρώτης βολῆς ῥίπτει τὴν κεφαλὴν τοῦ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους κατὰ τοῦ Ἐλικίου ἐπιχειμένου μετ' ὀλίγον φθάνουσιν ὁ Θύρις, ὁ Ἀμίμων, καὶ ὁ Φαβιανὸς, καὶ οἱ ἐναπολειπόμενοι ἐχθροὶ ἀφίσταντες ἐλευθέρους τοὺς χαλκίους τῶν ἵππων των τρέπονται εἰς φυγὴν.

Ἡ πληγὴ τοῦ Ἐλικίου δὲν ἦτο μὲν ἐπικίνδυνος, ἔρρεεν ὅμως ἀπαύστως αἷμα, τὸ ὅπολον ἰδοῦσα ὠχρίασεν ἡ Γαλάτεια ἐσπόμενος δὲ αὐτὸ διὰ τοῦ μανθῆλου τῆς, μέχρι οὐ ἐσταμάτησε. Τότε μετακομίσθη Ἐλικίων εἰς τὸ χωρίον, ἐκκερμῆ τὴν χεῖρα φέρων, καὶ ἐπιτῆς Γαλατείας ἐπερειδόμενος καθ' ὅλην τὴν ὁδὸν, ὅπερ ἦν ἡ μόνου του ἀμοιβὴ δι' ἂν ὑπὲρ αὐτῆς ὑπέστη κίνδυνον.

Ὅταν δὲ τὸν ἔφερον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μοίριδος, ὁ γέρον, ἀγανακτήσας κατὰ τῆς ἐπιβουλῆς τῶν Πορτουγάλλων, ἐκήρυξε ὅτι θεωρεῖ ἐκντὸν ἀπληραγμένον τῆς υποχρεώσεώς του. Ἴδού, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Θεμβρίων, δεικνύων τὸν πληγωμένον, ἰδοὺ ὁ σωτήρ τῆς θυγατρὸς σου αὐτὸς εἶνε δίκαιον νὰ γίνῃ κύριος τῆς διὰ τῶν χειρῶν του σωθείσης. Ἡ πτωχεῖα του μόνη ἰδύνατο νὰ σὲ κρατῇ ἀμείβροπον· ἀλλ' ἤδη εἶνε πλούσιος, καὶ θέλω . . . Ἐν ᾧ δὲ ἔλεγε τοὺς λόγους τούτους, ἀκούεται πρὸς τὴν θύραν τῆς οἰκίας μέγας θύρουσος, πρὸς ἂν στραφέντες εἶδον κριὸν ἀγέρωχον εἰσερχόμενον εἰς τὴν αὐλήν, κεκοσμημένον ταινίαις καὶ πεποικιλμένον χρώμασι διαφόροις. Ὁ ὑπερμεγέθης κριὸν του τὸν διέκρινε μεταξὺ ἐκείτῶν ἀρνείων, αἵτινες τὸν παρακολούθουν, συνωδευόμενοι ἐλάσθη ὑπὸ τοῦ

ἀμνοῦ τῆς. Ὅπισθεν δὲ τούτων εἶρχετο ὁ Ἐκαστος παρακολουθούμενος ὑπὸ δύο κυνῶν. Βίσαθῶν ἀφίει ἔξω τοὺς κύνας φύλακας τοῦ ὠραίου ποιμνίου του, καὶ ἔχων εἰς χεῖρας τὴν ποιμενικὴν του βράβδον διευθύνθη πρὸς τὸν πατέρα τῆς Γαλατείας, καὶ τῷ εἶπεν:

Ἦμην ἐραστὴς τῆς θυγατρὸς σου, καὶ ἠδυνάμην νὰ τὴν διαμφοσῆσθω μετὰ τοῦ Πορτουγάλλου πρὸς τὸν δίδεις· ἀλλ' ὁμολογῶ ὅτι ἔγω ἀδικῶν οὐτὶ εἰ Πορτουγάλλος οὐτ' ἐγὼ εἴμεθα τῆς Γαλατείας ἀξιομόνος ὁ Ἐλικίων εἶνε ἀξίος τοιαύτης εὐτυχίας. Πίστευσον εἰς εἰλικρινῆ ὁμολογίαν καρδίας ἀντιλήθου. Ἀπαιτεῖς ὁ γαμήλιός σου νὰ ἦνε πλούσιος· ἰδὲ τὸ ἄραϊον τοῦτο ποιμνιον, κληρονομίαν οὐχὶ εὐκατανητον, εἶνε τοῦ Ἐλικίου· ἐγὼ τῷ τὸ δίδω. Ὁ Ἐλικίων ἔχει τόσους φίλους, ὥστε περιελθὼν τὰ γαμνικά μόνον χωρία συνήθροισα τὸ ποιμνιον τοῦτο ἐ διαστήματι δύο μηνῶν, λαβὼν παρ' ἐκάστου φίλου του μίαν ἀμνάδα μετὰ τοῦ ἀρνίου τῆς.

Ἄν εἶχεν ἐτι τελειώσει τὸν λόγον του, ὅτε ὁ Ἐλικίων τὸν κατέβρεχε μὲ τὰ δάκρυά του. Ἄ! φίλου μου, τῷ ἔλεγε, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ἦνε ἡ τύχη μου, ἡ ἐδική σου φίλια τὴν καθιστᾷ ἐπιφθονοῦ· δὲν πολὺ νὰ ἐλπίσω τὴν Γαλάτειαν· ἀλλὰ . . . Εἰς σὲ ἀνήκει, ἀνεκράξεν ὁ Μοίρις μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Πρόσελθε, θυγατέρα μου, σὲ δίδω εἰς τὸν σωτήρά σου· ἐλλῆ νὰ ἐναγκασθῆς τὸν σύζυγόν σου. Τότε ἡ Γαλάτεια, ἐρωδοτέρα καὶ τοῦ μήλου, πλάσσει μὲ συστολὴν, καὶ μὲ βραδυτάκτον βῆμα. Ὁ Ἐλικίων γονυκλινῆς τῆ ἐξέτανε μετὰ σεβάσμου τὴν ὑγιᾶ μόνον χεῖρα, καὶ ἐν ᾧ ἡ Γαλάτεια ἴστατο με ὀφθαλμοῖς πρὸς τὸ ἔδαφος τετραπεινωμένου, ἐτι μάλον ἐβουβίωσα, ὁ πατήρ τῆς εὐχαριστήεις διὰ τὴν σεμνότητά τῆς, τὴν ἔλαβεν ἀπὸ τὴν χεῖρα, καὶ τὴν ὠδήγησε πρὸς τὸν σύζυγόν τῆς. Ἐνταῦθα ἐπρεπεν εἰ μάλλον νὰ τὴν ἀναγκάσῃ ἕνα πλησιάζῃ τὸ πρόσωπόν τῆς πρὸς τὸ τοῦ ἐκαστοῦ τῆς, ἀφ' οὐ ἐδέχθη τὸ πρῶτον τοῦτο ἐν τῇ ζωῇ τῆς φίλημα.

Τότε διαγῆθησαν εἰς τὸν Ἐκαστον τὴν ὑπὸ τῆς Πορτουγάλλων ἀπέπειραν τῆς ἀρπαγῆς τῆς Γαλατείας μετὰ τῆς Ἀνθοῦς. Ὁ δὲ Θεμβρίων συνελθὼν λέγει, ποιμῆν, μοὶ ἀφῆραξας τὴν ὠραιωτάτην στιγμήν τῆς ζωῆς μου. Ἐπεθύμουν νὰ μοιράσω τὴν περιουσίαν μου μετὰ τοῦ Ἐλικίου, ἕνα οὕτω δυνατὸν νὰ νυμφευθῆ τὴν Γαλάτειαν, ἀλλὰ μ' ἐπρόλαβεν ἂν τὸν ἀγαπᾷς. ἐν τοσοῦτῳ περισσότερον ἐμοῦ, μὲ τὴ διαφοράν ὅτι τὸν ἀγαπᾷς περισσότερον γόνον, καὶ εἶνε δίκαιον νὰ προτιμηθῆς. Ἐλπίζω τοῦλάχιστον προσέθηκεν ἀνακράξας, ὅτι ὅλα μοὶ ἐπιτραπῆ νὰ ἐπιλέσω ἔτερον σκοπόν. Θέλω νὰ διαμοιράσω τὰ ὑπὲρ χοντά μου εἰς τέσσαρας μερίδας, ὅν τὴν μὲν πρώτην νὰ δώσω τῷ Θεανῷ καὶ τῷ Ἀρτιδώρῳ, τὴν δὲ δευτέραν νὰ προσφέρω τῇ Θεανῷ καὶ τῷ Ἀρτιδώρῳ, τὸς τοὺς υποχρεώσω νὰ ἐγκαταβιώσωσιν ἐντὰ ἑαυτὸν, ἡ τρίτη νὰ διανεμηθῇ διὰ τῆς χεῖρός σου Στεφάνου τοῦ πτωχοῦ τοῦ χωρίου τούτου, καὶ διὰ τῆς τελευταίας ν' ἀγοράσω οἰκίαν, ἀγροὺς καὶ πρόβατα διὰ τὴν Μοίριδαν καὶ ἐμέ. Ἀληθῶς, καλοὶ μου φίλοι, ὅλα γὰρ ποιμῆν, καὶ ὅλα τελειώσω μεθ' ὑμῶν τὰς ἡμέρας μου.

καὶ μετὰ τοῦ Φαβιανῶ· αἱ σκηναὶ μίας θὰ κῆνται πλοσίων ἀλλήλων, τὰ πάντα θὰ ἦναι ἐν ἡμῖν κοινά· ὅλ' εἴμεθα τὸ παράδειγμα τοῦ χωρίου, καὶ θὰ γηράσωμεν ἀπαντες ὁμοῦ ἐν εἰρήνῃ, εὐθυμίᾳ καὶ ἔρωτι.

Πάντες εὐχάριστσαν τὸν Θεμβρίων. Ὁ Ἀρτιδωρος καὶ ἡ Θεανὸ τὸν ἐναγκαλιόθησαν. Τὴν αὐτὴν δ' ἐσπέσαν ἠθέλησε καὶ ὁ Μοίρις νὰ συνταχθῶσι καὶ τὰ συμβόλαια. Ἡ φήμη τοσοῦτων εὐτυχῶν ἐξέδασεν διεδοθῆ καθ' ὅλον τὸ χωρίον, καὶ ὁ Μοίρις προσεκάλεσε τὸν συμβολαιογράφον καὶ τὸν σεβάσιμον Στέφανον.

Συνταχθέντων δὲ τῶν συμβολαίων, ἀπερρασίθη ἀμέσως τὴν ἐπιούσαν ν' ἀποστείλῃ τὴν θυγατέρα του ἄπασαν εἰς Τολέδην μετ' ἀνδρὸς τῆς ἐμπιστοσύνης του, ν' ἀναγγεῖλῃ τὰς εἰδήσεις ταύτας εἰς τοὺς γονεῖς τῆς Νισίδας, καὶ νὰ κομίσῃ ἐκείθεν χρήματα, ἐξαργυρώσας τὴν περιουσίαν του. Κατὰ τὴν ἀποδημίαν ταύτην ὁ Μοίρις ἔπρεπε νὰ ἀγοράσῃ τὰ πρόβατα, καὶ νὰ τὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ νέων ποιμένων καὶ εἰς νὰ ἐτοιμασθῶσι τὰ ἔδοντα, ὁ μὲν Θεμβρίων καὶ ὁ Φαβιανὸς μετὰ τῶν συζύγων των ἐμελλον νὰ κατοικήσωσιν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Μοίριδος ὁ δὲ Ἀρτιδωρος καὶ ἡ Θεανὸ εἰς τὴν τοῦ Ἐκαστου.

Ἐλείπετο δὲ μόνον νὰ ὁρισθῆ ἡ ἡμέρα τῶν τεσσαρῶν γάμων. Ὁ Ἐλικίων, καὶ τοὶ πληγῆν φέρων, ἀπεφάσισαν τὴν ἐπαύριον παρὰ τὰς προσπάθειάς του Στεφάνου θέλοντες νὰ τὸ ἀναβάλῃ τὴν γάμῳν τοῦ Ἐλικίου, ἐνοσοῖται καὶ χωρὶς νὰ τὸ εἰπωμεν, ὅτι ἐδέχθησαν καὶ οἱ λοιποὶ σύζυγοι.

Ἐπειδὴ δὲ ἦν ὥρα δαίτην, ἐκάθησαν εἰς τὴν τραπέζαν, ἕκαστος ποιμῆν παρὰ τῇ μνηστῆ του. Μετὰ τὸ δαίτην ἦλλον εἰς τὸν κῆπον, καθίσαντες ὑπὸ ὠραίαν ἀναδενδράδα, ἐπὶ χλοερῶν ἔδρων, τερπόμενοι καὶ ἀπὸ τὴν λάμψιν τῆς σελήνης. Ἠθέλησαν δὲ νὰ δώσωσι πῆρας τῇ εὐτυχῇ ἐκείνῃ ἡμέρᾳ δι' ἀσμάτων διὰ λαβόντες ὁ μὲν τὸν αὐλόν του, ὁ δὲ τὸν ἀσκόν του, ἐκάθησαν κύκλῳ, ἐχόντων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Μοίριδος καὶ τοῦ Στεφάνου, καὶ οἱ ἔρασαι ἤρχισαν ἄδοντες ἐφεξῆς τάδε:

Θ ε ι β ρ ε ω ν

Προσὸ ὡς μωρὸν καταφρόνουν ἐκείνον, ὅς μόνον κατόπιν τῆς τύχης χωρεῖ, τὰ πάντα πρὸς χάριν τοῦ πλοῦτου ἀφῆμων· Ἄλλ' ἤδ' ἡ ψυχὴ μου τῷ τὸ συγχωρεῖ· Διότι μωρίας ἐγεύθη πικρίας, τοῦ δὲ ἀργυρίου τὴν εὐδαιμονίαν, ἐσπούδασα κ' εὐρον πολλὴν πλὴν βραχέϊα.

Α ε υ κ η.

Σκληρὰ ἀμφιβολία περὶ τῆς πίστεώς σου, ἀπόντος σου, ὦ φίλε, βαρέως μὲ κατεῖχε· Ἄλλ' ἡ πιστὴ ψυχὴ μου εἰς ταύτην δὲν προσεῖχε, κ' ἠτύχει φλεγόμενη ὑπὸ τοῦ ἔρωτός σου. Εἰ μόνον σου τὴν μνήμην τοῦ ὄρανοῦ αἱ πόλαι μ' ἠναίγοντο, ὅπταν σ' ἀπήνησα, ὦ φίλε . . . Σ' ἀπήνησα, κ' ἐταῦθα ἐδέθη ἡ ζωὴ μου, μὲ σὲ, τρισμακαρία κ' ἐν μέσῳ τῆς ἐρήμου.

Α ρ τ ι δ ω ρ ο ς.

Κακοῖθη, προδόν νουμισίας τὴν ἀθάνατον μου, καὶ ἡ ποιμενίδα, λογικὸν τὸ κακότερον μου εἶδα παραφύρων ἐκαστάσιον ὄμμα· Κατερχόμενος πλὴν εἰς τὸ μνημα, ἀντικρὺ τῆς καὶ πάλιν εὐρέθην, καὶ, τὸν τάφον ἐκαὶ λησιμονήσας, νεοῦμαφου ἐμέθουσα μέθην.

Γ α λ α τ ε ι α.

Ἐνοθυμῆσαι, φίλε, τὴν λαμπρὴν ἡμέραν, μὲ φωνὴν ὅποτε λῦρας γλυκυτέραν καὶ μ' ἐρωτιώσας ἐξομολογήσεις, εἰς ἐμὲ προσῆλθεσ ὄθλων νὰ μὲ πείσης; ὅτ' ἐγὼ καρδίας κτύπου ἠθανόμην, καὶ ἐβουβίωσα σοῦ ἠεροαζόμεν; Παρ' ἐμοῦ ἐζήτης τότε εὐτυχίαν· ἀλλ' ἐμὲ σὺ τῶρα κἀναίεις μακαρίαν.

Ἐ λ ι κ ι ω ν.

Ἡ φίλια ἦτον κόσμος τῆς ζωῆς μου, ὁ δὲ ἔρωσ μ' ἤρκει πρὸς εὐδαιμονίαν. Ἦδῃ καὶ τὰ δύο ἔχω, κ' ἐρασίμην φίλον, καὶ πιστόν μου φίλον ἀγαθόν. Ἐ! πῶς νὰ κρατήσω τῶσόν τῆς ψυχῆς μου τῶσων αἰσθημάτων καὶ παιδρῶν παθῶν; Φίλος εὐτυχῆσας, ἐραστὴς εὐδαιμων, ὑπὸ τῆς χαρᾶς μου ψάλλω ὄλος τρέμων.

Καιρὸς ἦν ἤδη νὰ ἀπέλθωσι καὶ ἡ μὲν Λεόκη, ἡ Νισίδα καὶ ἡ Θεανὸ ἔμειναν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Γαλατείας, ὁ δὲ Θεμβρίων, ὁ Φαβιανὸς καὶ ὁ Ἐλικίων ὑπήγον νὰ κοιμηθῶσιν εἰς τὴν τοῦ Στεφάνου. Τὴν δ' ἐπιούσαν, πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου οἱ τέσσαρες ἐρασταὶ ἔκρουον τὴν θύραν τοῦ Μοίριδος· ὁ δὲ Θεμβρίων καὶ ὁ Φαβιανὸς ἔφερον ἤδη ἀρτοθήκην καὶ βράβδον ποιμενικὴν. Οἱ κάτοικοι πάντες, εἰδοποιηθέντες ἀπὸ τὴν παραμονὴν, εἶχον ἐτοιμασθεῖ διὰ νυκτός τὴν τελετὴν λαμπροτέραν ἐτι τῆς τῶν γάμων τοῦ Δρακίου. Περιέμειναν δ' ὀλίγον καιρὸν πρὸ τῆς θύρας, μὴ θέλοντες νὰ ταράξωσι τὴν ἡσυχίαν τοῦ κοιμωμένου εἰσέτι Μοίριδος. Ἄλλ' ἀφῆν; ἐφάνη ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς θυγατρὸς του, τῆς Θεανοῦς καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν ποιμενικῶς ἐνδεδυμένων. Ὁ καλὸς Ἐκαστος εἶδων τὴν χεῖρα εἰς τὴν Γαλάτειαν, καὶ τὴν ὠδήγησεν εἰς τὸν γάμῳν ἐν μέσῳ ἐπευφημιῶν· ὁ δὲ Στέφανος συνῆψεν εἰς γάμῳν τοὺς τέσσαρας ἐραστὰς μετὰ τῶν ἐρωμένων των, καὶ ὁ Θεὸς ἠλόγησε τοὺς γάμους των. Τὰ σχέδια των ἄπαντα ἐξετελέσθησαν ὄλοι ἦσαν εὐτυχεῖς, ἐζῆσαν βίον μακρόν, εὐδαιμόνων καὶ εἰρηνικῶν· καὶ ἡ ἐπ' ἀγαθῷ μνήμη των ἐτι καὶ νῦν τιμᾶται εἰς τὸν ὠραῖον ἐκεῖνον τῆς διαμονῆς των τόπον.

Τ Ε Α Ο Σ.

Σ. τῶν ἐκδοτῶν. Τὸ ἀφελῆς τοῦτο διήγημα τοῦ Φλυριανὸς ἐφεδόμενον, χαριζόμενοι ἔλιος εἰς τοὺς σπουδασίας τῆς Γαλλικῆς, ὅστινες συνήθως ὡς πρῶτον κείμενον λαμβάνουσι τὸν εὐληπτον, καθαρεύοντα καὶ ἀφελῆ αὐτὸν συγγραφέα.

ΣΥΝΤΟΜΙΟΝ ΔΟΚΙΜΙΟΝ

Περὶ Παροιμιῶν καὶ παροιμιῶδων ἐκφράσεων τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης.

ὑπὸ Ἰ. Δε Κιτάλλια.

• Σὺν κάμῃς ὅτι δύνασαι, κάμνεις ὅτι πρέπει. •

(Παροιμία ἐξ ὄρχαλου ἀποφθέγματος.)

Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, αἱ παροιμίαι εἶναι ἀποφθέγματα παλαιᾶς φιλοσοφίας διασωθέντα ἕνεκα τῆς συντομίας καὶ δεξιότητος αὐτῶν. Ὅτι δὲ πολλαὶ τῶν παροιμιῶν εἶσι λείψανα ἀρχαίας φιλοσοφίας, ἦτοι ἀποφθέγματα παλαιῶν φιλοσόφων, οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία· κληθὲν εἰν ὡσαύτως βέβαιον, ὅτι τὸ πλείστον μέρος αὐτῶν εἰν ἀπόφρατα τῶν κοινῶν παρατηρήσεων αὐτοῦ τοῦ ὄχλου, καὶ τῆς φιλοσοφίας, ἵνα οὕτως εἶπω, τῆς πηγάζουσας ἐκ τοῦ κοινοῦ νοῦς μὲ τὸν ὅποιον ἡ φύσις ἐπαικίσει τὸν ἄνθρωπον. Ἐπομένως πολλαὶ τῶν παροιμιῶν ἐλάβον τὴν ἀρχὴν πρὶν ἢ ὑπάξουσιν φιλόσοφοι καὶ φιλοσοφία καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑπάρχουν καὶ εἰς αὐτὰ τ' ἀρχαία ἔθνη πρὸς οἷς οὐδὲν φιλοσοφίας ἔχνος εὐρίσκεται. Διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον αἱ παροιμίαι αἱ πηγάζουσαι ἀπὸ τὰς κοινοτέρας παρατηρήσεις, ἢ ἐμφαίνουσαι τὰς γενικωτέρας ἀληθείας εἶναι σχεδὸν κοινὰ εἰς ὅλα τὰ ἔθνη τῆς ὑψηλοῦ μόνον ἐνίοτε διαφέρουσι κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἐκφράσεως, τοιοῦτον πηγάζει ἐκ τῆς ιδιότητος τῶν διαφόρων γλωσσῶν, καὶ τῶν ἰδιαιτέρων περιστάσεων καὶ ἐθίμων ἐκάστου τῶν ἐθνῶν. Ἐκ τούτου δήλον γίνεσθαι, ὅτι αἱ εἰδικαὶ παροιμίαι ἐκάστου ἔθνους φανερῶν τὴν ἀγγέλιαν καὶ τὸν ἠθικὸν χαρακτήρα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔθνους, ὡς καὶ τὴν ἀκρίβειαν, τὴν εὐπρόσβλητον καὶ τοὺς ἰδιωτισμοὺς τῆς εἰς ἡν ἐκφέρονται γλώσσης· ἐπομένως ἢ σπουδῆ τῶν παροιμιῶν εἶναι πολλοῦ λόγου ἀξία, τῶσον ὑπὲρ τὴν φιλολογικὴν ὡς καὶ ὑπὲρ τὴν φιλοσοφικὴν ἐποψὴν θεωρουμένην τούτου ἕνεκα οἱ ἀναγινόμενοι εἰς συλλογὰς καὶ ἐκδόσεις παροιμιῶν εἶναι δίκαιον νὰ ἐμφανίζωνται, ὅσον ἀτελεῖς καὶ ἂν ἦσαν ὑποτεθεῖ τὸ ἔργον αὐτῶν.

Ἡ παροιμία δύναται κατ' ἐμὴν γνώμην νὰ ὀρισθῆ—Σύντομος κατὰ παράδοσιν παλαιότητας, ἐκφράζουσα σαφῶς ἢ μεταφορικῶς καὶ ἀεὶ χαριέντως ἀλήθειαν ἢ παρατήρησιν τινα.

Λέγω—Σύντομος—διότι ἐν τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς παροιμίας εἶν' ἡ συντομία—κατὰ παράδοσιν—διότι ἂν ἦν γραπτὴ ἦτο μὴ ἐν χρήσει παρὰ τῷ λαῷ, ἢ κατὰ πρότερον προτεινομένη, τότε εἶν ἀπόφθεγμα καὶ οὐκ πλέον παροιμία—παραφράσεις—διότι αἱ παροιμίαι ἐκφράζονται συνήθως ἐπὶ σκοπῷ συμβουλῆς ἢ νουθεσίας—ἐκφράζουσα σαφῶς ἢ μεταφορικῶς—διότι τινὲς τῶν παροιμιῶν ἐκφράζονται σαφῶς τὸ προκείμενον, ὡς ὁ κακὸς κατὰ λογιάζει, καὶ ἄλλαι μεταφορικῶς, ὡς τὸ γὰ χέρι νί-

βγει τ' ἄλλο καὶ τὰ δύο τὸ πρόσωπον—ἀεὶ χαριέντως, διότι αἱ παροιμίαι ὅλαι πρέπει πάντοτε νὰ ἔχουν χάριν τινα ἢ ὡς ἐκ τοῦ εὐστόχου τῆς ὁποίας ἐμφαίνουσι μεταφορικῶς, ἢ ὡς ἐκ τῆς ἀπλότητος αἰετὸς ἐμμέτρου τῆς φράσεως· καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδέποτε πρέπει νὰ ἐπιδιορθοῦναι τὸ λεκτικὸν αὐτῶν, ἀλλὰ πάντοτε νὰ ἐκφέρονται μὲ τὸν αὐτὸν ὄν προφέρονται κοινῶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ τρόπον (*).—ἀλήθειαν ἢ παρατήρησιν τινα—διότι αἱ πλείους τῶν παροιμιῶν ἐκφράζουσι ἠθικὰς ἀληθείας, ἀλλὰ πολλὰ ἐξ αὐτῶν δηλοῦν καὶ ἀπλῶς ἐπιστημονικὰς ἢ βιομηχανικὰς παρατηρήσεις· οὕτως ἢ ἐξῆς παροιμικῆς ἀνήκει εἰς τὴν μετεωρολογίαν. • Τοῦ ἡλίου ἀλῶν ἄνεμος, τοῦ φεγγαροῦ μονότατα • ἢ ἐξῆς εἰς τὴν ναυτικὴν • Γέρο βορρῆ ἀρμένιζε καὶ τότο καὶ χάρι • ἢ ἀκόλουθος εἰς τὴν φυσιολογίαν • Τ' ἀργὸν ἀφύτου γεννηθῆ κ' ἢ κάρη ἀγροῦ κατασταθῆ • ἢ ἐξῆς εἰς τὴν φυσιολογίαν τῶν παθῶν • Ἡ ἀγάπη θέλει φρόνησι, θέλει ταπεινοσύνη, θέλει λαοὶ πρακτικῶς, κοιλιοῦ γρηγοροσύνη ἢ ἐξῆς εἰς τὴν ἱατρικὴν • Πρῆμα εἶδες, Χάρων εἶδες • ἢ ἐξῆς εἰς τὴν γεωργικὴν • Ἐφημον γυατὸν καὶ πρόμα δέθολε • ἢ ἐξῆς εἰς τὴν οἰκονομικὴν οἰκονομίαν • Σὺ λάτο βοῦδι ἀγρόραε καὶ γάδαρο καμπούρα, γυαίκα στεροκάπουρη καὶ χοῖρο μικρομοῦρη ἢ ἀκόλουθος εἰς τὴν ἐθνογραφίαν • Ὁ τούρκος πίνει τὸν λαγὸν μὲ τὸν ἀραμπῆ • ἢ ἐξῆς εἰς τὴν ψυχολογίαν • Θεὸς μὴ δώσῃς τοῦ παιδοῦ τὸ βῆν' ὄντι τῆς μάρας • ἢ ἐξῆς εἰς τὴν πολιτικὴν ἢ καὶ φυσιολογίαν • Ὅταν πεινάει ὁ λαὸς καὶ ἔταν στενοχωρεῖται, κανένα δὲν ἐντρέπεται, κανένα δὲν γοεῖται • ἢ ἀκόλουθος εἰς τὴν ἡμερολογίαν • Τοῦ Ἄρ' ἤαρτε λέγοντος πέντε μέραις καὶ Ἀθουστος • αἱ ἐξῆς εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰς τέχνας • Πούλιε καὶ μοτάρτορε • Ὁ ῥάπτης ὅταν εὐφύ τούχα τὴν δικήν του βγάλε πρῶτα • Φαράς καὶ κοιλολόγος, ἐρημῶ ὅτ' οὐκίται τον • Ὁ λὴ μὴο μαρμυριεῖται, καὶ τὴν γύκα μοιρομυριεῖται • εἰς πρῶτον ἢ ὡς νὰ συγγέωμεν τὰς κυρίας λεγομένης παροιμίας (italisti proverbiali), ὅποιαί εἶναι π. χ. • Τὰ κάμα γυαλιὰ κερρῆ καὶ τὸ κοῦφε πακούτσι • ἢ ἐκφραζόμεν εἰς τὴν περιστασιν καθ' ἣν τις κατηνάλωσε τὴν κατάστασιν τοῦ ἢ τὴν εἰς χεῖράς του περιουσίαν καὶ ἐρυγε· διότι μεταξὺ τούτων καὶ τῶν παροιμιῶν ὑπάρχει μεγίστη καὶ οὐδὲν ἄλλος τις διαφορᾶ, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὀρισμοῦ ἐξίγεται οὕτως ἢ παροιμιώδης ἔκφρασις δύναται νὰ ὀρισθῆ • Σύντομος· κατὰ παράδοσιν λόγος, ἐκφράζων κοινῆς μεταφορᾶν, ἐκφραζομένην χαριέντως· εἰς τὸ προκείμενον. • Ἰσχυρῶς δὲν πρέπει νὰ συγγέωμεν τὴν παροιμιώδεις ἐκφράσεις μὲ τὴν κατ' ἰδιωτισμὸν ἐκφράσιν τοῦ λέγειν (idiotismi εἴτε locuzioni usitate)

(*) Ἐἰς τὸ περὶ ὀλίγου τὸν ἡμῶν ἀνέφερα τὰς ἐν ὀλίγοις μᾶλλον ἐν χρήσει παροιμίας, ἐν τῷ λεκτικῷ ἐπιδημοῦσιν ἐν ἀρχαίᾳ μου παρὰ τοῦ τυπογράφου. Τὰς περὶ ὧν ἐξῆς λόγος παροιμίας ἐνόμισα περιττὸν ν' ἀναφέρω καὶ ἐκ τῆς δοκίμιον τοῦτο.

ὀλίγες δύνανται νὰ ὀρισθῶσι • Σύντομος τῆς συντομίας μεταφορικῆ ἔκφρασις· καὶ τοιοῦτοί εἰσι π. χ. οἱ ἐπιζῆ· • Κρεμμῆ τὸ ζωνάρι του • ἀντὶ τοῦ • ἔχει ἔριδας. Δεῖξέ μου τὴν ῥάχιν σου • ἀντὶ ῥάχης, καὶ πλῆθος ἄλλων, ἐξ ὧν οὐκ ὀλίγοι ἀπαντῶνται εἰς τὰ λεξικά.

Διάφοροι τῶν ἡμετέρων λογίων ἐξέδωκαν συλλογὰς μᾶλλον ἢ ἦσαν ἐκτεταμέναις τοιοῦτων παροιμιῶν, ἐκφράσεων καὶ τρόπων, (*) ἀλλ' ἢ γλώσσα ἡμῶν ἔχει πλοῦτον παροιμιῶν καὶ τοιαύτης φύσεως ἐκφράσεων καὶ τρόπων πλείστορον πάσης ἄλλης, ἐπομένως εἰν ἀδύνατον εἰς κάμῃς νὰ κάμῃ ἐντελεῖ αὐτῶν συλλογῆν, διὸ ἐνόμισα καλὸν νὰ δημοσιεύσω καὶ τὴν ἀκόλουθον, καίτοι ἀτελεστάτην συλλογῆν. • Κρεῖσσόν ἐστι τὸ κατὰ δύναμιν εἰσνεγκεῖν, ἢ τὸ πᾶν ἐλλείπειν. •

§ 2. Παροιμιαί. (**)

1. Ὄπου πλουτῆσαι μὲ τὸν νοῦν, ὀγλήγορα πρῶχαινε.
2. Πῶ μαγειρεῖται φέματα' σὺ κένομα τὸ ἔρσκει.
3. Αἶ μου Γιάννη βοήθα με, σεῖς καὶ σὺ τὸν πόδα σου.
4. Στὰ κεφάλια τῶν τρελῶν, μανθάνουν' οἱ μπαρπέρδικαι.
5. Ἀπὸ χερνὸν τουλοῦμι κρασί, ποτὲ δὲν πίνει.
6. Θωρῶντας τὴν γειτόνησα, μανθάν' ἢ μὲ τὴν ἄλλη.
7. Ἀρχοντῆ χωρὶς τὰ ἔχη, τόπλα του ὀπου τὴν ἔχει.
8. Ν' ἀκουε ὁ θεὸς τῶν κορυφῶν, δὲν ἔμνε σὺκο σὶλην συχιά.
9. Ἀγγουρα δαμάσκηνα καὶ πικρῆς ἐλαιῶς· τὰ κρυφολήματα δὲν εἶν' καλαῖς δουλιῆς.
10. Καθ' ἀγροῦ κ' ἢ μνήμη του.
11. Ὄπου κάμα τὸ μῦρσεσε, τὸν νόμον ἀποπλήρωσε.
12. Μὴδὲ χαρὰ χωρὶς κλάμα, μὴδὲ θαρτικὸν ἀγέλαστον.
13. Ὁ θεὸς δὲν εἶναι ἀρβανίτης.
14. Ὁ παππᾶς εἶναι κέρβουον πῶ ἀναμένον καίει, καὶ σθεστό μουτζαλιάνει.
15. Τὸ μὴ σὲ μέλλῃ μὴ ῥωτάς· τὸν παλιὸ δρόμο μὴ παριτάς· καὶ τρεῖς νὰ δῆς γὰ νὰ πιστέψῃς.
16. Τόπος καὶ νόμος.
17. Λόγον ἔκουσες, ὄλος ψευτιὰ δὲν εἶναι.
18. Λόγον ἔκουσες, κατὶ τρέχει.
19. Τὰ φαγες, ἐκέρδισες.

(*) Ἡ ἐντελεστῆρα τῶν μέχρι τοῦδε συλλογῶν εἶν' ἢ τοῦ φιλομοῦσου Κ. Ἰ. Βενιζέλου, ἐκδοθεῖσα ἐν Ἀθήναις τῷ 1846, εἰς ἣν ὅμως οὐδεμία σχεδὸν τῶν ἐν ταῦτα ἀπαντᾶται ἀπαρτάτως ὡς ἐδῶ εὐρίσκεται.

(**) Πολλὰ τῶν παροιμιῶν ἐκλαμβάνονται πολλὰκις καὶ ἀεὶ παροιμιώδεις ἐκφράσεις κατὰ τὰς περιστάσεις· τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς τινὰς ἐκ τῶν παροιμιῶδων ἐκφράσεων· ὅθεν τὰς τοιαύτας παροιμίας τε καὶ ἐκφράσεις κατεχώρισα κατὰ τὴν συνηθεστῆραν αὐτῶν σημασίαν.

20. Τοῦ χωριᾶτη τὸ σχολὶ διπλὸ δὲν σώνει, καὶ μονὸ περισσεύει. (*)
21. Μικρὰ παιδιὰ, μικραῖς παιδαῖς· μεγάλα παιδιὰ, μεγάλας παιδαῖς.
22. Ὅποιος φυλάγει τὰ ῥοῦχά του ἔχει τὰ μισά.
23. Ὅτι κάμει ἢ μὲ τὰ σου μὲ πάντα νὰ μὴν τὸ γνωρίζ' ἢ ἄλλη.
24. Καλῶς τῆνε τὴν πίκρα μου, μὰ νὰ σαι μοναχὴ σου.
25. Ὄπου λυπᾶται ἀπὸ τὴν σφίνα, χάνει ἀπὸ τὴν καλκουνιά.
26. Ἄν σὲ ὄλα ἦναι νόμος, εἰς τὰ μάτια ὄχι ὄμως.
27. Συμπεθέροι καὶ συντέκνοι, κ' ὅτι φᾶν τὸν πρῶτο χρονο.
28. Σὺν ἔλθῃ κυριακῆ, σάββατον μὴν περιμένῃς.
29. Ὅλα τὰ δάκτυλα δὲν εἶν' ἴσα.
30. Ὁ πρῶτος ἔχει προτιμῆ, κ' ὁ ὑστερος ὑπομονή.
31. Σκυλί δερνάμενο, κακὸ κυνῆγ, κάμει.
32. Ἡ νύφη ἀπ' ὅσον γεννηθῆ, ἀπ' τὰ συμπεθερικά κρατεῖ.
33. Τοῦ τζαγκαζὶ τὸ παιδί ἐξινώλυτο προπατεῖ.
34. Ἰσπανερὰ νὰ τὰ μάγουλα πῶχου τὰς ἀλιχίνας.
35. Ὁ γέρος κ' ἂν στολιζέται, στὰ νύφορο γνωρίζεται.
36. Κάθε μίρα δὲν εἶν' λαμπρῆ.
37. Ἀκριβὸς θάρρει κερδίζει, μὰ φουξ καὶ δὲν τὸ νύθει.
38. Ἀστακὸς καὶ τὸ ποπῶν κ' ὁ γαμβρὸς πολλὰ κομπόνει.
39. Ἰπὺ περιμένει ἀπ' τὴν γειτονιά, πολλὸ ἀπωροῦ δειπνᾶ.
40. Πολυγυρεμένη κῆρη, κακὰ ψυχρὰ πανθρέβεται.
41. Τοῦ σταθῶν τὰ μπυχλιμπιδίτζ, τ' ἀνεθούλου τὰ κουμπάσα.
42. Ὁ θεὸς νὰ σὲ φυλάγῃ ἀπὸ μπουκα τουφεκιοῦ κ' ἀπὸ πόδι μουλαργιοῦ.
43. Σὲ πλοῦσο σπῆτι τὸ παιδί σου βάλει καὶ προέκα μὴ γυρεύεις.
44. Ἡ δυὸ πέτρας κ' ὄχι ἢ μὲ, κάμνους τ' ἀλεύρι.
45. Ὁ πτωχὸς κάθεται κ' ὁ θεὸς γνοιάζεται.
46. Ὄπου πολὺ ψιλάνεσαι, γλήγορα ταπεινώνεται, κ' ὀπου ταπεινώνεται γλήγορα ψιλάνεσαι.
47. Οἱ γονεῖς τρῶνε τὴν ἀγγοριδα καὶ τὰ παιδιὰ μωδιάζουσι. (**)
48. Ὄπου παίζεις μὲ κοπέλια δὲν τοῦ λείπουν καμπανίλια.
49. Τὸ βασιλικὸ μολύδι δὲν βουλά ποτέ.
50. Ὅλα τὰ στραβὰ ψωμιά τῆς στραβῆς πινακωτῆς.
51. Σὺν δὲν ἔχει τὸ κανδύλι λάδι, ὅσο θέλεις ἀναπτέ το.

(*) Ἡ παροιμία αὕτη λέγεται καὶ ἀντιστρόφως, ὡς εὐρίσκειται ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Κ. Βενιζέλου.

(**) Ἡ παροιμία αὕτη λέγεται καὶ ἀντιστρόφως, ὡς εὐρίσκειται ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Κ. Βενιζέλου.

- 52. Ο Θεός με τόνα χέρι σε μπατοίξει και με τ' άλλο σε γαδεύει.
- 53. Τόν άκαλειστον στον γάμον κάτω κάτω τον καθίζων.
- 54. Το μυριστικό κιδώνι από κείνο που 'χει δώνει.
- 55. Ο κοσμος είναι πλάνος.
- 56. Στους 20 γνῶσι, στους 30 γρόσα, και στους 40 γυναίκα· άλλως, ουδέ γνῶσι, ουδέ γρόσα, ουδέ γυναίκα.
- 57. Κάλλια να κλάψ' ή μάνα σου παρά ή έδική μου.
- 58. Καλλια πηττα με λαρδι, παζα πηττα μοναχή.
- 59. Όπ' αγοράσει γάδαρο και πουλάσει γάδαρο, είναι χειρότερος γάδαρος.
- 60. Όποιος παργελά περγελαμένος είναι.
- 61. Καθείς δέν ζεύσει τι μαγειρεύει του άλλου το τσου άλι.
- 62. Κάθε πόρτα έχει το καρφί της.
- 63. Η ζυλιαίς από τον ουρανό κατέβηκαν.
- 64. Να πίνεις μά να μην σε πίνη.
- 65. Ακρίβοπούλις μά δικια μέτρα.
- 66. Του θεριστή εύγηες τ' ό-ομα, θερίσει δέν θερίσει.
- 67. Όταν ο Θεός καταρασθή τον μύρημα, τού βιδει πιερά και πετῆ.
- 68. Όποιος δέν πηκτώνει γάνει το τυρόβολο.
- 69. Όπου ποθάνει με πολλούς, θάνατος δέν λογάται.
- 70. Λέγε την άλλθια, να 'χης τον Θεό βοήθεια.
- 71. Μεγαλώνει το μουλάρι και κονταίνει το σαμάρι.
- 72. Κμαε το σταυρόν σου να βγή το μάτι σου.
- 73. Αν τα φώτα φωτίζα και τα λάμπρα σιγαταινά.
- 74. Αν δέν άπταθή δέν βροντή, κι αν δέν βροντή δέν βρέχει.
- 75. Όταν όδης καλοκαθάει, αποσπείριζε λιγάκι κι όταν όδης την καλοκάθα, αποσπείριζ' όλα νόματα.
- 76. Ο Αύγουστος επλάκωσε, ή άρα του χειμῶνας.
- 77. Μάτ' ο Μάρτης καλοκαίρι, μάτ' ο Αύγουστος χειμῶνας.
- 78. Η κοπριά και το νερό κάνει το λάχανο καλό.
- 79. Όπου δεεις ακρίβια, καρτέρις και τή φθίγη.
- 80. Από σπανό άνδρα και μαλλιαρή γυναίκα μακριά τα βούγα σου.
- 81. Μακριά μαλλιά, όλίγα μυαλά.
- 82. Όταν χάσ' ο σκύλος τον λαγώ, τότε κάνει τα θυμάσματα.
- 83. Στόν έρμιον τόπον τον Μάτ' μήνα βρέχει.
- 84. Χαρά στον γέρο π' αγροπνή 'στό νιόν όπου κοιμάται.
- 85. Την πρώτη γνῶσι του Ροιμιού να την έχη το σουλιμου και την ύστερήν του, ως την έχη το παιδί μου.
- 86. Οι Ροιμιοί δέν συμφωνούσι παρά 'στό κατούραμα.
- 87. Τέγη θέλει το πυρόνι κι όπου το βαστά να ήρώνη.
- 88. Π' αγαπή ή καρδιά τ' ανθρώπου, το κλήτερον του κόσμου.
- 89. Του Γεννέρι το φεγγάρι παρ' όλίγο είναι μέρα.

- 90. Σαββατιανός βορεάς δευτεριανός γαίδαρος.
- 91. Ο φλεβήρης κ' αν φλεβίζη, του καλοκαιριού μωρίζει.
- 92. Τα Νικολο-βάρδαρα οι τοίχοι δρώνουν, άλλι 'στό φατοκλάυδρα αποξυλώνουν.
- 93. Όπου 'χει κόρη ακρίβι, του Μάρτη ήλιος πη την δῆ.
- 94. Καλός νιός, καλός γέρον.
- 95. Πλιά πολλά σρνιά σφάζονται την Δαμπερή παρ' κριοί.
- 96. Της ευμορφης το μάγουλο όταν γελά λακωνά.
- 97. Πλιά αγαπή μην αφήσης και κενούργια· αρχινήσης, κ' ή παλιά θα κενουργίωσι, κ' ή κενούργια θα παλιώσι.
- 98. Τίγαρις κ' ήγέννηεν για τοδ' μορφαίς ή αγάπη; Για όμορφα και άσχημα κι όπου ήψη το μάτι.
- 99. Των γερόντων τα χαδάκια, είναι πικραις και αρμαζια.
- 100. Η πικραις κόπτουν γόνατα κι οι λογιαρι γερόντοι.
- 101. Μηδ' όλα του Ιατρού, μηδ' του Ιατρού κανέ.
- 102. "Αν κήρη ο Μάρτης δυό νερά κι Απρίλις άλλο ένα, να δεις κολουραίς γυριστάς και πηταίς αν άλλωνι.
- 103. Ο Μάρτης έβαλε τον βροχή μεσ' το καζάνι.
- 105. Οι φραντζέζοι όταν πινούσι, Τάρλα, τάρλα, τραγουδούσι.
- 105. Του Ροιμιού ύστερ' έρχεται ή γνῶσι.
- 106. Ο Όδριός όταν πτωχάλη, τα παλιά πετῆ δια πηάει.
- 107. Τρεις στην Γέννα, τρεις τα φώτα, και ε' στην Αλάττασιν.
- 108. Πλιά πολλά έχει ο Θεός παρ' που δόξα.
- 109. Όνομα και μη χωριά.
- 110. Τα μέζα και τα μελίσα σε φέρουν εις το Ισα.
- 111. Όλα ναί φάδια της κοιλιάς και το ψωμί στο μόνι, μά το καίμενο το κ' ασι όλα τ' αποστομάνει.

- § 6.) Παροιμιώδεις εκφράσεις.
- 1. Δυό και δυό κάμουν τίσπαρον.
 - 2. Πλιά πολλά ναί τα έξοδα του γάμου παρ' τα προικιά της νύφης.
 - 3. Απ' Αθήνας εις Λιβάδι, Θόδωρος και πεπιακόσια.
 - 4. Μας γρόσαν οι Κρητικοί πῶς έμεθα Χαρήτοι.
 - 5. Απ' ακούρι ως πεπώνι δός μου κερά λου κίνικον.
 - 6. Θέλω την και ως αν και χίρα και πτωχά και κακωμείρα.
 - 7. Τρις πενήτα ένονηντα και δέκα εκατόν.
 - 8. Να έμένα να είσαι, να και μένα του κατ' μου.
 - 9. Τρις που μ' έχεις, τρεις που σ' έχω, και τρεις που ναί το παιδί.
 - 10. Μά κεράλι για μπαζμπέριμα!
 - 11. Κόψε πρώτο κίας Δούκα,

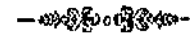
- Κι αν βωτάς και για τον Γιάννη,
- Ό,τι ζύλο κόψεις, κάνει.
- 12. Τι είναι ο φύλος και τ' είναι τ' άταί του.
- 13. Αλλά κερύμι τούρκικα, κ' έχει ο Θεός βωμάκια.
- 14. Κάθου γρηά μ' άνέμενε, να κάμω υιόν να πανδουθή.
- 15. Απ' τον Γιάννη ως τον Διό, τύφλα να 'χουσι κι οι δυό.
- 16. Μυρίσου κ' έπαρε.
- 17. Να σε πιάσω άρκά δια τον χειμῶνα.
- 18. Να 'χαν οι κουρούνες γνῶσι, να σου δίδασι καμπόση.
- 19. Κι από νου, του σαργού κι από μυαλά, του τζιτζίκου.
- 20. Όπου τυφλός κι όπου κουτσός, στον Άι Παντελεήμωνα.
- 21. Πάν τ' αυγά με το καλάθι.
- 22. Κολιός και τσαρδέλα, κι από μιά βαρέλα.
- 23. Απόψε με τον δούρδουρα, κι αύριον με τον γούργουρα.
- 24. Κατά τον Ιαστρο-Γιάννη και τα κοπέλια του.
- 25. Τα 'χα γώ, ήλγεα της θιας μου,
- 26. Είχα το παιδί, κ' είχα την χαρά, κ' ήψανε τ' αυγό κ' ήρωγά τα γώ.
- 27. Σύντεκεν κι αν μιλούμε, συχνογούριζε την πηττα.
- 28. Κοντός ψαλμός, Αλληλοία.
- 29. Πάγω και γώ μάνα μου με τα κάτεργα.
- 30. Με την φωνήν και ο Αάζαρος· ή Σύρε όνομα να δῆ; κομιά.
- 31. Καρδιά καθαρή, και πάτι όπου πατείς.
- 32. Ηλθε κι' άλλος απ' την Κω, και γυρεύει μερτιέ.
- 33. Μη γάτη ή Βενετιά βελόνι.
- 34. Ός ανοίξ' ή καρδουλά μου ν' ανοίξη ή κεφαλή σου.
- 35. Ποιό δάκτυλο θα κόψης και να μην πονέσης;
- 36. Είδα γώ γέρον παππά να θάπητω μωρά παιδιά.
- 37. Μέτρα κεφάλια και κόπτε κοκουλαις.
- 38. Άλλος πίνει κι' άλλος μεθῆ.
- 39. Ο Γραγγόρης έγραγγόρα, κι ο Μελέτης έμελέτα· κι ο Γραγγόρης μάς έπηρε του Μελέτη την γυναίκα.
- 40. Για βάτι βάτι Ρούμελη, για βάτι Φαρμάκαπι· Η μάλλον, Για του ύψους για του βήθους.
- 41. Από το Καστελόβριζο φαίνεται το Σινόπι, κ' αν δέν σ' άρέσ' ή μέση μου να τηνε πελεκήσω.
- 42. Μην το πολυψηλόνεσαι· διατι ψηλός δέν είσαι, και το χωριό σου είν κοντά και ζεύρω τί-νος είσαι.
- 43. Πίσω ν τα κοφτερά.
- 44. Ηύρε ή πέτρα την άμάδα.
- 45. Άλλο ν το πῆς, και άλλο ν το δῆς.
- 46. Στάξ' ή μήτη σου. Είναι χειμῶνας. Ζεύρω

- σε κι από το καλοκαίρι.
- 47. Δέν είμαι ζηλιάρης μά 'μαι παραπονηάρης.
- 48. Είπε ο πετεινός το βουδι χειλά· ή, είπ' ο γάδαρος τον πετεινό κεφάλια.
- 49. Εδώ καράβια χάνονται, και σεις βαρκιά που πάτε.
- 50. Πλιά κοντά ναί το στόμα μου παρ' το έδικόν σου.
- 51. Κουλουρι εκεί που μέλλεσαι κ' εγ' εκεί που πλάσσεσαι.
- 52. Να κουλουρι, να ψαθουρι, για την έμορφή σου μούρη.
- 53. Μηδ' γώ παππά βλογιά, μηδ' ου την λειτουργιά.
- 54. Δέν ζεύρω τίποτε μά να ζεύρες τι ζεύρω.
- 55. Άλλος έχει τ' όνομα κι' άλλος την χάρη.
- 56. Τα μυαλά σου και μιά λύρα, και μιά κόκκινη φλογέρα.
- 57. Εγώ στέλνα τον κάτη μου, κι ο κάτης την όργιάν του.
- 58. Όταν το πῆ αφέντης ο Μάτσας το λέι και δλη χώρα (Αντιπεριανή).
- 59. Δέν τρώς έλαις; καλόν ν και το χουγιάρι.
- 60. Σάν σου βαστά την γυναίκα σου ο Καδής, που θα πῆς να κλαφθής;
- 61. Το 'χε και του κόλλησε.
- 62. Κ' έχω δόντια δια το μέλι;
- 63. Έβλυκάθ' ή γρηά τα σύκα, κι δλη μέρα τ' άνεζήτα.
- 64. Μιά του φίλου, δυό του φίλου, τρις και την κικην του μέρα.
- 65. Να 'χαμε, και τι να 'χαμε; Ένα γούργουρα ψημένο, και της γρηάς τον έμουαλό ξεροτιγανισμένο.
- 66. Πότε με τα κερύδρα του, πότε με τον χαλβά του, έρεε την καλογρηά εις τα θελήματά του.
- 67. Θώριε με, να σε θωρω, κι όποιος γελάσει γάδαρος.
- 68. Μαύρα ν και το γαρίφαλον μά πουλίετε με το δρόμι.
- 69. Και την Κυριακήν έρώτα· κάμουν ή γυναίκες βόκας.
- 70. Όποιος δέν θέλει να ζυμώση πέντε μέραις κοσκινίζε.
- 71. Φέγγος, φέγγος, φέγγος, και τσ' Δξῆς ο φέγγαρος! Όχι τις Αμουργού το φεγγαράκι.
- 72. Όταν καυακώσης ψάρι· τρέμ' ή καρδιά, πονει ποδάρι;
- 73. Μωρή σ' σκε Κυριακή; μωρή μπράβο Κυριακή! σάν φρηγοπούλα μοιαζεις.
- 74. Χίλια λόγια ένα άσπρο, και πάλι κίμας το άσπρο.
- 75. Η στραβά ναί τ' άρμενα, ή στραβ' άρμενίζομε.
- 76. Παρ' άλλος να σε γόσει, κάλλια γώ κουμπάρε.
- 77. Επήγε για μαμμή κ' έκατσε λοχού.

- 78. Χόρευε μωρέ πατέρα ώστε ν' άρθουν τ' άσπρα πέρα.
- 79. Δέν άλάσσω τόν χορόν μου, τόν σκοπόν τών ποδαριών μου.
- 80. Άν ό Άλγης γίνεται Γιάννης, κι όρνιθ' άκταπόδι.
- 81. Κι' άν πολυβαρένεις με δέσποτα, θά' πώ και τί' χε μέσα.
- 82. Δέσποτα! πέρδικα' στα δάση.
- 83. Άφού άπόλασαν όλοι, εδάκρυσε κι' ή χήρα.
- 84. Άκουσε σακκι δαμένο και' στον τοίχ' άκουμπισμένο.
- 85. Φίλου σπύτι, κι' ό φίλος νά' χη διάκρισι.
- 86. Μιά τήν έχεις κι' είμ' έγώ' ένα τώ' χεις κι' είν' όρνθ, και' στεγνώνει στον καπνό.
- 87. 'Πού' χ' άμπέλιχ άς βάλη άργάταις, και' καράβιχ, κλαπατάταις.
- 88. Φρού φρού, και' τ' άμπέλιχ ξέφραγα.
- 89. Λωλός παπκάς σ' έβαπτισ.
- 90. 'Εγώ' μιλώ και' σέ καταλάμβανε.
- 91. Άν είχε μαμμή έγλίτωνε τώ' παιδί.
- 92. Ό γόνθος από τήν σάσιν του έξεροκακηνάκιζε.
- 93. Όταν σέ παρακαλούσα, γιατί' γίνου σου χχ-δούτα; τώρα' πού παρακαλείς, δέν σέ' θέλει πλιθ κανείς.
- 94. 'Όστε νά' σύρη τώ'να του πόδι, τρώει ό γάδαρος τ' άλλο' ή, σκουλουκιάζει τ' άλλο.
- 95. Νά' σου δείξω' γώ' πός' άπίδιχ βάν' ό σάκκος.
- 96. Εύρήκα τόν μύνα' πού τρέφει τούς διώδεκα.
- 97. 'Στου περιβολάρι τήν θύρα κτυπάς; άγκούρια ζητάς.
- 98. Ό παππά Κουλούρης και' τώ' χαρτί του.
- 99. 'Εγώ' 'μαι' δώ, πού σπώ' τ' άγώ.
- 100. Τόν καμαρώνει' σάν τόν γύφτο τώ' σφυρί του.
- 101. 'Εχ' ό σκύλος καρσοδέτη, έχ' ό Γιάννης ό πιρέτη.
- 102. 'Άν θέλγ ό Θεός έγώ' μ' ό άνδρας σου.
- 103. Βγάλε τήν ακούφιά σου και' κτύπα μου.
- 104. 'Όποιος σέ μυριοβή σ' εύρίσκει άτσουκνίδα.
- 105. Σ' έπήρα διά τριαντάφυλλο μά' έρείβεις άτσουκνίδα.
- 106. 'Όσο θέλεις φούσκωνέ τα με τώ' ζύγι δά' τά πάρεις.
- 107. Ποίος είναι ό πατήρ τών υιών του Ζεβεδεόυ;
- 108. 'Όπού' φλασε' στην σύνοδο έφαγε ψάρι σύνορο.
- 106. Μιτ' άφορμήν κι' ό θάνατος.
- 110. Στραβά στραβά τώ' φέσι του, παρά' δέν έχ' ή τσίπη του.
- 111. 'Στήν ανεμοζάλη χαίρεται και' ό λύκος.
- 112. 'Εβώ' γάν' ή μάνα τώ' παιδί, και' τώ' παιδί τήν μάνα.
- 113. Πέτος μάμαρον και' καρδιά καυμένη.
- 114. Συμπέθερε, συμπέθερε, ή μοίρα μου πού σ' έφερε.
- 115. Χώρις λάδι, χωρίς ξύδι, δέν θά κάμωμε ταξίδι.
- 116. Ποίος σου' έγαλε τώ' μάτι σου; ό αδελφός μου. Αν' αυτό' γαι βαθειά βγαλμένο.

- 117! Νά' σου ζηλεύσω' στην εμορφή γυναίκα με' στα κέρδη; χρονιά σου και' χρονιά μου.
- 118. 'Ότ' έχει βαστά και' κλέπτη δέν φοβείται.
- 119. Τά καλά τού Γιάννη θέλω, μά' τόν Γιάνη δέν τόν θέλω.
- 120. 'Πήλα νά' χης χίλια πρόβατα, σάν δέν ήλεις μηδ' ό' ρά.
- 121. Σύρνε με και' γώ' νά' θέλω, και' νά' κάνω πό; δέν θέλω.
- 122. Τι' νά' σου' θυμηθώ' κρομυδάκι κειφερό, μπη. κουνιά και' δάκρυο;
- 123. Κ' έτόστα' δικά μου κ' έκεινα' δικά μου, και' όσα θεωρούν τά' μάτια μου κι' όσα σιεπά' ή κάπα μου.
- 124. Κράζε τον' στον γάμον σου, νά' σου' πη' κι' από χρόνου.
- 125. Σκόρδα' χω' τήν άγάπη σου, κραμύδια τήν φιλιά σου' και' σάν τά' παλιοπάπουσα ήω τήν άφεντιά σου.
- 126. 'Είπα' γώ' πολλά και' σόνει άς μιλήρη κι' άλλ' άκδών.

Σημ. Μεταξύ τών κοινώς έν χρήσει παροιμιών, έφράσεων και' τρόπων ύπάρχουσι πολλά τά' αντίβαινοντα εις τήν εύσημιότητα ή και εις τά' χρηστά ή ή άλλ' ό φιλόσοφος και' ό φιλολόγος ούδέ τά' τοιαύτα δύνανται ιά παραμελήσασιν, ως συντείνοντα πάντοι εις τόν ύψηλόν αύτών σκοπόν' ήθεν φρονώ' ότι και' τών τοιούτων πρέπει νά' γίνη ιδιαιτέρα συλλογή και' έκδοσις.



ΟΙ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΑΥΤΟΦΡΟΝΕΣ.

'Υπό 'Ι. Δε Κιγάλλια.

A natura multa, plura ficta, a demone nulla
(Margoscol.)

Τά' υπό διαμαρτυρουμένων κατοικούμενα μέρη τής Αμερικής κατήντησαν, ως αύτη ή μήτηρ αύτών Άγγλία, κοιτίς τών θρησκομανών νεωτεριστών, οίτις καθ' έκάστην πλανώντες μυριοτρόπως τούς λαούς, τής παρασύρουσιν εις τάς πλέον αντικοινωνικάς πράξεις υπό τώ' πρόσχημα θεϊών έμπνεύσεων νέων θρησκωμάτων. Ούτω, κατά τώ' παρελθόν έτος, ή κοινωνία ήν τη έμαστίεστο υπό τών λεγομένων Μορμόνων (Mormons) οίτινες, διά τών δοξάζομένων αντικοινωνικών άρχών των και' τής σαρδαναπαλικής αύτών διαγωγής, καταισχύνουσι τώ' ανθρωπίνου γένους. Πόν ή πλέον άνεφών ή ούτω λεγομένη αίρεσις τών αλλοφρόνων (spiritualistes), ήν ήσπάσθησαν οι κοιν

κνημονικοί και' άλλοι έχθροί τής κοινωνίας, ως δεξασίαν τείνουσαν εις τήν καταστροφήν του χριστιανισμού και' επομένως αύτης τής ανθρωπότητας. Η αίρεσις αύτη έχει άρχηγούς δύο νεάνιδας αδελφάς, τάς κυρίας Φώξ εκ Ροχσεστέρου, εξαιρείου ωραιότητος και' σπανίας άγγλιόσις.

Αι νέαι αύται, εξών ή πρώτη μόλις διατρέχει τώ' 19 έτος τής ηλικίας της και' ή δευτέρα τώ' 15, ήρχισαν πρό' τεσσάρων σχεδόν έτών νά' κοινοποιώσιν ότι κατέχουσι τόν τρόπον τώ' νά' συγκοινωνούν και' συνομιλώσι με' τάς σκιάς τών νεκρών και' τά' λοιπά τών πνευμάτων τάγματα, ά, ως λέγουσι, δηλοΰσιν εις αύτάς τήν εμφάνισιν και' παρουσίαν των διά άεροροτημάτων και' σάλου τών περιστατίων αντικειμένων. Έκτός τούτου, εάν κατά τήν εμφάνισιν ταύτην ενυπάρχουσι μουσικά όργανα, ταύτα, ως λέγουσι, άπει συνδρομής ανθρωπίνης χειρός, ήχούσι μελωδίας αρμονικωτάτας. τά' δε επίπικα κινούνται με' ρυθμόν, και' οι τυχόν ενυπάρχοντες τροχοί περιστρέφονται ώσαύτως αυτομάτως και' με' ρυθμόν συμφωνούντα πληρέστατα μετ' τών υπό τών οργάνων ήχομένων συμφωνιών. Και' ή αίρεσις αύτη . . . τίς ήηλες τώ' πιστεύσει; . . . άριθμοί ήδη ικανάς χιλιάδας όπαδών, οίτινες και' εφημερίδας διαδίδουσας τάς αρχάς αύτών εκδίδουσι, και' εις πλείστας πόλεις συγκροτούσι τακτικώς δημοσίας θρησκευτικάς συνεδριάσεις, όπου άπιστόλως τάς κατά τού χριστιανισμού λαοφρόνους αύτών αρχάς κηρύττουσι. Καί' τώ' χειρίστον πάντων ό άριθμός τών τούτων προσληθών καθεκάστην πολλαπλασιάζεται! . . . Μή ήνοι τάχα επρωμένον νά' υπερισχύη πάντοτε εις τόν κόσμον ή άπάτη και' ή άγυρτεία; . . . Κατά δυστυχίαν, φεύ! βλέπει τις τήν ανθρωπότητα ήρπουσαν πάντοτε τάς άγνάδας αύτης ανοικτάς εις τούς άγύρτας, και' αεί δεχομένην άδυστάτως τώ' ψεύδος και' τήν κακίαν, άπαντοίσις τρόποις ήται, ώ τής αθλιότητος! εις αλήθειαν και' άρετήν νά' παραμορφώση τήν δε αλήθειαν και' άρετήν διαστάζει νά' παραδεχθή και' καταπολεμούσι αύτάς όλκας δυνάμει προσπαθεί νά' παραστήση, έξαπατώσα αύτη έαυτήν, ως ψεύδος και' κακίαν' οι δε τολμώντες νά' παραστήσασιν αύτάς γυμνάς και' όποια πραγματικώς είνιν, επισύρουσι τήν όργην και' τώ' μίσος τών συγγρόνων των! . . . Ναι, ό Σωκράτης κηρύττει τήν υπαρκίν ενός και' μόνου Θεού, διδάσκει τήν άρετήν, και' ό Σωκράτης καταδικάζεται και' ταδικάζεται νά' πίν τώ' κώνειον . . . Ο Γαλιλαός έξηγει φυσικήν τινα αλήθειαν, και' ό Γαλιλαός καταδικάζεται, καταδικάζεται εις φυλακήν! . . . Άλλά! τί λέγω ό Σωκράτης, ό Γαλιλαός; . . . 'Ιδού έρχεται αύτός ό μονογενής υιός του Θεού, διδάσκει τήν θείαν αλήθειαν, οδηγεί εις τόν αληθή δρόμον τής άρετής. . . και' αύτός άκόμη καταδικάζεται, καταδικάζεται και' καταδικάζεται εις τόν ατιμίστατον σταυρού θάνατον! Παρουσιάζονται άπ' έναντις κατά διαφόρους εποχάς και' εις διάφορα έθνη πλήθος άπατεώνων και' άγυρτών, και' πάντες σχεδόν άξιοούνται εύμενοΰς υπό τών λαών ύποδοχής, και' πολλάκις ανυψούνται μέχρις αστέρων . . . Δέν είναι λοιπόν ά-

πίστευτα και' όσα νύν αναφέρονται περι τής όποίας λαμβάνουσι υπό τών κατοίκων τής Αμερικής ύποδοχής και' αι κυρία Φώξ! . . . 'Ως εκ τούτου θεωρούμεν περιττόν νά' σημειώσωμεν πάντα τά' περι αύτών αναφερόμενα εν τοις περιοδικοις συγγράμμασι τής Αμερικής, αλλά δέν πρέπει και' νά' παραλείψωμεν τήν εξής επιστολήν, τήν δημοσιευθείσαν κατά τήν 8. 'Ιουλίου εν τή εφημερίδι α' 'Ο Ταχυρόμος τών 'Ηνωμένων Πολιτειών. »

• Εν Αγίω Αλουίζω την 25 'Ιουνίου 1852.

• Αξιότιμε φίλε!

• Συμβαίνουσιν ένταύθα, ως και' εις πλείστα άλλα τής Αμερικής μέρη, συμβάντα τινά, εις ά' ώφειλεν ό τύπος νά' επιστήρη κατά τι τήν προσοχήν του. Άν τά' συμβάντα ταύτα ήναι πραγματικώς όποια κατά τώ' φαινόμενον παρουσιάζονται, προμηνύουσι θρησκευτικήν τινα και' κοινωνικήν μεταστροφήσιν, και' δεικνύουσι νέαν κοσμογονικήν εποχήν. 'Εάν δε ύπάρχη άγυρτεία τις, 'πόθεν πηγάζει ή άπάτη αύτη; Τώ' μυσμα διαδίδεται εις τρόπον ανεξήγητον, χωρίς νά' εννοήται ή αίτία. Είναι παρακοπή τις ούτως είπειν όλοκλήρου λαού. Υπαινίττομαι ένταύθα τά' γνωστά φαινόμενα υπό τήν επωνυμίαν πνευμάτων συγκοινωνίας ή εμφάνισις τών νεκρών. Γνωρίζω κάλλιστα ότι αι λέξεις αύται θέλουσι κινήσει εις γέλωτα τούς ούθεμιαν γνώσιν έχοντας τώ' προκειμένου. Άλλ' επί τέλους ή παρακαρροσύνη, άν υποθέσωμεν παραρροσύνην, κυριεύει πολλάκις και' τούς πλέον κελώς ώργανισμένους έγκαφάλους. Επομένως ούδεις έχει τώ' δικαίωμα νά' θεωρήτη έαυτόν εκτός τούτου κινδύνου, ού ένεκα σύντομός τις εξήγησις δέν δύναται νά' θεωρηθώ' ως πάντη άνωρητός.

• Αι κυρία Φώξ διατρέβουσιν ένταύθα πρό' τριών έβδομάδων. 'Όλοι οι γνώσιν τινα έχοντες τών μετ' τών πνευμάτων συγκοινωνιών ήξεύρουσιν, ότι αι δύο αύται νέαι είνιν αι πρώται τής αίρέσεως ταύτης άπόστολοι' άπόστολοι ίσως πάντη παθητικοί και' έτεροαίτητοι. Είναι ήδη τέσσαρα έτη άφ' ότου αύται έκπληρούσι τήν άποστολήν ταύτην, και' ή προσβυτέρα δέν διατρέχει ειςέτι τώ' 19 τής ηλικίας της έτος. 'Ειν αι δύο αύται νεάνιδες εξαπατώσι τώ' κοινόν, ούδέποτε άσχετοτέρα άγυρτεία επηρεασίσθη υπό μορφήν πλέον άπατηλήν. 'Εν τοσούτω αι νέαι αύται δέν κατέχουσι τώ' εξαιρετικόν προνόμιον τών μυστηριωδών φαινομένων. Μειά' εξ' ως έγγιστα μήνας άφ' ότου έβήθη ένταύθα τώ' πρώτον όργανόν τής μετ' τών πνευμάτων συγκοινωνίας, ό άριθμός αύτών επολαπλατιάσθη τοσούτον ώστε νύν άριθμούνται ικανά' εκατοντάδες. Καί' καθ' όλης τής ήνωμένης πολιτείας πρέπει νά' ύπάρχωσι επίσεινα τών δέκα χιλιάδων. Οι άνθρωποι οι παρατηρήσαντες ίδίους άριθμους τά' έκτακτα ταύτα φαινόμενα δέν δύνανται νά' θεωρήσασιν αύτά ως άποτελέσματα άγυρτικής, ή, ως κοινώς λέ-

γουσι, λευκής μαγίας, ήτοι εύχειρίας. Οι μη πα-
ραδεχόμενοι την συνδρομήν των άλλων δυνάμεων προσ-
φεύγουσι, πρὸς ἐξήγησιν των ἀπιστευτων τούτων φαι-
νομένων, εἰς τὸν ἠλεκτρισμὸν καὶ μαγνητισμὸν. Ἀλλ'
οὐδένα θεωρεῖ δύναται νὰ λύσῃ ἀρκούντως ταῦτα
πάντα· καὶ ἡ ὑπόθεσις τῆς συνδρομῆς των άλλων δυνά-
μεων εἶναι μέχρι τοῦδε ἡ μόνη δυναμένη νὰ χορηγήσῃ
τὴν ἀκαιοτομένην ἐξήγησιν. Δὲν προτίθεται ἐνταῦθα
οὐτε νὰ ὑπερασπισθῶ οὔτε νὰ κατηγορήσω τὴν ὑπό-
θεσιν ταύτην, ἀλλὰ μόνον νὰ σημειώσω τὰς δημο-
σίας καὶ κατὰ τινα τρόπον ἐπισήμους ἀποδείξεις, αἱ
ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγέννησαν ἢ παρουσία των μνη-
σθεσιῶν Κυριῶν Φωξ.

Ἡ Αἰ ρηθεῖσαι Κυρία ἐπαρουσιάθησαν ἐν τῷ ἀ-
φιβατέρῳ τῆς Ιατρικῆς σχολῆς τοῦ ἐν Μισσοῦρι Πανα-
πιστημίου, ἐνώπιον 500—600 θεατῶν. Ἀρχαίως
τις τῆς πόλεως δήμαρχος, γνωστὸς διὰ τὰς κατὰ
τῆς νέας τῆς διδασκαλίας δόξας του, εἶχε ψηφι-
σθῆ πρόεδρος τῆς ἡμετέρας. Ἐπιτροπὴ ἐξεταστικὴ
ἐφώρσε τὰ πειράματα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κο-
σμητόρου τῆς Ιατρικῆς σχολῆς, ἀνδρὸς περιωνύμου διὰ
τὴν Ιατρικὴν πολυμαθεῖαν καὶ τὴν δεινότητά εἰς
τὸ ῥητορεύειν. Αἱ δύο νεάνιδες ἐτέθησαν ἐπὶ τῆς ἀνα-
τομικῆς τραπέζης εἰς τρόπον ὥστε ἕκαστον αὐτῶν κί-
νημα νὰ γίνεται καταφανὲς εἰς ἅπαντας τοὺς θεα-
τάς. Ἡ ἡμέτερος παρετήρησις σιωπηλῶς τὰ ὄρατα
ταῦτα καὶ ἐμψυχα ἀγάλματα, καὶ τὸ μέγα πρόβλη-
μα τῆς μελλούσης τοῦ συστήματος των ὑπέρχεις ἐ-
προτάθη εἰς αὐτάς. — To be or not to be! — Μισ-
οῦ πολλὴ ἠκούσθη κρότος τις ἤχον ἐπὶ τῆς τραπέζης,
καὶ ἀκριτὰ διακεκριμένως ὥστε νὰ γίνῃ ἐπισπαστικὸς
καὶ εἰς αὐθυσαν εἰσέτι εὐρυχωρότεραν. Ὁ κοσμητόρ
τῆς σχολῆς ἔρχετο νὰ συνδιαλέγεταί μετὰ των ἁλ-
λων δυνάμεων (διελόντι διὰ μέσου των ΚΚ. Φωξ) ἅ-
τινα ἀπάντησαν ἀκριβέστατα ἐπὶ των προταθέντων
ἐπιστημονικῶν ζητημάτων. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι αἱ ἀ-
παντήσεις ἐγένοντο μόνον διὰ τοῦ καὶ ἢ οὐ· ἀλλὰ
τὸ ὑποκείμενον ἄλλον τοῦ διαλόγου πρόσωπον παρί-
στα τὴν σκηνὴν αὐτοῦ τοῦ ἀθανάτου Φραγκλίου. Ἐ-
πὶ τῷ πειράματι ὁμοίως ταύτῳ, δὲν προτίθετο σκοποῦν
ἢ ἡμέτερος νὰ δοκιμάσῃ τὴν ὁμιλίαν καὶ πολυ-
μάθειαν των σκηνῶν, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ἐξετάσῃ κατα-
πόσον εἶναι βέβαιος ἢ περὶ άλλων ἠλεκτρικῆ θεω-
ρίαν· θεωρεῖ αἱ ἀποδίδει εἰς τὰς κυρίας Φωξ, καὶ
εἰς τὰ λοιπὰ τῆς μετὰ των πνευμάτων συγκοινωνίας
ἀργαῖα ἠλεκτρικὴν τινα ιδιότητα, ὅμοιαν τρόπον τινὰ
μὲ τὰς νόρκας. Ἐπομένως ἀπεμόνωσαν τὰς κυρίας
ταύτας διὰ ὑαλίνων θρανίων, καὶ μολαταῦτα ὅ ἐπὶ
τῆς τραπέζης κρότος ἠκούσθη ν' ἀκούεται ὑποκίτω
αὐτῶν. Διέφραξ ἄλλα ὁμοίως φύσεις πειράματα ἀ-
πέδειξαν ὅτι ὁ γαλιανισμὸς καὶ μαγνητισμὸς οὐδέ-
μίαν ἐνέργειαν ἔχουν εἰς τὴν παραγωγὴν τιαύτων
φαινομένων. Δὲν ὁμιλῶ ἐνταῦθα παρὰ μόνον περὶ τοῦ
γνήνου μαγνητισμοῦ· καθότι οἱ οὐδόπως παραδεχόμε-
νοι τὴν συνδρομὴν των άλλων δυνάμεων ἀποδίδουσι τὰ
φαινόμενα ταῦτα εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀνθρωπίνου
μαγνητισμοῦ.

Ὁ θρασὺς καὶ πυρηνικὸς χαρακτήρ τοῦ γέροντος

κοσμητόρος ἐπειθεν ἕκαστον ὅτι ἤθελεν ἀπορῆσαι
τὰ περιφρονήσεως τὰς ἀρχὰς τῆς νέας πρὸς άλλων ἡ-
δασκαλίας· ἀλλ' ὁ ἑκατέρωθεν ἀνατόμος ἐξήλθεν ἐπὶ
τελοῦς των ὁρίων τοῦ θανάτου· ὁ κατ' ἐπάγγελμα-
λιστῆς παρεδέχθη τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς· ὁ α-
ρὸς ἀνὴρ ὡμολόγησεν, ὅτι πιστεύει τὴν ὑπαρξὴν των
άλλων δυνάμεων καὶ τὴν μετ' αὐτῶν συγκοινωνίαν δι-
φυσικῶν μέτρων, μάλιστα ἀνίστην ἐπὶ τοῦ προκει-
μένου εὐφρεῖς τινὰς ἐξηγήσεις κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς
τοῦ Δάδου σχολῆς. Ἰδὲν ἄλλαν ν' ἀναφέρω διέφρα-
ξ ἄλλα φαινόμενα πηλὸν μᾶλλον ἀξιοπεριεργὰ ἢ τὰς
ἀναφερόμενους ἀνεξηγήτους κρότους, καὶ ἅτινα φη-
νεται ὅτι κατεπεύρου ἐκ βήθρων τοῦ τοῦ ἡλικί-
αύτου νόμου· ἀλλ' ἤθελεν νὰ σημειώσω ἀπλῶς το-
γόνότα, ὅν ὁ ἐπίσημος χαρακτήρ θέτει αὐτὰ ἡ-
πάτης ὑποψίας, καὶ πρὸς τούτοις ν' ἀναφέρω τὴν ἀ-
πιστον ὡμολογίαν τοῦ γέροντος, κοσμητόρος τῆς Ιατρ-
κῆς σχολῆς, γεννημένην δημοσίως κατὰ τὸν 19 αἰῶνα.
Ἄλλ' ἐκ τούτων πάντων τί πρέπει τάχα ν' συμ-
περάνωμεν; Ἡρέπει ἄρα νὰ παραδεχθῶμεν μετὰ τὸ
κοσμητόρος τῆς Ιατρικῆς σχολῆς τὴν ἐμφάνισιν καὶ
άλλων ὄντων; ἢ ν' ἀποδώσωμεν αὐτὰ μετὰ των σπ-
ταχτιῶν τοῦ Σόφισματος (Univer), εἰς τὴν συνδρο-
μὴν των δυνάμεων; Οὐδέτερον τούτων. Ἄς ἐξ-
τάσωμεν φιλοσοφικώτερον τὸ ζήτημα, καὶ ἡ ἐξήγη-
σις αὐτοῦ παρουσιάζεται εὐκολοτάτα. Τρία ταῦ
πρέπει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον νὰ σημειώσωμεν·

α.) Ὅτι πᾶν συμβῆν, μεταδιδόμενον ἀπὸ στή-
τος εἰς στόμα, ἀλλοιοῦται πάντοτε, ἂν οὐχὶ καὶ
τὸ οὐτιδὸδες αὐτοῦ μέρος, τοῦλάχιστον κατὰ τὰ παρ-
όμενα· καὶ εἶναι ἀκριτὰ κοινὸς ὁ ὑπαινικτικὸς ἐ-
πίσημος αὐτοῦ ἀραβικῆς μυθῆς τοῦ ὡς τὸ ὑπὸ
διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἕκαστον τῆς μέγροι τοῦ στό-
τος τοῦ ἡγεμόνος ἐπολλαπλασιάζθη. Ἐπομένως κα-
τὰ τὰς τῶν κυριῶν Φωξ διηγηόμενα δὲν πρέπει εἰ-
νὰ θεωρηθῶσιν ὡς πραγματικά.

β.) Ὅτι εἰς τιαύτας περιπτώσεις ἐμφανίζουσι
πολλὰς ἀπύκτα καὶ ἀγυρτεία· οὐδὲ δύναμα νὰ ἴ-
πωμεν ὅτι ἐν μέσῳ πεφωτισμένων λαῶν δὲν εἶχε-
ται ἀγυρτεία, διότι ἔχομεν πρόφατον ἀνάθη πα-
ράδειγμα, τὴν κατὰ τὴν παρελθὸν ἔτος ἀναφανῆσαν
ἐν τῇ πεφωτισμένῃ Γαλλίᾳ Ἰνναν Γαυρισίαν, ἥτις διὰ
τῆς ἀίμακτης πλευρῆς τοῦ ἐστιασμένου της, ἐφ-
ήκετὰ ἐπιστολῆσαι ὀλόκληρον σχεδὸν τὴν γλῶσσαν
τῆς Γαλλίας καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν κούβερνάν.

γ.) Ὅτι ἡ καταθεσις τιαύτου πλάθου θεατῶν
δικηρόων δόξατιν καὶ ἐπαγγελμάτων φέει πλε-
ροστάτην ἀπόδειξιν τῆς ὑπέρχεις φαινομένων οὐδέ-
λλως δυναμένην νὰ ἐξηγηθῶσιν διὰ των νόμων τῶν
γαλιανισμοῦ καὶ γνήνου μαγνητισμοῦ· οὐχὶ ὁμοίως
διὰ τοῦ ἀνθρωπίνου μαγνητισμοῦ, τὸ ὅπολον, ἀν καὶ
δὲν παραδεχόμεθα κατ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς Μεσο-
ορίου διδασκαλίας, ὡμολογοῦμεν ὅμως ὅτι πραγμα-
τικῶς ὑπάρχει καὶ ὅτι μόνον δι' αὐτοῦ δύναται νὰ ἐ-
ξηγηθῶσιν τὰ των κυριῶν Φωξ φαινόμενα, καὶ πλε-
στα ἄλλα, τὰ ὅποια θέλωμεν ἄλλοτε ἀναφέρει ὅτι οὐ
Θεῶν πραγματευθῶμεν κατ' ἴδιαν περὶ τοῦ ἀντικει-
μένου τούτου.

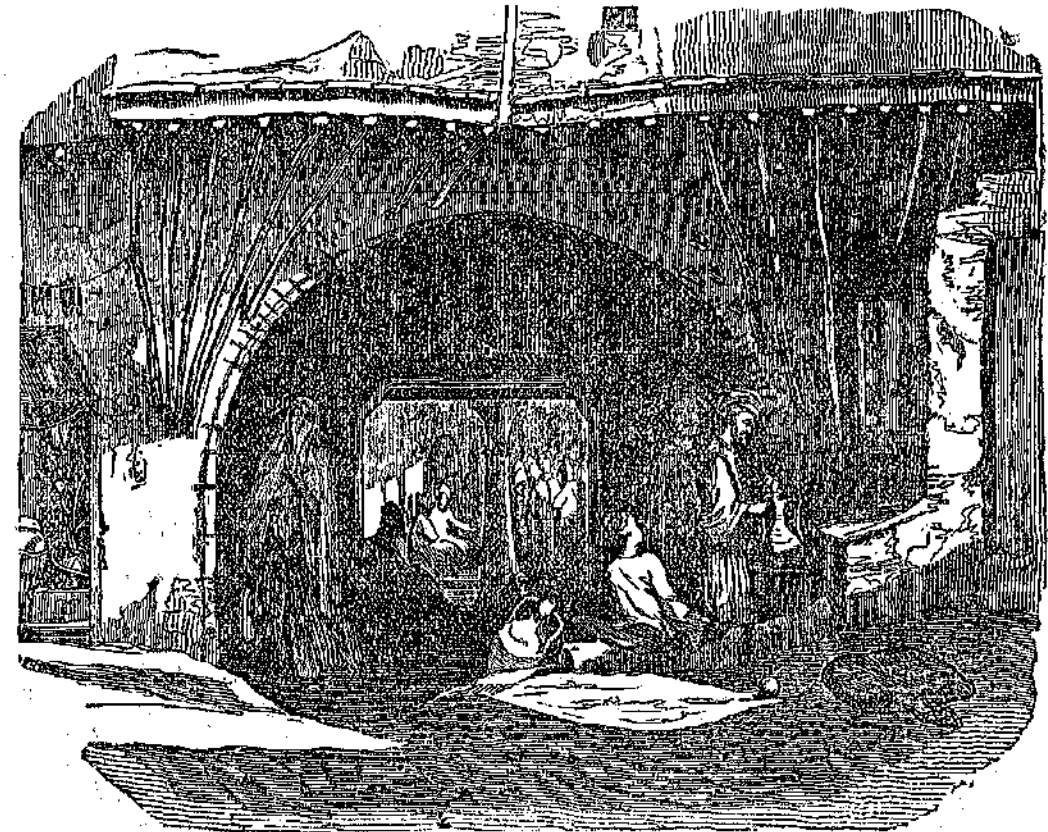
ΑΙΓΥΠΤΟΣ, ΚΑΙΡΟΝ.

(Κατὰ Δίαικς.)

Μία των περιεργωτάτων καὶ τερπνοτάτων πόλεων
τῆς Αἰγύπτου, δι' ὧν δύναται νὰ διέλθῃ, ἢ ἐν αἷς νὰ
δικυεῖν ὁ ὄδοιπρος, εἶναι τὸ Κάιρον, ὃ τὴν ὀ-
λοπυταν ἀτμοσφαιραν συνιστῶσιν οἱ ἱετορὶ καὶ ἐν αὐ-
τῇ τῇ Ἑλλάδι εἰς τοὺς βεβλημένους ἢ εὐαισθη-

της δὲν εἶναι μακρὰ. Παραλλάξας τὸ ὑδραγωγεῖον,
ἀπροσδοκῆτως εὐρίσκειται ἐντὸς χαριστοτάτης λεωφό-
ρου, κεκοσμημένης ἐκατέρωθεν ὑπὸ δένδροστοιχίας, ἐ-
χούσης ταπεινὸς καὶ καθαρίους οἰκίσκους, ὧν τὰ
παράθυρα φαιδρύνουσι γάστρα ἀνθέων, ὧν τὰς θύ-
ρας φαιδρύνουσι ἄραια πρόσωπα, καὶ μόνη των ἐν-
δυσμάτων ἡ διαφορὰ σοὶ λέγει ὅτι δὲν εἶσαι ἐν εἰς των
τερπνῶν καὶ εἰρηνικῶν τῆς Εὐρώπης γωρίων.

Ἄλλὰ μετ' ὀλίγον ἡ σκηνὴ μεταβάλλεται πάλιν,
μεταφέρουσά σε σχεδὸν ἐκ νέου εἰς τὴν ἐξοχὴν διότι
συμβαὶ διαλήψεις μεταξὺ των οἰκιῶν καὶ των δέν-
δρων πρὸς δεξιάν, σοὶ δεικνύουσι τὸν στενὸν καὶ ὀρη-



Καγγεπωλεῖον ἐν Αἰγύπτῳ.

των πνεύμονας. Διελθὸν ἐπὶ ἐν ἡ δύο μίλια ὁδοῦ
τινὰς στενωπάτας καὶ στενωγούρας, ἐφ' ὧν αἱ ὑψη-
ραῖς οἰκίαι μετὰ των προεχόντων καὶ σχεδὸν συν-
αντωμένων ἐξωστῶν αὐτῶν, ἀποκλείουσι τὸν ἥλιον
καὶ τὸ φῶς ἐν καθορᾷ μεσημβρίας, καὶ ὑπερβάς τὸν
ισρὸν περίβολον τοῦ Σίττι Ζεϊρέβ, φθάνεις αἴφην
ὀπίσω θημοσκαπῶν λόφων καὶ γωρίων τινῶν, εἰς μέ-
ρος ὅθεν βλέπεις τὸ μέγα ὑδραγωγεῖον ὀρειοειδὸς
ἐξελισσόμενον πρὸς ἀριστερά, μέχρι τῆς ἑξῆς τοῦ
Νεῖλου. Ὁ ἥλιος ἀκοντίζει φλόγας, καὶ ὁ ἀνεμος διε-
γείρει νέφη κοινωτοῦ. Ὅσοι βαρῶς πεφωτισμένοι,
κάμηλοι, καὶ τὸ κατώρθωμα τῆς προόδου τοῦ πολυ-
τισμοῦ, ὑδροφόροι ἀμάξαι, διατρέχουσι τὴν ὁδὸν ταύ-
ταν ἐν συνεχείᾳ ἀδιαλείπτῳ. Αἱ γυναῖκες φωνάζου-
σι, τὰ παιδία ὠρῶνται, αἱ γυναῖκες καὶ οἱ ἑσπῆται σέ-
βονται, καὶ ἄλλα ἐμπορικῆς διαστροφῆτος δείγματα

τινὸν τοῦ Νεῖλου βραχίονα, τὸν μεταξὺ μένοντα τὰς
ἑρᾶς καὶ τῆς νήσου Ρόδος, καὶ ἐπὶ τῆς νήσου ταύ-
της ἄλυσις συνεχῆς λευκῶν παλατιῶν, δασῶν φο-
νικοδένδρων καὶ ζωγραφικῶν μαρμαρίνων ἀποθέτων,
σοὶ ἀναπολεῖ τὰς σκηνὰς των ἀραβικῶν μυθῶν.
Κατὰ δὲ τὴν ἀπέναντι διεύθυνσιν οἱ κολοσσιαῖοι
πύργοι τοῦ ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως νέου προσωνύματος
ἀΐνονται ὑπὲρ ὅλα τὰ ἀντικείμενα, καὶ εἰσι πάντοτε
παρόντες εἰς τὰς ὄψεις σου, κατ' ὅσον προβαίνει.
Ἄλλ' αἱ οἰκίαι πυκνοῦνται πάλιν, καὶ τῆς ὁδοῦ
μεταβάλλεται αὐτὴ ὁ χαρακτήρ. Μεγάλοι κῆποι πε-
ριτεταχισμένοι, ἐν αἷς ἐνίοτε διακρίνονται γωνίαι ἢ
ὄρατα μυστηριωδῶν οἰκιῶν ὑπὸ πυκνῶν ὄλων τετα-
μένων δένδρων, αὐταὶ εὐραῖαι, τῷ ἔμπολῳ κλιερω-
σι, τὰ παιδία ὠρῶνται, αἱ γυναῖκες καὶ οἱ ἑσπῆται σέ-
βονται, καὶ ἄλλα ἐμπορικῆς διαστροφῆτος δείγματα

διαδέχοντα ἀλλήλα, μέχρι τῆς ἀγορᾶς, ἥτις εἶναι μικρὰ ἐργαστηρίων στοῶν. Ἐντεῦθεν διαβάς διὰ τῆς πελαεῖας τῶν ὄψωπύλων, ὅθεν ἀποπλέουσιν οἱ πρῶτες πυραμίδας διευθυνομένοι, εἰσέρχεται εἰς δευτέραν ἀγορὰν παρὰ τὸ τελωνεῖον, ὅπου πρῶτον κἀμπτεται ἡ ἀπερκατος αὐτῆ ὁδῶς, καὶ διαβῆσα διὰ συνοικίας ἰδιωτικῶν οἰκιῶν καὶ κήπων, μετατρέπεται τέλος εἰς δημοσίαν ὁδὸν τῶν ἀγρῶν, ἀγούσων εἰς τὸ Προφήτου λεγόμενον Βῆμα, ἀρχιστὶ δὲ Ἀτζάρ-ἐν-Νεββί.

Τὸ μέχρι τοῦδε περιγραφὴν εἶναι σχεδὸν τὸ μόνον μέρος τοῦ ἀρχαίου Καίρου, τὸ συνήθως προσιτὸν εἰς τὸν περιηγούμενον ξένον, καὶ πολλὰ ὑπάρχουσι τῆς πόλεως ταύτης μέρη, ἅτινα ὁ ὁδοιπόρος δὲν βλέπει, πλην ἂν θελήσῃ, ἐκτραπέις τῆς συνήθους ὁδοῦ καὶ εἰσδύσῃ ἐπίτηδες εἰς αὐτά. Καὶ τότε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον φωνῇ ἀγγέλιον γυναικῶν, ἀλαλαγμοὶ ὕβριζόντων παιδίων, τὸν εἰδοποιούσιν ἡ ὅτι ὁδὸς εἰς ἡν εἰσῆλθεν εἶναι ἀδιέξοδος, καὶ τὸν διατάττουσι νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ ἐπιστρέφει τότε, καὶ στρέφεται, καὶ περιπλέκεται, καὶ καλινδρομεῖ, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνευρίσκεται εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον ἀφ' οὗ ἀπῆλθε, διαβάς διὰ παντοίων σκολιῶν καὶ πνιγηρῶν ἀγυῶν, διαβάς ἐμπρὸς μαγειρείων, ὅπου ζέοντα τὸ ἔλαιον καὶ τὸ λίπος, ἐνοῦσι τὰς δρυμαίεας ἀπορορᾶς τῶν, ἐμπρὸς βυπαρῶν τοῦ ὄχλου ξενοδοχείων, οὔτε ἐξῶθεν τὸ φῶς δεχομένων, οὔτε ἐσωθεν ἐχόντων διάπνουσιν τοῦ καπνοῦ ἢ τῶν ἀηδῶν ἀναθυμιάσεων, καὶ ὑφ' ἃν τοὺς τραπεζοῦς ὁλόους οἰκῆ ἢ πενία καὶ ἡ ἀκαθαροία.

Ἡ πόλις διαιρεῖται τῶ ὄντι εἰς διαφόρους συνοικίας, ὧν ἐκάστη ἔχει τὴν θύραν τῆς, καὶ κατοικεῖται ἀπὸ ἰδιαιτέρων τινῶν τοῦ λαοῦ τάξιν, τὰ λείψανα ἀναμφιβόλως τοῦ ἀρχαίου πληθυσμοῦ τοῦ τὴν πόλιν οἰκῆσαντος ἐπὶ Ἀμέρ-Ἰβν-αλ-Ἀς, πρὸ χιλίων διακοσίων ἐτῶν. Βίς τὰς συνοικίας ταύτας ἐπικρατεῖ ἡσυχία βαθεῖα, οὐχὶ ὅμως καὶ πίνθιμος· διότι ἂν καὶ ἀποκλείηται αὐτῶν σχεδὸν ἐντελῶς τὸ ἥλιον τὸ φῶς, ἐνόστε ὅμως συμβαίνει λαμπρὰ ἀκτίς νὰ πίπτῃ ἐπὶ τορευτοῦ τινος προέχοντος παραθύρου, ἐπὶ μικρᾶς τινος πλατείας, ἣν κισμῆ ἴσως εἰς μόνος φωνῆς, χακῆ ἐντως κλίνων τοὺς κλάδους τοῦ πρὸς τὴν γῆν, τὴν σκιάν του ἐκτεινῶν ἐπὶ γωνίας, ὅπου δύο ἢ τρεῖς παιδία, σύμπλεγμα ἀποτελοῦντα ζωγραφικόν, ἀποβλέπουσι μετ' ἀνυποκρίτου ἐκπλήξσεως πρὸς τὸν παραδόξον ξένον, βασις οὔτε τὸ ἐνδύμα οὔτε τὴν πίστιν των ἔχει.

Ἡ ἀγορὰ εἶναι πλουσία, ἂν καὶ πολλὰ ἐργαστήρια εἶναι κλειστά. Βῆναι δὲ θεωροῦσθαι, ἐξ αἰτίας τῶν νυκτῶν καὶ τῶν χωρικῶν ὄψεις συλλέουσιν εἰς αὐτήν. Οἱ πωληταὶ ὅμως εἶναι σοφρώτεροι, καὶ φαίνονται ἔχοντες μᾶλλον τὴν συναίσθησιν τῆς κοινωνικῆς αὐτῶν ἐπιστημότητος· καὶ τραχεῖ μὲν τοὺς τῶσπου δὲν εἶναι, τὸν φράγκον ὅμως κερφακῆς θεωροῦσιν ὡς ἀντικείμενον προκαλοῦν τὴν περιέργειάν των. Σιωπηλοὶ, τὴν κωνοσύμμετα εἰς τὸ στόμα, κἀθηνται καὶ περιμένουσι τοὺς ἀγοραστὰς, ἢ ἐνόστε συναμιλοῦσι μετὰ τῶν ἀντιπῶρον τῆς ὁδοῦ γειτόνων

των, πάντοτε ὅμως μετ' ἐξαισίου καὶ σεμνοπραγίᾳ ἐμβραβείας. Τὰ χαρακτηριστικώτατα δὲ μετὰ τὰς ἐργαστηρίων, εἶναι τὰ τῶν κουρῶν. Βίς αὐτὰ, ὡς ὅπως μετὰ πολλῆς κομψότητος ὑπὸ παντοίων γυμνασίων καὶ τορευμάτων κατὰ τὸν Ἀσικὸν τρόπον κωνομένη, περικλιθῆναι, ὡς ἐν Ἀθήναις ἐπὶ Ἀριστοφάνου καὶ Θεοφράστου, οἱ ἀργοὶ τῆς πόλεως, μετ' ἄλλῃ τοῦ κωργιλέ τὸν κωπόνον εἰσπνέοντες, τὰς εἰσπνέοντες τῆς ἡμέρας, ἢ ἀκούοντας τινὲς φησὶ μυθολογοῦ, ἐνῶ ὁ κωρῆς τὴν θέσιν τῆς τιμῆς καὶ χῶρον, ἐν τῶ μέσῳ τοῦ ἐργαστηρίου ἐμπρὸς τῆς κῆρας ἀπέναντι τοῦ φωτός τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀπέναντι τῆς θρόσκων, βρενθόμενος κρατεῖ εἰς τὰς δύο τοῦ χεῖρα λακρὰν κεφαλῆν, οὐδέποτε φροντίσασαν περὶ τοῦ πύστου ἐλαίου τοῦ Μικασάρ, τὴν στρέφει, τὴν πύει καὶ τὴν μαλάσσει, ὡς ὁ φειδίας τὴν τὸν ὅταν τὴν ἐγλύφῃ, τὴν κείρει ἐν χροῖ, μετὰ μεγάλη ταχύτητος στρέφω τὸν ξηρόν, καὶ φιλαίτως ἐπιβλήντων πρὸς θαυμασμὸν τῶν περικλιθῆεντων, ὅτι διαταί νὰ κείρῃ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐπίσης ὡς καὶ διὰ τῆ δεξιᾶς.

ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἀξία παρατηροῦσιν· ἐν τῇ ἀρχαίᾳ πόλει καὶ πῆριξ αὐτῆς, ὄνομα ὠχυρωμένον μοναστήριον, ὅπου δεικνύται τὴς θεοῦ καὶ ὁ θάλαμος. Ἀλλὰ τὸ πάντων περιεργώτατον εἶναι τὸ Ὀθωμανικὸν προσκύνημα τοῦ Ἀμάρ, τὸ ἡ ἀντολάς τῆς πόλεως κείμενον. Ἐνταῦθα τινὲς κῆβια καὶ σαρκοὶ ἀκατακρίτων τὸ περιστατοῦσιν, καὶ τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ οὐδὲν ἔχει τὸ σημεῖωσιν· ἀλλὰ διότι συνίσταται εἰς μακροὺς μόνον καὶ νεκροὺς τῆς χροῦς, ἄνευ οὐδενὸς χυρακτῆρος. Ἀλλ' ὅταν, ὄνομα μινος ὑπ' εὐσεβοῦς Ἀραβος, εἰσῆλθον διὰ στυλήρας εἰς τὴν πρώτην αὐτῆν, ἰσχυρὰν ἐντόπωσιν ἐπέτελεσεν ἐπ' ἐμὲ ἡ μεγάλη αὐτῆς· ἔκτασις καὶ πανταχῶθεν περιλαμβάνων αὐτὴν περιστύλιον πῆριξ πλῶν ἡμικυκλικῶν ἀψιδῶν, μοὶ ἐφάνη ἔχον ἀπὸ μεγαλείου, οὗ τὸ ἀποτέλεσμα ἠὲ ζῆσαν ὄνομα οἰκοδομῆ περιέχουσα φρέαρ, ἐν τῶ μέσῳ ἡ αὐτῆς ὠκαδομημένη. Κατ' ἀρχῆς ὠδηγήθημεν εἰς τὴν στήλας τῆς καθαρῆτης, δύο λιθίνους κίονας, ὁσων πλησίον ἰσταμένους ἀλλήλων, ὥστε μὴ εἶναι ἀνθρώπος ἐκ τῶν ἰσχυρότερων δύναται τιεζόμενος διέλθῃ. Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους χρόνους ἐπιστῆθη ὅτι μόνον τοὺς ἀγαθοὺς καὶ πιστοὺς Μουτουλμάνοις ἔδοτο νὰ διέλθωσι δι' αὐτῶν. φαίνεται δὲ ὅτι ἀφ' ἐκεῖ μετὰ τὴν διάδοσιν τῆς τοῦ προφήτου Ὁρησκίας, ὡς ἡσυχολογώτερον εὐτραφεὶς καὶ εὐσώμοι ἀπὸ τοῦσιν ἄλλοις πολυπύργους μανθῶν ἐνδύοντες, καὶ μὴ κῆρα πιλίφρον τῆ φροντας τὴν πολυσαρκόν των ὀρθοῦσιν. Καὶ τὴν σήμερον εἰσέτι οἱ κίονες· οὔτοι θεωροῦσιν ὡς μάρτυρες ἰδιαιότητος καθαρῆτης, διὸ καὶ ὁ φησὶ δὲ μου σὺντροφῆς στενάξων ὠμολογεῖ ὅτι τῶν ἐντελῶν· ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς, ἥτις εἰς ἐμὲ ἦτον εὐχερῆστατάτη. Ἠ ὄδηγός μου· ἡσυχολογῶν γράφει, τὴν προετρέπε ν' ἀποδείξῃ τὴν στήλας του ἀπὸ πέτρας ἀλαστίας· ἀλλ' εὐκολώτερον εἰς κῆμηλον νὰ διέλθῃ ἀπὸ βελόνης ὄπην, ἢ εἰς τὸν διὰ τῶν κίωνων ἐκεῖνων, ὥστε εἰ καὶ λυπῶ

νο· ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ συνταχθῇ μετὰ τῶν δικίων. Ἡ γράφει ἦτον ἀξιόλογος ξεναγός. Κατ' ἀρχῆς μᾶς περιέφερα διὰ τῶν μακρῶν στοῶν, ἐσβαίονσα ἡμᾶς, ὅτι, ὡς εἶναι γραπτὸν, τοὺς στοῦς θέλουσι καταπατήσει ὑπὸ τοὺς ποδας των οἱ εἰλωλοτάται, ὁ φέπατε καταπέτῃ τὸ ἔξῃ αὐτὸ προσκύνημα. Καὶ τῶ ὄντι τοιαύτη μόνη πεποιθήσις δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὰς ἀπειροκόλους, ἐπισκευὰς, αἰτινας ἐπ' ἀπείρους ἐγένοντο εἰς διάφορα μέρη αὐτοῦ. Μετὰ τοῦτο δὲ, δεῖξασα ἡμῖν διὰ μικροῦ παραθύρου ἐντὸς κλειστοῦ δωματίου τὸν τάφον τοῦ θεμελιωτοῦ τοῦ προσ-

κύνητος, ἐθρηβήθη ὀλίγον, καὶ ἡ πίστις του ἐκλονήθη, καὶ μοὶ ὠμολόγησεν ὅτι ὑπῆρχον καὶ πολλὰ ἰσοδομικὰ ἔρα λείψανα. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγου σκέψιν, οἱ διαταγμοὶ του διελθῆσαν. « Ἰδοὺ, μοὶ εἶπεν, ἡ ἀποδείξις ἦν ζητήσις. Ὅλα τὰ γνῶσις τοῦ προφήτου σαρμα εἰσι πράσινα. Ὁ λίθος ὅστος εἶναι πράσινος καὶ αὐτῆς. Ἐπομένως . . . » Τὸ συμπέρασμα ἦτον ἀνεμφισβήτητον, καὶ μάλιστα ὅταν προσέβηκεν ὅτι καὶ τοῦ μεγάλου Ρασαίλου τὸ ἔργον ἐν τῶ προσκύνηματι τῶ πρὸς τὰ μεσομῆρινά του Καίρου, εἶναι πράσινον καὶ αὐτὸ!



Κουρῆον ἐν Αἰγύπτῳ.

κυνήματος, μᾶς ὠδήγησε δι' ὄλου δάσους κίωνων, καὶ ἐλθοῦσα πρὸς ἕνα ἐξ αὐτῶν, ὃν ἐφάνετο θεωροῦσα ὡς τὸ μᾶλλον ἀξιοσημείωτον ἀντικείμενον ἀφ' ὅσα εἶχε νὰ δειξῇ, ἐκτόπησεν αὐτὴν διὰ τῆς χειρός, καὶ εἶπε μετὰ φωνῆς θριαμβευτικῆς· « Ἐδῶ ἰδέτε! » Καὶ εἶδαμεν, ἀλλὰ δὲν εἶδαμεν τίποτε· ἐξετάσαμεν δὲ μετὰ περισσοτέρας προσοχῆς, παρατηρήσαμεν μικρὸν κοίλωμα εἰς τὴν στήλην, τὸ χρώμα ὑπαπράσινον ἔχον, προσέτι δὲ καὶ μίαν βωγμὴν δι' αὐτοῦ. Καὶ τὸ μὲν κοίλωμα ἐμάθομεν ὅτι ἀποτελεσε ράβδισμα τῆς χειρὸς τοῦ προφήτου, τὴν δὲ βωγμὴν κτύπημα τῆς μαστίγος αὐτοῦ. Ὁ συνεταῖρός μου, ὅταν

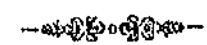
εἶδα τοῦ γεγραμμένου ὅτι οἱ Μουτουλμάνοι δὲν σέβονται τῆς πίστεως αὐτῶν τὰ ἀρχαία μνημεῖα. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀληθές. Ποτὲ δὲν εἶδα τοσαύτην εὐλάβειαν ἀποδομένην εἰς ἀρχαία οἰκοδομήματα, ἔστω οἱ Αἰγύπτιοι προσφέρουσιν εἰς τὰ ἄρτια αὐτῶν προσκυνήματα. Ἀληθές ὅμως εἶναι ὅτι περιφρονῶσι πάντι ἄλλο ἀρχαῖον, καὶ ἐπιγυμνοῦσι καταστῆσαι τὰ μνημεῖα τῶν ἀνοσίων Κάφρων, τῶν ἀρχαιοτέρων διαπρασίτων ἔχον, προσέτι δὲ καὶ μίαν βωγμὴν δι' αὐτοῦ. Καὶ τὸ μὲν κοίλωμα ἐμάθομεν ὅτι ἀποτελεσε ράβδισμα τῆς χειρὸς τοῦ προφήτου, τὴν δὲ βωγμὴν κτύπημα τῆς μαστίγος αὐτοῦ. Ὁ συνεταῖρός μου, ὅταν ἔκεινοι λίθοι τῶν ἀρχαίων κίωνων καὶ οἰκοδομῶν, δὲν

ἐκινήθησαν ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπίνων, ἀλλὰ διὰ γοητειῶν, καὶ τῆς δυνάμεως τῶν φιλικτηρίων. Καὶ ὅσα τούτων δὲν κατεστράφησαν, σώζονται ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι εἰσὶν ἐστοιχειωμένα, καὶ ὅτι τὸν ἐπιβαλόντα αὐτοῖς χεῖρα αὐθιγὴ ἀπειλεῖ ἡ ἐκδικητικὴ πνευματικῶν. Καὶ ἔτι δὲ τῶν βιβλίων τούτων πεποιθησι συντελεῖ εἰς τῶν ἀρχαίων μνημείων τὴν κατεδάφισιν, ἢ πρὶ ληψίς ὅτι πᾶσαι αἱ ἀρχαιότητες κούπτονται θησαυροῖς, καὶ οὐδὲν ἀρχαῖον λείπουν ἤθελεν ἀφῆσαι ἢ πλεονεξία αὐτῶν ἀμετακίνητον, ἂν δὲ τοῖς ἐπέτροπεν ὁ φόβος ὅτι τὰ ἀρχαῖα ἐξεπίπυ φυλάττονται ὑπὸ πονηρῶν πνευμάτων. Ἰκοῦσα δηλοῦμαι ὅτι ἐν Σαῖῳ, ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν ἐπιστήν βροχίονος, ὑπάρχει μέγιστος λίθος καλύπτων τὴν εἰσοδὸν σπηλαίου, ἐν ᾧ λέγονται ἀναρρήτου κρυπτόμενοι θησαυροὶ· ὅτι δὲ καὶ ἐκάστην νύκτα προσέρχεται τοῖς σπηλαίου ἀλέκτωρ ἐστοιχειωμένος, καὶ ἐπιστάς εἰς τὸν λίθον, καλεῖ διὰ τοῦ ἀσματικῆς τῶν διερχομένων τὴν προτογῆν. Ἀλλὰ λέγεται προσέτι ὅτι ἂν ποτέ τις τολμήσῃ νὰ μετακινήσῃ τὸν λίθον, τὴν καρδίαν αὐτοῦ θάλει ἐκσπᾶσαι ἐκ τοῦ στήθους του ὁ ὑποτιθέμενος οὗτος φύλαξ τοῦ ὑποτιθεμένου θησαυροῦ. Ἡ ἀκάθικτος τῶν Ἀσάθων φαντασία τοιαύτη ἐταρταύρησα σχεδὸν δι' ὅλας τὰς θέσεις τοῦ τόπου τῶν. Καὶ αὐτὸ τὸ προσκίνημα τοῦ Ἄμπερ ὑποτίθεται ὅτι περιεῖχε ποτὲ θησαυροὺς ἀκενώτους, ἢ μᾶλλον ὑποτίθεται ὅτι τοῖς περιεῖχε ἀκόμη, καὶ ἂν ὑπὸ κίνου δὲν εὐρέθησαν, εἰς τούτου πταίονται τὰ στοιχεῖα.

Ἀλλὰ τὰ ἀρχαῖα τῶν προσκινήματα, τὰ εἴδονται, ὡς ἔλεγον, οἱ Ὀθωμανοὶ. Καὶ τῷ ὄντι οἱ εὐσεβεστέρων μεταξὺ ἄλλων πολυπραγμονοῦσι καὶ περὶ τῆς ἡλικίας τῶν ἐπισημοτέρων ἐκ τῶν νεῶν αὐτῶν. Τινές, ἐν τῷ ἀκνήτερον ζῆλῳ αὐτῶν, μὴ προσέχοντες εἰς τὴν ἐποχὴν καὶ ἦν ἕκαστος ὁ προφήτης τῶν, ἀποδίδουσι εἰς τὰ προσκίνημα αὐτοῦ χιλιῶδες ἐπιχιλιῶδες ἔτων. Ἀλλ' οἱ πλείστοι φαίνονται ἀκριβεστέρως ἔχοντες πληροφορίας, καὶ πιθανώτερα λέγοντες ἄφ' ὅ,τι δύναται νὰ ὑποτελῇ. Οἱ ἀνηλάται καὶ οἱ κοινῶνται μοι ἔλεγαν ὅτι τὸ προσκίνημα τοῦ Ἄμπερ ἔχει ἡλικίαν χιλίων διακοσίων τῶν ἔτων, καὶ τῷ ὄντι ἠκοῦσα μὲν κατὰ τὰ 639 καὶ τὰς περιστάσεις δὲ τῆς ἀνεγέρσεως του γινώσκουσι καὶ διηγούνται μὲθ' ἑκείνης ἀκριβείας. Ἡ γράμμι δὲ ἡγεῖται μὲς διαφορὰ μὲς διηγήθη περὶ τινῶν προσθηκῶν γινομένων εἰς τὸ οἰκοδόμημα, καὶ περὶ τῆς εὐσεβοῦς πολλῶν ἐλευθεριότητος παραχωρησάντων τοὺς οἴκους αὐτῶν πρὸς ἐπέκτασιν του μετὰ δ' ἄλλων περὶ ὠραιοτάτης τινος Ἰουδαίας, ἣτις εἶχεν οἰκίαν ἀμέσως ὀπίσω τῆς βορείας πλευρῆς τοῦ ναοῦ, ὅπου διὰ τὸν ὄραμακι συνελθόντων ἀριθμῶν τῶν προσκινήτων, ἀπερυσίσθη νὰ προστεθῇ νὰ σταθῇ ὑπόστατος· ἐξήτηθη ἐπομένως ἀπὸ τὴν ἰδιοκτησίαν νὰ πωλήσῃ τὴν οἰκίαν τῆς, διότι τότε ἐπιεράτων κατ' ἐκείνη τὰ μέρη κενῶντες περὶ ἰδιοκτησίας, μεταπεσόντες ἔλατο εἰς ἀρχαίαν. Ἀλλ' ἡ καλὴ Ἰουδαία ἠρνήθη, καὶ ἀνεβλήθη ἡ οἰκοδομὴ ἐπὶ ἐν ἔτος. Ἡ ἀνάγκη ὅμως αὐτῆς ἐγένετο ἐκασθητοτέρως, καὶ ἡ πώλησις ἐπερτάθη ἐκ νέου, ἀλλ' ἀ-

ἀπερβίβη ὁριστικῶς. Τότε ὄρισθεις ὁ δικαιοκτῆς, διὰ ταῖς τοῖς στρατιωτικῶν νὰ εἰσελθῶσι διὰ τῆς βίαις εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ νὰ διώξωσι τὴν ἰδιοκτησίαν. Αὐτὴ ἡ μὴ οὐδ' οὕτως ἠθέλησε νὰ παρατηρῆ τῶν δικαιοκτῶν τῆς, ἀλλ' ἀπῆλθεν εἰς Βαγδάτ, νὰ εἰσέλθῃ ἐκείνη πρὸς τὸν Καλίφην ἢ ὁ ἀρχηγὸς τῆς πίστεως οὐ μόνον τὴν ἐδικαίωσε, καὶ διετάξε νὰ τῇ ἀποδοθῇ οἰκία, ἀλλὰ καὶ βραβὴν ἐπέβουλε πρῶτον μὲν εἰς τοὺς παρὰ βίαιαν τὴν ἰδιοκτησίαν τῆς. Ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἐγγλωττίας τοῦ Καλίφου, ἢ ὑπὸ θείας ἐπινοίας φωνασίσθη, ἢ Ἰουδαία προσέφερε τὴν ἀμφιδοθητουμένην οἰκίαν δωρεάν εἰς τὸ προσκίνημα, καὶ προσέτι εἰς τὴν πίστην του Μωάμεθ προσήλθε, καὶ, ὡς λέγει ἡ ἱστορία, τὸν Καλίφην ἐσυμψέθη, καὶ ἐγένετο ἡ προσηλυτιστὴ τῶν γυναικῶν του. Οἱ Ἀραβικοὶ μὴ εἰσέρχονται ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον κρυπτόν καὶ ὑπενοούμενον τὸ ἐπιμύθιον τὸ δὲ ἐπιμύθιον τοῦ μύθου τούτου εἶναι, νομίζω, διαμνηστικῶς κατὰ τῶν περὶ ἰδιοκτησίας σχέσεων καὶ διατάξεων αἰτινας εἰς τὰ μέρη ἐκείνη διαδέχθησαν τὸ ἀρχαῖον πρὸς αὐτὴν σέβας.

Ἡ ἐπίσκεψίς μου αὐτῆς εἰς τὸ μέγα προσκίνημα μοι ἀφῆκεν ἀρίστης ἐντυπώσεως, καὶ διὰ τὴν ἀνεγέρθησκαί μιν μὲθ' ἡς ἠκούοντο αἱ αἰρετικαὶ μοι παρατηρήσεις, καὶ διὰ τὸν τρέπον καὶ ἦν ἐγένετο δεκτὴ ἡ μὲν ἀπὸ προσφορὰ μου εἰς τοὺς φύλακα. Ἡ πύλη αὐτῆς ἀναπεπταμένη, καὶ εἰς ἕκαστον ἢ εἰσοδὸς ἐπιτεταμένη· οἱ δὲ φύλακες δὲν μοι ἀπήτησαν ἐπιτακτικῶς εἰσατήριον φέρον, ἀλλὰ παρακλητικῶς καὶ μετὰ πύλης εὐγενείας ἐζήτησαν μικρὸν φιλοδώρημα (βραβύτιον), καὶ εὐχαρίστως τοῖς ἔδωκε τὴν εὐτελεῖ βίβλιν, κατὰ τὰς ἐξείς τόπου ἐν ᾧ ἡ ἐλεημοσύνη ἐταπεινῶν οὕτω τὸν διδόντα οὕτω τὸν λαμβάνοντα. Ἀνεπόλουν δὲ ἀκουσίως πολλὰς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ταῖς μεγαλοπλοῖαις τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης, ὅτι ἡ εἰσοδος πληρώνεται ἀπαρραλλάτως ὡς εἰς τὰ ἔσχατα.



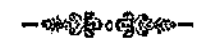
ΑΓΓΛΑΜΑ ΜΗΛΟΥ.

Ἡ κροῦσα εἰκὼν μὲς διευθύνθη ὑπὸ τινος φίλου κάλου νέου Μήλιου, συνωδευμένη μετὰ τῶν ἐπιφάνων παρατηρήσεων·
 α. Τὸ κροῦμα κεκολλησθεμένον ἀγγλάμα οὐ ἀνάτηρον εἶναι ἢ κροῦσα εἰκὼν, εὐρέθη εἰς Μήλον ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος φεβρουαρίου. Ἡ τέχνη αὐτῆς ἦν κροῦσα αὐτὸ κατεσκευάσθη. ἦτον εἰσὶν ἀρχαῖα ἢ δὲ τεχνίτης αὐτοῦ οὐχὶ εὐκαταφρόνητος. Εἶναι ἡ κομῆς γυναικῶς σμυνῆς καὶ ἀνδρῶν πρῶτος, μετὰ λοπερπὴ ἐχούσας τὴν στήσιν, ἐπὶ τοῦ ἐνός στήθους μὲνης ποδῆς, καὶ τὸν ἕτερον μικρὸν πρὸς τὰ ἔσχατα κροῦσας, ὡς διὰ τοῦτου ὀλίγον εἶναι εἰς τὰ ἔσχατα προκλήνης. Ἡ δὲ περιβολὴ αὐτῆς συνίσταται εἰς πύλυτον ποδῆρα χιτῶν μέρη τοῦ μετακροῦσας τοῖς ποδῶς αὐτῆς καλύπτοντα, ἐπ' αὐτοῦ δὲ φέρει πρυχτέσου ὑράσματος ἐπερτάτην, ὅστις ὀπίσω ἢ τῆς πτυχῆς ὅλας ἐξωμαλυσμένως, ἐμπρὸς δὲ σπ-

νίαις καὶ ὀγκώδεις. Διὰ τῆς ἀριστερῆς χειρὸς ἀναπορκαί αὐτὸν καὶ διασταυροὶ τὰς ἐμπροσθίους πτυχῆς, ὑπὸ τὸν μανδύαν δὲ δὴ φαίνονται παγεῖς πλόκαμοι κόμης κυματίζουσας, καὶ κομψῶς ἐκατέρωθεν κατερχομένης· τὴν χεῖρα τὴν κυρίως ἀναπορκαίσαν τὸν ἐπερτάτην φέρει ἐπὶ τοῦ γόμφου, ἢ δὲ ἔπειρα εἶναι ἀφανῆς, ὑπὸ τὰς πτυχῆς τοῦ φορέματος κρυπτομένη. Βύρβη δὲ τοῦ ἀγγλάματος μόνον τὸ ὑπὸ τοὺς γόμφους μέρος, κροῦσθεμένον ὑπὸ τοῦ τεχνίτου οὕτω λοξῶς, ὡς τε μνῆται ὀλίγον ὁ ἀμιστερός γόμφος ἐπὶ τοῦ ὀπίου στυλίζεται ἢ μία χεῖρα ἦτις εἶναι ὀλίγον ἐρθημένη. Τὸ δὲ ἄνω μέρος ἦν διὰ σιδήρου συνδεσθένον, ἀνευ μολύβδου.

νασκαυὴ πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ἐλλείποντος μέρους τοῦ ἀγγλάματος τούτου. Ἄν ἡ ἀνασκαφὴ αὕτη εὐδοκίμησῃ, καὶ ἐπεκταθῇ, θάλει ἀνακαλύψαι μίαν τῶν ἐπισημοτέρων θέσεων τῆς ἀρχαίας Μήλου. Τὰ περὶ τοῦ χωρίου τούτου εἶναι ὅλας ἀνέπαφα ἀπὸ ἱερόσυλον δίκειλλαν, καὶ ἐπομένως πολλὰ ὑπόσονται. »

M.



ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΤΩΝ ΓΙΓΑΝΤΩΝ.

(Mammoth Cave.)



Ἡ βόρειος Ἀμερική, ὁ πρωτότυπος οὗτος τόπος, ἔνθα ἡ φύσις ἐπιδεικνύει ἀνελογίαις παριστώσας ἅμα τὸ ὑψηλὸν καὶ ἐξαισιον, οὐδὲν ἀξιοθαύμαστον εἶχεν ἱκανὸν νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸν χαρακτήρα τοῦ Νιαγάρα μὲχρι τοῦ 1840, καὶ ἦν ἐποχὴν μεταλλευταὶ τινες, καταγινόμενοι εἰς τὴν ἀνῶρξιν τοῦ νιτρώδους ἄλατος ἐν εἰς τῶν πολυαριθμῶν σπηλαίων τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Κεντουκίαν, ἐπλανήθησαν εἰς τοὺς τέως ἀδιεξόλους ἐλιγμούς του καὶ ἐρευνῶν οὕτω, κωρυμμένοι τοῦ λοιποῦ κόσμου, τεθαμμένοι μακρὰν τοῦ ἡλιακοῦ φωτός καὶ ἀποκεκλεισμένοι τῶν ἐπιλοιπῶν ζῶντων ἐξορμήματα ὡς! Ἀλλὰ χάρις εἰς τὰς ἐπιμύθους ἐρεῖνας τῶν συνταρῶντων, ἀνευρέθησαν οἱ δυστυχῆς οὗτοι, καὶ ἀνακαλύψαντες ἑκτοῦς ἀπὸ τῆς φρίκης ἐκείνης, ἦν ἐνεποιήθησαν αὐτοῖς ὁ φοικώδης ἐκείνος ἐνταφιασμός, περιέγραψαν τὰς θαυμαστάς ἐκείνας ἀνακαλύψεις, ὡς ἔκαμον κατὰ τὴν ἐν ταῖς ἐγκαταίς τοῦ βράχου διατριβῆν των, καὶ διήγειραν τὴν περιέργειαν τῶν ἀκρατῶν των καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ διακινδυνεύσωσι μετ' αὐτῶν ὑπὸ τοὺς ἀπορρώγας τοῦ σπηλαίου, προμενηθευμένοι μὲ ἀρκούντιον μίτον πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ φόβου καὶ κινδύνου οὕτως ἀνηκούστου διερευνησεως! Εἰς τοὺς τολμηροὺς ἄρα τούτους σκαπανεῖς τῶν ὑπογείων χωρῶν τοῦ Σπηλαίου τῶν Γιγάντων ὀφείλεται ἡ ἀκριβὴς περιγραφὴ τοῦ τεραστίου τοῦτου θαύματος.

Τὸ σπήλαιον τῶν Γιγάντων κεῖται εἰς τὴν κομῆτιαν Ἐδμονσῶνος ἐν Κεντουκίᾳ, τῶν ἠνωμένων πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, 120 χιλιόμετρα μακρὰν τῆς Λουδοβικοπόλεως καὶ Νισχοπόλεως, πλείσιον τοῦ πρασίνου ποταμοῦ, ὅν διαπλέουσιν ἀτμόπλοια μεταφέροντα τοὺς περιέργους καὶ ἀποβιβάζοντα αὐτοὺς 100 περίπου βήματα μακρὰν τοῦ ὄρου τῆς περιηγησεως των.

Ἡ θέσις, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας εὐρίσκεται ἡ εἰσοδος τοῦ Σπηλαίου, λελατόμαται ἐκ φύσεως ἀπὸ περὰν τιτανωδῶν ἐρῶν λευκοφαιῶν καὶ μαδαρῶν, οἵτινες ὅλοι συνάμα κλίνουσι καὶ σχηματίζουσι κοιλὰς κατασκευῆς ἐκ δρυῶν, καρυδεῶν καὶ πετελεῶν,

πὰς ὁποίους ἤθελε νομίζει τις ὡς ἐπίτηδες κατ' ἐπιθυμίαν κεφυτευμέναι ὑπὸ ἀνθρωπίνης χειρὸς. Ἐνταῦθα ὑπάρχει λαμπρὸν ξηροδύκειον, κομψῶς ἐστρωμένον καὶ μετὰ πολλῆς φροντίδος διατηρούμενον, ὅπου οἱ περιηγηταὶ καὶ κατὰ τὴν ἀναχώρησίν των εὐρίσκουσιν ἀξιόλογον δειπνῶν καὶ ἀναψυκτήριον.

Ἡ ὁπὴ τοῦ Σπηλαίου χεῖναι 200 βήματα μακρὰ τοῦ ξηροδύκειου εἰς τὴν ἄρσιν κοιλίαν κατασκευασμένης ὑπὸ ποταμῶν περικλυτῶν καὶ λακρίων, περὶ ἃ ἐγγισσιόσονται οἱ ἔλακις τῆς ἀγλαμαπέλου καὶ τῶν εὐκλάμων σφίλων. Ἐἴθ' ὑφίστανται σωρεῖαι λευκῶν, καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ, ἀπὸ τῆς καμπῆς βράχων, βέβαια ἀέρος δροστερῶ ἀγγέλλει ὅτι ἡ ὁπὴ εἶνε ἤδη ἐμπρὸς σου σοβαρὰ καὶ σιωπηλὴ, κλιθῶς τὸ ἐν δελτοῖς ἄντρον, καὶ τοὶ μικροὶ δίδον χρησίμους. Μικρὸς ῥίξ' ῥέει ἀψορητὶ ὑπὸ τὴν πόδα σου, καὶ τὰ ὕδατά του ἀρχνίζονται εἰς τὴν ἄδυστον τὴν ἀρχαίαν ἔσαν ἀπὸ τῶν μίγαν τοῦ κόσμου ἀρχιτέκτον.

Ἐνταῦθα ἄρχονται διὰ τοὺς περιηγητὰς ἐκτείναι αἱ ἀλλοιοδοιδοχοὶ ἐκτεταταί καὶ διαρκούσιν ἐπὶ τὰς πρῶτας ἡμέρας καὶ τὰς δύο νύκτας, καὶ ἄς μέλλουσι νὰ διατρέψωσιν ἐν τῷ Ἀμερικανικῷ Σπηλαίῳ οἱ δετρεῖς ὁδηγοὶ οἱ μέλλοντες νὰ τοὺς ὁδηγήσωσιν εἰς τὸν ὑπόγειον τοῦτον λαδύρινθον, ἀνάπτουσι πυρσούς· ἐκ βρατίνης, καὶ τοὺς διανεμῶσιν κυκλιθῶν. Κατὰ πρῶτον δὲ ὁδηγοῦνται εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου τῷ 1823 οἱ νεομεταλλεῖς ἀνεκάλυψαν τὸν σκελετὸν ἐνός γίγαντος, εὐ τὸ ἀντίστημα θὰ ἦν ὑπερμέγεθος ἢ τῶν φέρει σάρκα καὶ κινεῖτο πλήρες ζωῆς, ἐπειδὴ τὰ ὀστά του ἰσολόγου πρὸς 8 1/2 πόδας κατὰ τὸ μήκος. Πλήρην καιρὸν ἔβαιναν τεθαμμένα ἐξω τοῦ τάφου, ἀλλ' ἡ δεσιδαιμονία καὶ αἱ ὑποψεῖαι τῶν ἐργατῶν ἐκείνων, ἀνάγκασαν τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐπιχειρήσεως νὰ δ.α. τὰξὴ νὰ ταρώσῃ βελτίως τὰ περιεργα ταῦτα λείψανα, τὰ ὅποια θὰ μετέβαλεν ἤδη ὁ χρόνος εἰς κόην.

Βήματ' αὐτὰ ποδῶν τῶν παρουσιάζεται εἰς τὴν ἕλιν θύρα σκολοκιδώματος μὲν, ἀλλὰ στερεὰ ἔτι, ἡ- πικί, ἐπὶ τῶν στρωμνῶν τῆς στερεομένη, διδοὶ δίο- δον εἰς τοῦτον ἀέρος ῥεύμα, ὥστε σβέννυσι τοὺς πυρσούς· καὶ ἐνταῦθα εἶνε, ἀληθῶς εἰπεῖν, ἡ καλὴ αὐ- τὸ ὁπὴ τοῦ σπηλαίου. Δὲν ἀρμίζει δὲ εἰς τὸ ἀντι- κείμενον τοῦ παρόντος ἄδυστον τὸ ν' ἀκλουθῆσθε με- βῆμα πρὸς βῆμα τὸν ὁδηγὸν καὶ τοὺς ὁδηγούμενους εἰς τὸς πολλοπλοῦς ἐλιγμούς τοῦ Σπηλαίου τῶν Ἰνδιάνων, ἀλλὰ περιοριστικῶς θέλομεν περιγράψῃ μόνον τὰ κυριώτερα μέρη τοῦ μοναδικοῦ τούτου θαύ- ματος τοῦ ἀσυγκρίτου πρὸς πᾶν ὁμοειδῆς του. Ἀρ- καὶ δὲ νὰ εἰπωμεν, ὅτι το φυσικὸν τούτο ὑπόγειον, τὸ ὅποιον ἡ ἀνθρωπίνη χεὶρ οὐδέποτε ἔμεινε, ἀλλὰ παρῶς ἀρτεῖ εἰς τὰ ὅμοια τῶν θεμιμένων μετὰ τῆς παρθενικῆς ἀγνότητος ἀνδρῶν μόλις ἀνοιγόμενοι εἰς τὰς ἄδυστον τῆς ἀδύρας, περιέχει 226 μὲν δίο- δους, 17 δὲ θαλάμους ἢ αἰθούσας, 8 καταβάτ' αὐτῶν, καὶ 23 ποταμούς ἢ ἰαμάς. θέλομεν δὲ ἀρκεσθῆναι νὰ περιγράψωμεν τὰς ἐπισημωτάς αἰθούσας αὐτῶν, περικλυτὰς τοὺς ἀναρνήστους ἡμῶν εἰς τὴν ζω- γηρικὴν καὶ τελείαν περιγραφήν, τῆς ἐκδοτικῆς ἐν

Λουδοβικοπόλει ὑπὸ τινος περιηγητοῦ, γνωστῆν εἰς Ἄμερικανικῆ βιβλιοπωλεία ὑπὸ τὴν ἐπιγραφήν (Rambles in the Mammoth Cave.) Ἐκδοθῆναι εἰς τὸ Σπηλαίον τῶν Γιγάντων.

Ἰδοὺ, ἐνθ' ἐμβαίνει, τὸ στεγνὸν προπύλαιον, τὸ φέ- ρον εἰς τὴν ἀπέραστον Αἰθουρῶν. » Avenue d' Au- dubon » τὴν ἐκ λῶν ὁμαλῶν ὡς τὸ μάγμαρον, ἄνευ ῥάγματος, χωρὶς ἄλλου φυσικοῦ κοσμήματος, πλὴν διὰ τινος ἐπιτυλιδος κατὰ μῆκος ἐπιφάδα- τῆς. Τοῦτο δὲ ἄλλοτε ἦν ἀναπαυτήριον, ἔλα αἰ- θαγενεῖς οἱ ἐξουσιάζοντες τὸν τόπον, πρὸ τοῦ ἀπο- κτισμοῦ τῶν Εὐρωπαίων, ἔθαπτον τὴν ἡφανισμένην ἤδη ἐκείνην φυλὴν τῶν γιγάντων. Ἡ περιοχή αὐτῆς ἔχει μῆκος ἐν καὶ ἤμισυ χιλιόμετρον, εἰς δὲ τὴν ἄ- ρσιν τὰς εὐρίσκειται φράξ' 25 ποδῶν βάρους, ἐξ ἧς ἀναβρῆται ὕδωρ διαχυγῆς, ὡς ὁ κρύσταλλος, καὶ εὐ πῶ- ριξ ὑφίστανται στήλαι ὡν αἱ σπειροειδεῖς κόλχη προ- ανιούσαι ἐναφανίζονται εἰς τὸ σκοτὸς τοῦ θόλου. Πῆ- δεξίαν δὲ εὐρίσκειται ὁ « θαλάμος τῶν νεοτεθῶν ἵ- ππων τὸν χειμῶνα καταφεύγουσιν οἱ ὑπόπτεροι ὄ- ραι μῦς.

Ἐπιανεργήμενος δὲ, ἐμβαίνει εἰς τὴν, « Μεγάλη Στοάν, » γέφυραν εὐρείαν 16 μέτρα πλάτους καὶ ἰσάριθμα ὕψους, ἣς φέρει εἰς τὰ Kentucky Cliffs οὕτως ὀνομαζόμενα διὰ τὴν πρὸς τὰ κάθιστα ὄρη ὡς ἀνομαζόμενα διὰ τὴν ποταμὸν Κο- μοιότητά των τὰ παρακείμενα εἰς τὴν ποταμὸν Κο- τοῦκην. Ἐνταῦθα προχωρῶν εἰκάδα βήματων, ἐπι- σκεῖς εὐρύχωρον αἴθουσαν ὁμοιάζουσαν ὡς ἐκ αἰ- σχήματος καὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῆς μ' ἐκκλησίας ἱερέως· ταύτης δύνανται νὰ συναριθμηθῶσιν πεντακ- χύλιαι σχεδὸν ἀνθρωποι, εἰς ἐν δὲ τῶν διαχωριστι- κῶν τῆς ἡ φύσις ἐκκλησιάζοντες ἔδραν, εἰς ἣν ἔ- χεται τις διὰ πλαγίας στοῶς. Αἰτὰ ταῦτα ὁ τόπος οὗτος ὑπῆρξεν ἤδη παλαιὰς αὐτότητας μάρτυς ἡ- σκευτικῶν τελετῶν, καὶ τὸ ακουστικὸν ἐνταῦθα εἰς τὸσον ἐξίστιον, ὥστε εἰς ῥῆτωρ ἡμιλῶν, διὰ τῆς φ- σικῆς φωνῆς του, παράγει τισούτων ἦχον, ὅσοι ὄ- ἔφωνα ἔμε πλῆρεις πνεύμονας. Εἰς πυρσός, εἰς τὴ μέσον τοῦ νχοῦ πεπηγμένους ἀρκεῖ νὰ φωτιζῇ δι- κληρον τὸν ναὸν τοῦτον· ἐπειδὴ ἡ φλόξ, κοροπήθη πανταχόσως, διαχέει τὸ φῶς εἰς τὰς ἀδυναμίας ἐ- κωκάς καὶ γωνίας τῶν σταλαγματιῶν καὶ σταλακ- τῶν, οἷτινες ἀντανεκλῶσι τὴν λάμψιν ταύτην, κα- θὼς αἱ πλευρίδες Βενετικῶν κατόπτρου. Ἰδιόσημοι ἦ- τινες Ἀμερικανοὶ ἔδοσαν εἰ τῆ περιουχῆ ταῦτα κη- μουτικῆς συμφωνίας, καὶ βεβαιώσθη ὅτι οὐδέποτε ἀλλοῦτα ἐπίτηδες διὰ μουσικὴν κατασκευασμένη ἀπὸ- δωκεν οὕτως ἐντελής ὅλας ἡμῶν τὰς πρὸς τοῦτο π- παιτουμένους συνθήκας. Ἐξερχόμενος δὲ τοῦ παρεπι- στίου τούτου, εὐρίσκεις τὸ μέγιστον νιτρογενεῖον πῶ- κόσμον, τοῦ ὁποίου οἱ θησαυροὶ εἰσὶν ἀνεξάντλητοι.

Ἡ δὲ « Ἰσθητικὴ Πύραδος, » ὀνομαζόμενη οὕτως ὡς ἐκ τῆς ἐμπροσθεν τῆς ὀμοιαζούσης ὀλίγον μὲν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τοῦ Μεσαιῶνος, ἐκπλήττει τὰς ἡμῶν διὰ τὴν μεγαλοπρεπῆ τῆς διάταξιν. Ἐνταῦθα ἐ- ῥέσκοντο, πρὸ πέντε ἤδη ἐτῶν, δύο μουσαίαι καὶ λυμμέναι κατασκευαστικῶς δερμακοὶ δορκάδος· ἡ μία τῶν- τῶν ἀνέκουσα εἰς τὸ θῆλυ γένος, ἦν ὑψηλὴ μὲν ἡ

ἀδύτηρα, κανονικωτάτη δὲ τὴ σχῆμα· ἡ δὲ περὶ τὰ ἀντικείμενα τὰ περὶ τ' ἀνθρώπινα ταῦτα λείψανα ἐξέτασας, καλῶς τέσσαρα ζεύγη ἐμφάδων ἰνδικῶν, δύο σάκκοι ἐτερομεγέθεις, πάντα κεφαλόσμοι πεπονη- μένοι ἐκ πτερῶν λαμπροῦ χρώματος, ἐπτὰ βελόνια πρὸς ῥαφὴν ὀστείνα, σύγγες καὶ ἄλλα πολλὰ οἰκια- κά σκεῦη, ἀπέδειξαν εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας τοὺς σκελετοὺς τούτους ἐν τῷ τετραγώνῳ τάφῳ, ὅπου ἦ- σαν ἀποθεσιμῆνα, ὅτι ἀμφοτέραι ἀνῆκον εἰς τὴν Ἰν- δικὴν φυλὴν. Καὶ ἡ μὲν μία, ἐναποθεθεῖσα εἰς τὸ Κινεζικὸν μουσεῖον, ἡφανίσθη ἐν τῷ ἐμπρησμῷ τῷ ἀποτεθρῶσαντι τὴν ὠραίαν ἐκείνην συλλογὴν, ἡ δὲ διατηρεῖται ἐτι ἐν τῷ Βρετανικῷ Μουσείῳ.

Βήματα τινὰ μακρὰν τῆς « Γοτθικῆς Παρόδου » ὁ ὁδηγὸς δεικνύει σοὶ ἐκκερμηλὴ κώδινα, ὅστις πλητ- τόμενος μὲ ῥάβδον, παράγει ἦχον ὀξύν. Βένδαλός τις ὅμως ἐκ φιλαδελφείας, βανδαλικῆ ἀπειροκαλίας, ἐπέντηψε τὸ περιεργον ταῦτο φαινόμενον, τὸ ἐνιαῖον εἰς τὸ εἶδος του ἔως. Προσέτι εὐρίσκειται ἡ « Τῆς Λουδοβίκικης κοιτῆς, » τὸ « τοῦ Ἡρῴου σιδηρογυ- γειῶν » καὶ τέλος, ὁ « θαλάμος τῶν ἐνθρηθήσεων, » ὅπου οἱ θεωροὶ, διὰ τοῦ καπνοῦ τῶν πυρσῶν των, σηραίνουσι τὰ ὀνόματά των ἐπὶ τῶν χωρισμάτων τῶν ἀκτινοβολούντων ἐκ τῆς λαμπρότητος τοῦ θόλου.

Ἡ δὲ « Αἰθουσα τῶν σταλαγματιῶν » εἰς τὴν τῶν περιεργωτάτων μνημείων τῶν « Σπηλαίου τῶν Γιγάν- των. » Καὶ ἡ ζωηροτάτη φαντασία δὲν δύναται νὰ συλλήθῃ ἰδεῖν τῶν καλλονῶν, τὰς ὁποίας ἡ φύσις φιλοτιμῶς ἐφιλοτέχνησεν ἐκαλῶν περὶ τοῦ μέτρα ὑπὸ τὴν γῆν. Αἱ ἀδαμαντιναὶ ἀκωαὶ, αἱ ἐκ λαμπρῶν μαργαριτῶν πλευραὶ, οἱ ῥόμβοι οἱ ἐκ σμαράγδων γλαυρωτάτα ἐκλεπτουργημένοι, ὅλα τὰ θαυμάσια τοῦ ἐργαστασίου τοῦ ἀρίστου λαθογλύφου εἰσὶ περι- δετα εἰς τὸν θόλον, ἐπὶ τῶν διαχωρισμάτων καὶ τῶν κομφοτάτων στηλῶν τῆς αἰθούσης ταύτης. Θεωρῶν ἐκείνους τοὺς εὐθυγράμμους σταλακτίτας καὶ τὸ ἔ- σαν μέγεθος ἤθελε νομίζει τις, ὅτι εὐρίσκειται ὑπὸ τὴν ὄροφὴν τοῦ ναοῦ τῆς Μητροπόλεως τῶν Παρι- σίων (Notre Dame de Paris) ὅς· ἐξήλθε τεταλε- σμένη ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἀρίστου τῆς ἀρχιτέκτονος.

Ἐτι πορρωτέρω ὁ ὁδηγὸς σὲ καθίζει εἰς τὴν « ἔδραν τοῦ Διαβόλου, » στύλον ὀγκώδη, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει πέτρινος θρόνος. Ἀκολουθῶν δει- κνύται « τὰ ὀχυρῶματα τοῦ Ναπολέοντος » ἢ « Κε- φελὴ τοῦ ἐλέφαντος, ἢ « Βαθεῖα καλουμένη ὀπή » τὸ ἄλμα τῶν ἐρωτολήπτων » ὁ « κρυστάλλινος στύλος » ἢ « Ἀλατοθήκη » καὶ τελευταῖον, « τὸ δῶμα τοῦ Ἀνετίου, » ὅπου ὑπάρχει θαυμαστός κα- ταβάτης, οὗ τὰ ὕδατα κρημιζόμενα, ἀφανίζονται εἰς φρέαρ ἀπρόβλεπον.

Ἀλλ' ὁ δὲ τῆς « Μεγάλης Στοῶς » ὁδηγεῖται ὁ θεωρὸς εἰς τὴν « Αἰθουσαν τοῦ χοροῦ », μέγα δῶμα ἐλλει- ψοειδῶς σχήματος, οὗ εἰς τὸ κέντρον ὑψοῦται περι- φερῆς οἰκοδομῆ, στηρικτὸν πανταχόθεν ὑπὸ στη- λίδων, τὰς ὁποίας διώρισε, φαίνεται, ἡ φύσις, ἵνα ὑποστηρίξωσι μίαν ὀρχήστραν. Ὁ ὀμαλὸς καὶ ὀριζόν- τιος οὗτος τόπος, εἶνε καταλλήλστατος διὰ χορὸν ὁ- γητευτικῆς αὐτῶς τέπος, ἡ εἰς πάντα ἦχον ἐπανακλυ-

βανομένη ἡχώ, τὰ πάντα ἐδῶ φαίνονται τερπνά καὶ ἠδονικά. Βήματ' αὐτὰ μακρὰν, πλύνει τοὺς πόδας εἰς τὴν, « πηγὴν τῶν Willis », περίξ τῆς ὁποίας αὐλίζουσιν οἱ μεταλλευταὶ τοὺς βόας, τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται εἰς τὴν γεωργίαν των, καὶ οἷτινες ζῶ- σιν αὐτοῦ δεκαπέντε ἕως εἰκοσὶν ἔτη, ἰσχυροὶ καὶ γέν- ναῖοι, μὴ βλέποντες πλέον τὸ τοῦ ἡλίου φῶς, ἀφ' ἧς στιγμῆς εἰσαχθῶσιν εἰς τοῦτο τὸ ὑπόγειον.

Πρὸς δεξιάν δὲ εἶνε τὸ « Μαιουσιεῖον τοῦ Γιγάν- τος », βράχος ἄξιος μνήμης, ὁμοίων μὲ σαρκοφά- γον, οὗ αἱ τέσσαρες γωνίαι εἶνε πυργοειδεῖς, καθὼς τὰ πυργία τοῦ μεσαιῶνος. Ἀκολούθως εἰσέρχεται εἰς τὸν « Μέγαν Ἀγλῶνα », ὅστις εἶνε γέφυρα καρπόλα, καλλωπισμένη μὲ πολυσχῆρους σταλακτίτας καὶ φω- τιζομένη ὑπὸ Βεγγαλικῶν πυρσῶν, παρέχει γοητευτι- κωτάτην θέαν. Πρὸς τ' ἀριστερὰ δὲ εὐρίσκονται οἱ « θαλάμοι τῶν ἀρτίστων », ὀνομαζόμενοι οὕτω διὰ τὰς ἱαματίας των ἰδιότητας ὅσον διὰ τοὺς πάσχοντας μαρκασμῶν. Εἰσὶ δὲ οὗτοι εἰκοσι περίπου οἰκίσκοι, ὅ- λοι μὲ τ' ἀναγκαῖα των ἐπιπλα, ἐνθ' ἀναθερίζονται ἐνίοτε ὡς δεικνύντε καὶ εἰκοσι πάσχοντες, μετὰ τῶν ὁποίων συνοικεῖσι νοσοκομοὶ τινὲς καὶ εἰς ἰατρὸς ἵνα νοσπλευσῶσι τοὺς ἀρρώστους.

Μέτρα τινὰ παρῶσι τοῦ τελευταίου τῶν οἰκίσκων εἰσέρχεται εἰς τὸ « δωματίον τῶν Ἀστέρων », εἰς τό- πον περιεργωτάτης καὶ ἀπαρμητῆλου κατασκευῆς ὁ θόλος ὑψηλότητος ὡν εἰς τὸ μέρος τοῦτο, φαίνεται ἡ φλόξ φωτιζῇ τὰς ὁμαλὰς καὶ στιλπνὰς πλευρί- δας των, τὸ βλέφαρον ἀναγκάτως χαμηλόνει ἐνώπιον ἐκείνων τῶν διαπύρων φῶτων. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ ταύ- τῆς τῆς αἰθούσης οἱ Ἰνδοὶ ἐξέθεισαν ποτὲ τὸ σῶμα τινὸς τῶν ἀρχηγῶν των, καὶ ἀνερευθῶν, εὐρίσκει τις μέχρι σήμερον τοὺς μακροὺς κάμακας, ἐφ' ὧν ἦν τε- θεμιμένον τότε τὸ φέρετρον. Ἀκολούθως ὑπάρχει δι- οδοὶ τινεας, εἰς ὧν τὸν θόλον κρέμανται εἰς μακρῆς κρο- αίδας καὶ πίπτουσιν ὡς χιῶν διὰ τοῦ ἐλαφροτάτου πνεύματος καὶ τῆς ἐλαχίστης κινήσεως οὐσίαι τινὲς τεταριγευμένα.

Ἐμπροσθεν δὲ τοῦ « καταβάτου », ὅστις, ὡς με- γάλῃ θύρῳ, καταβῆει εἰς χάσμη μὲ ὀπὴν χαίνουσαν καὶ τρόμον ἐμπνεύσαν, καθάται ὁ περιηγητὴς ἵνα λάβῃ τὸ γέμα· διότι ὁ τόπος εἶνε κατάλληλος εἰς τοῦτο. Τὰ πάντα προκαλοῦσιν εἰς δειπνον, τὰ καθί- σματα, ἢ τράπεζα, τὰ φιλοτεχνηθέντα ὑπὸ τῆς φύ- σεως καὶ προσέτι ἡ δρεξίς ἢ διαγερθεῖσα ὑπὸ τοῦ κό- πον ἀπὸ πρῶτας.

Ἐπιθέμενος δὲ ὑπὸ τῆς περιεργείας, προχωρεῖ τις εἰς τὴν « Μιγευτικὴν κατοικίαν τοῦ Ἡρμῆται », εἰ- δὸς μαυροῦσας Ἀλάμβρας, ὅπου οἱ σταλαγματῆται, συναπτόμενοι μετὰ τῶν σταλακτιῶν, ἀποτελοῦσι θυμαῖα καὶ χαριέστατα σχήματα. Ἐπειτα δὲ ταύ- τη ὁ, « Νεὸς », μέγα περιφερῆς οἰκοδομῆ, πολὺ εὐ- ρυτέρα τοῦ κατὰ τὴν Ἀντίπαρον Σπηλαίου, καὶ θεω- ρουμένη ὑπὸ τινων περιηγητῶν πολὺ μεγαλοπρεπε- στέρα τὴν θέαν παρὰ τὸ δῶμα τοῦ ἁγίου Πέτρου ἐν Ῥώμῃ ἢ τὸν Τοῦρλον τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐν Κωνσταν- τिनουπόλει.

Ἐνταῦθα αἱ συνοδαίαι, αἱ ἐπισκεπτόμεναι τὸ «Σπήλαιον τῶν Γιγάντων», κίμωνται συνήθως τὸν πρῶτον σταθμὸν, ἵνα περῶσι τὴν νύκτα· ἕκαστος περῶνται εἰς ὑπνον νηδύμον. Τὴν δὲ ἐπαύριον, ἀπὸ τῆς πέμπτης πρωΐνης ὥρας, ὁ μικρὸς οὗτος στρατός εἰς ἔτοιμος ἦδη πρὸς ἀναχώρησιν καὶ προχωρεῖ διὰ τῆ γῆς τῶν σπηλαίων τῶν λεγομένων «Σεσίλη» ἢ «Κρημοὶ αἰθουαί», ὅν ἡ βαθεῖα σιγὴ ταραττεται μόνον ὑπὸ τοῦ πιτάγου τῶν χειμάρρων, τῶν κατακρημιζομένων πενταχόθεν μετὰ κινίης καὶ σπορόστατος πολλῆς. Κλιμακίαι στερεαὶ φέρουσιν εἰς ἄλλην αἰθουσαν περιεργασίην καλομένην «ἄθωμ Γαρίνου», τὴν ὁποῖαν καταφωτισοῦσι οἱ Βεγγαλικοὶ πυρτοί, ὡς ἀπεργήντο δὲ τὰ οὐράνια φῶτα· μετὰ δὲ τὴν ἀκρὴν τοῦ γρηγευτικοῦ τούτου τόπου, πλησιάζουσιν ἦδη εἰς τὸ ἀπὸ θείου φέρον, βόθρον, οὗ τὸ σχῆμα ὁμοιωθῆναι μετὰ πάλαν ἵππου καὶ ἐν τῷ μέσῳ διεστεινεται βραχὺ ἐν σχήματι ἀκρωτηρίου. Ἐδῶ ὁ ὀδηγός, ἀνάπτων κλάδου, καὶ χαρτίνους πυρσοῦς, τοὺς ῥίπτει εἰς ἀκμινὴν τὴν ἄσπυσον, ὅπου εὐθὺς εἰς τὸ σκότος γίνονται ἀφαντοί.

Γέφυρα ἐκτεταμένη ἐπὶ τῆς βαθείας χαράδρας τῆς τῆς, φέρει εἰς τὸν τόπον, ὅστις καλεῖται «Διὸς Παντίκου», γεφυρὰ τεσσάρων χιλιομέτρων τὸ μήκος, παριστῶσα εἰς τὴν ἀρχαῖα κληθὴν τῆς σχῆμα Γοθιῶν μετὰ τοὺς γωνιώδεις καὶ ὑπερφορεῖς θάλασσαν, καὶ περὶ αὐτὸ εὐρυσταῖα ἢ, ἀβρωμελία βλάτος», ὑψηλὸς στυλακίτης, οὗ τὰ περιγυρωμένα περικτυπῶν τὸ σχῆμα τοῦ πλυτίμου ταῦτοι κερποῦν· ἔπειτα εὐρυσταῖα οἱ ἐλικοειδεῖς διάδρομοι, στενοὶ καὶ δίκρνοι φέροντες εἰς τὴν «Ἀγορὴν τοῦ Βανδίου». Οὗτος δὲ εἶνε βραχὺ, κωμικὸς, εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὁποίου ἀναβαίνει ὁ ὀδηγός, ὡς νὰ παρατήρησιν οὐρακὴν σκηνὴν. Ἐνταῦθεν διὰ σχοινοῦ μετὰ κόλπους, διὰ ἀέσου σχισμάτων στενῶν καὶ σχεδὸν ἀδιεξόδων, φθάνει ὁ θεωρὸς εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ «Γιγαντείου δώματος», ὅπου λαμβάνει τὸ δείπνον καὶ περὶ τὴν δευτέραν νύκτα.

Τὴν δὲ τρίτην πρωΐαν φθάνουσιν εἰς τὴν ἀκρὴν τῆς ἀνεφάρξας θαλάσσης, μηδεμίαν ἐροῦσας, κατὰ τὸ φαινόμενον, ἔκχυσιν. Ἐνταῦθα ὁ ὀδηγὸς διὰ τινος δικτύου ἀλιεύει διὰ τὸ κοινὸν πρόγευμα πλῆθος ἰχθυῶν ὁμοίων καθόλου μετὰ κωδίου, μετὰ μόνον τὴν δεικφορὴν, τὴν παράδοξον ταύτην, ὅτι ὁ πλάστιγς τὰ ἐστέρησε τὸ ὄργανον τῆς δράσεως Ἀέμβιος προσδιεμένει εἰς τὴν παραλίαν δέρεται τέσσαρα ἀνθρώποις, οἵτινες, πρὸς εὐχρηστέτησιν ἑαυτῶν τε καὶ τῶν εἰς τὴν ἔχραν μενόντων, ἀνάπτουσι πυρσοῦς καὶ διακουβύουσι τὴν ζωὴν τῶν εἰς τὴν κεντρικὴν ταύτην λιμνὴν ἦλθεν εἶπει τις, βλέπων αὐτοῦς, ὅτι ἡ μυθολογία δὲν εἶνε καθόλου ὑπόθεσις· ἐπειδὴ ὁ Χέριον διακαμίζει διὰ τῆς Στυγῆς τὰς πύλας τὰς πληρωτάτας αὐτῆς τὴν διωρισμένον ὄφελον. Πρὸς δεξιὰν δὲ, ἐπὶ μίᾳ, στηλίθιος ἐλτεινομένης ὑπερῶν τῆς «Νεκρῆς θαλάσσης», τὰ φῶτα τινῶν πυρσοῦν, προσηύχοντιν ἔτι εἰς τὴν εἰκόνα ταύτην ἔμφρατιν ὄλωις ταρτάρου.

Ὁ θεωρὸς, ἐκείθεν τῆς λίμνης ταύτης, εὐρίσκει ὀ-

μητικὸν βεῖθρον ὀνομαζόμενον, ἀπὸ τῆς βήθους τριῶν ποδῶν μόνον· ἀλλ' ἐν περιπτώσει ἀφρονῶν καταγίδος, δεξὴ ὑψοῦνται τὰ ὕδατα ὑπερῶν τῆς σπηλίου ἐπιφανείας, συχναίως βιάζει τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὴν ἀντίπερην ἔχραν νὰ προσμύνοισι μετ' ὑπομνήης τὸν ἔκρουον τῆς ἀφρονῶν αὐξήσεως ταῦ. Πρὸ ἐνός δὲ ἔτους, ἀνεκαλύθη ὑψηλὴ τις διέσπασις, ὁνομαζομένη ὡς ἐκ τῆς σμικρότητός της «Καθηρὸν μόνον». Ἐν δὲ τῶν περιεργασίῶν φαινόμενον τοῦ σπηλαίου τῶν Γιγάντων εἶνε ἀνεντιλέκτως ἡ ποσὴ τῶν βεῖθρων ἐσειῶν, αἵτινα δὲ ἔχουσιν οὐδὲ μὴν ἐρυσιν καὶ ὡς ἡ πηγὴ, καθὼς, καὶ ἡ ἐκρῶν εἰσὴ δὲν ἀνεκαλύφθησαν.

Εἰς διόδου ὀνομαζόμενης «Ἐλ-γῶρ» — «ἀδύνη Σιλλιμάν», Στοιὰ Οὐελιγκιτῶν», φθάνουσι διὰ κλίμακας δικασίαν τρεῖς ποδῶν εἰς τὰ «Πηλῆσια», εἰς τὴν εἰσοδὴν τῶν ὁμοίων βεῖθρον κρονίης ὁμοίων ὑδάτων, καὶ τῶν ὁμοίων τὰ διωχόμενα εἰς κελυμμένῳ μετὰ σταλακτίτας ὁμοίως μετὰ κλίμακας πλήρη βιτρίων, εἰς οὗ ὀνομαζέται ὁ τόπος οὗτος «Ἄμπελος τῆς Μαρίας». Ὀλίγων πρῶτον εἰσφασκαί, ὁ ἀγίας τῆς, ἐντελεῖ· μίλησις τοῦ πύρου τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ· Ἐνταῦθα οἱ στυλακίται ἔχουσιν εἰς τὰ πλάγια τὸ σχῆμα μακρῆς ἐροισγῶν, ἱματισμῶν τελευμένων μετὰ τῆς ἀκομψότητος, εἰς δὲ τὴν ὄροφν σχῆματα λυγρῶν ὁμοίων· μετὰ τοὺς κρημαμένους εἰς τὴν ἐκκλήσιαν πηλιελαίου.

Τὸ δὲ «διωμάτιον τοῦ ἀρχαιολόγου Κλεβελάνου», εἰς τὴν ὄψιν ὅλων τῶν θεωρῶν φίνεται καὶ εἶνε τὸ θαυμαστάτατον θέλημα τοῦ μεγάλου τοῦτου κατὰ τὴν Κεντουαίαν θαλάσσης. Ἐνταῦθα ζῶνται καὶ γίνονται ῥαγιστὰ ἀνευρίσκει πανοπλία, εἰκόνας, κληματαίφρα, πικαίλα ἀντικείμενα αἵμα περιεργίαις, ἀλλὰ μυστηῖον ὁμοίον μετὰ τὸ συλλεγὲν ἄλλοτε ἐκποσῆς διπλάσις ὑπὸ τοῦ Πέτρου Βεδοάου καὶ πωληθὲν τὸ 1823 εἰς τὸν Γ. Κάρλοβιτς βυτιλιεῖ τῆς Γαλλίας.

Ἢ δὲ «Ἀθήουσα τῶν Βουωνιῶν», ἧς ὁ τόπος εἶνε ἀκατακτεπὴς ὑπὸ σταλακτιτῶν στρογγύλων καὶ λυγρῶν ὁμοίων, πρῶτος τοῦ «Σπηλαίου τῶν βρωμῶν ὁμοίων», τοῦ ὁποῖου ἡ μὲν γῆ εἶνε κελυμμένη μετὰ μεγάλων τιμῶν γυμνῶν, εἰς τὴν ἀκρὴν δὲ κείται ἡ «Ἀδύνα Κρογγίμου», τὸ πλῆθος ἔμφρατιν μερὸς τοῦ Σπηλαίου τῶν Γιγάντων.

Καὶ τοιαύτη μὲν εἶνε ἡ ἀπλή περιγραφή ἐνός τῶν θαυμασιωτάτων ἐν τῇ Ἀμερικανῇ χώρᾳ ἱστορηθέντων τῆς φύσεως, ἀριστοτελικῶν, αἵτις ὁμοιοῦσι ἢ δὲ ἀνεγνώσκει ἡμῶν, ἐκ ταύτης, θέλουσι δοῦναι νὰ σχηματίσῃ περιληπτικὴν τινὴν ἰδέαν τοῦ γνηθίου τούτου σπηλαίου, τὸ ὅποιον, ἵνα περὶ ἡμετέρας ὁλόκληρον, ἀπαιτοῦνται τρεῖς ἡμέραι καὶ δὲν ὑπάρχει ἄς προσθέσωμεν δὲ ἡμεῖς ὡς συμπλήρωμα τῆς πύλης ταύτης· εἰκόνας, ἔτι τὸ θέλημα τοῦτου τῆς ἐκτυπῆς δὲν περιέχει οὐτ' ἔσπετα οὕτω βλαβερὰ εἶναι, ὅτι ὁ ἀπὸ ἐντός αὐτοῦ εἶνε τόσον καθόλου ὡς διέλυσις καὶ σήψις διαμύτων οὐδέποτε γίνονται καὶ τέλος, ὅτι τὸ πῦρ πάντοτε διατηρεῖται ἐκείν κώλωι. Ἢ θερμοκρασίᾳ τοῦ Σπηλαίου τῶν Γιγάντων

κατὰ τὰ τὸν χειμῶνα καὶ τὸ θέρος, εἶνε 59 βαθμῶν κατὰ τὸ θερμομέτρον τοῦ Φαρενχάιτ.

Μέγα Ρεύμα, τῆ 25 Σεπτεμβρίου 1852.

I. A.

ΤΑ ΕΦΗΜΕΡΑ ΕΝΤΟΜΑ,

καὶ οἱ τελευταῖοι λόγοι

ἐνός ἐξ αὐτῶν.

Ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Λικισοέλου ὅτι ὑπάρχουσι περὶ τὴν Ἰπτανίαν πυρκαϊὴν ζῶνται, ἐπὶ μίαν μόνον ἡμέραν ζῶντα· καὶ τὸ μὲν ἀποθνήσκουσι περὶ τὴν ὀγδόην ὥραν τῆς πρωΐας, ἀποθνήσκουσι κατὰ τὴν ἀκμὴν αὐτῆς τῆς νεότητός του, τὸ δὲ περὶ τὴν πέμπτην ὥραν τῆς ἑσπέρας, ἀποθνήσκουσι ἐσχατογῆρων ἦδη καὶ ἀναμύσησκον.

Εἰς τῶν ῥωμαλεωτέρων μεταξὺ τῶν Ἰπτανίων αὐτῶν ὑπάρχει, κατὰ τὰ ἔθνη ταῦτα, ὁμόμοιος αὐτῶν τῶν χρόνων. Οὗτος εἰσῆλθεν εἰς τὸ στάδιον τοῦ βίου περὶ τὸ λυκαργὸς τῆς πρωΐας, διὰ δὲ τῆς ἀσυνήθους ἰσχύος τῆς ἰδιοσυγκρασίας του ἠδυνήθη νὰ φέρῃ τὸ βάρος ζωῆς ἐνεργητικῆς κατὰ τὸ δίστασμα τῶν ἀπειραβίων δευτερολέπτων δέκα μέχρι δώδεκα ὥρων. Δικροσύνη τῆς μακρῆς ταύτης τῶν στιγμῶν ἐπακολουθητικῶς, ἀπέκτησεν ὑψηλὴν σοφίαν διὰ τὴν πείρας καὶ διὰ τῶν παρατηρήσεων αὐτοῦ ἐπὶ πάντων ὅσα εἶδε. Θεωρεῖ αὐτὸς τοὺς περὶ τὴν μεσημβρίαν ἀποθανόντας ὁμοίους του ὡς πλάσματα, εὐτυχῶς ἀπαλλαγέντα τῶν ἀπειρῶν ἐνοχλήσεων εἰς ἃς τὸ γῆρας ὑπόκειται. Δύναται δὲ νὰ διηγήθῃ πρὸς τοὺς ἐγγόνους αὐτοῦ παράδοξον ἐκπληκτικὴν γεγονότων προγενεστέρων πάντων τοῦ ἔθνους του τῶν ἀπονημονευμάτων. Τὸ νέον σμήνος συγκροτούμενον ἀπὸ ὅντα, εἴτινα ἔζησαν ἦδη μίαν ὥραν, πλησιάζει εὐλαβῶς τὸν σεβάσμιον αὐτὸν γέροντα, καὶ ἀροῦται μετὰ θαυμασμοῦ τῶν διδασκτικῶν αὐτοῦ λόγων Πῆν ὅτι αὐτὸς διηγήθη, φοβεταὶ θυμῶν εἰς τὴν βραχυσίαν ταύτην γενεάν. Τὸ ἡμερήσιον δίστασμα φαίνεται αὐτοῖς ὡς ὀλοκλήρων αἰώνων διάρκειαι, καὶ ἡ ἐμφυλικὴ ἀναγράφεται ἐν τοῖς χρόνοις αὐτῶν ὡς ἡ μεγάλη τῆς δημιουργίας τῶν ἐποχῶν.

Τὸ σεβάσμιον αὐτὸ ἔντομον, ὁ Νέστωρ οὗτος τοῦ Ἰπτανέως, ἀσθενόμενον ἐγγίζοντα τὸν θάνατον, προσεκάλεσεν ὀλίγον πρὸ αὐτοῦ καὶ περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου πάντας τοὺς ἀπογόνους φίλους καὶ γνωρίμους αὐτοῦ, ὅπως διακοινώσῃ αὐτοῖς, ἀποθνήσκον, τὰς τελευταίας αὐτοῦ γνώμας. Σωβρῶσαντος δὲ πανταχόθεν τοῦ πλῆθους ὑπὸ τὴν εὐρύχωρον στέγην μύκητος τινός, ἀπεθύμουν αὐτοῖς τὸν λόγον ὁ ἐπιθανάτος γέρον, ὡςδε πως·

«Φίλοι καὶ συμπολιταί, αἰσθάσομαι ὅτι καὶ ἡ μακροτάτη ζωὴ ἔχει τέλος. Τὸ τέρμα τῆς ἐμῆς ἡγυκεν ἦδη, δὲν ἔρηκτο δὲ τὴν τύχην μου, διότι ἡ μεγάλη ἡλικία μου κατέστη ἄχθος ἀφόρητον, καὶ δι' ἐμὲ οὐ-

δὲν πλέον ὑπάρχει νέον ὑπὸ τὸν ἥλιον. Αἱ μεταβολαὶ καὶ συμφοραὶ, αἱ τὴν πατρίδα μου ἐρημώσασαι, ἡ ἀπερία τῶν ἰδιαιτέρων δυστυχημάτων, εἰς ἃ πάντες ὑποκειμεθα, τὰ καταλλίβοντα τὸ ἡμέτερον εἶδος πάθη, καὶ αἱ δυστυχίαι, ὅσαι εἰς τὴν ἐμὴν συνέθησαν οἰκογένειαν, πᾶν ὅ,τι εἶδον κατὰ τὸ στάδιον τῆς μακρῆς ζωῆς μου, ταύτην μ' ἐδίδαξε τὴν μεγάλην ἀλήθειαν· ὅτι οὐδὲμὴ εὐτυχίαι, στηριζομένη εἰς τὰ μὴ ἀπ' ἡμῶν ἐξαρτώμενα, δύναται νὰ ἴσται βεβαία καὶ διαρκής. Γενεὰ δὴ ἀπώλετο ὑπὸ σφοδρῶν τινος ἀνέμου· πλῆθος δὲ τῆς ἀθούλου ἡμῶν νεολαίας ἐσκαθίσθη ἐν τοῖς ὕδασι ὑπὸ ψυχροῦ τινος καὶ ἀπροσδοκῆτου ἀνέμου. Ὅποιαις τρομερῶς κατακλίσεις ἐπρόενησεν ἡμῖν βροχὴ αἰφνιδία! Τὰ στερεώτερα ἡμῶν στήθεσμάτα δὲν ἀντέχουσιν εἰς βραδείαν χάλωζαν. Ἐξαρῶδες νέφος ταραττεται, καὶ πάσας τὰς γενναυτάτας καρδίας.

«Ἐξῆτα κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας καὶ συνανεγερτράφη μετὰ ἐντόμων ἀνωτέρου ἀναστήματος, ἰσχυροῦς ἰδιοσυγκρασίας, καὶ κατόχων σοφίης τοσαύτης, ὅσην οὐδεὶς δύναται νὰ εἶπω, τῶν τῆς παρούσης γενεᾶς ἐκείνητοι. Σὰς ὀρεῖαις νὰ δώσῃτε πίστιν εἰς τοὺς τελευταίους αὐτοῦς λόγους μου· ὅτι δηλ: εἶδον ἄλλοτε τὸν ἥλιον, ὅν ἦδη βλέπομεν πέραν τοῦ ὕδατος, καὶ ὅστις φαίνεται οὐχὶ μακρὸν τῆς γῆς ὄν, εἶδον, λέγω, αὐτὸν ἐπιστάμενον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξακοντίζοντα καθέτως ἐφ' ἡμῶν τὰς ἀκτίνας του. Π γῆ ἦτο πολὺ λαμπροτέρα κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας, ὁ ἀπὸ πολὺ θερμότερος, καὶ οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι πολὺ ἐγκρατέστεροι καὶ ἐναρετιώτεροι.

«Μολονότι αἱ αἰσθήσεις μου ἐξησθῆσαν ἦδη, ἡ μνήμη μου ὅμως διατηρεῖται ὑγιής· σὰς βεβαίως λοιπὸν ὅτι τὸ ἐνδοξόν αὐτὸ ἄστρον κινεῖται. Εἶδον ἐγὼ τὴν πρῶτην αὐτοῦ ἀνατολὴν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους τοῦτου, καὶ ἠρξάμην τοῦ βίου περὶ τὸν χρόνον, καὶ ὅτι αὐτὸ ἤρχισε νὰ διατρέχῃ τὸ ἀπειρον αὐτοῦ στόδιον. Προύχουσι δὲ, ἐν διαστήματι πολλῶν αἰώνων, ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ μετὰ καύσανος σφοδρότατου καὶ λαμπρῶς ἀκαταλογίστου, ἦν ὕμεις βεβαίως δὲν ἠδύλατε ὑποφέρει. Ἀλλ' ἦδη, ὡς ἐκ τῆς κλίσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπαισθητῆς ἐλαττώσεως τῆς ἰσχύος του, προβλέπω ὅτι ἡ φύσις μέλλει νὰ τελειώσῃ ἐντὸς ὀλίγου, καὶ ὅτι, μετὰ μίαν τὸ πολὺ ἑκατοστῶν λεπτῶν, ὁ κόσμος αὐτὸς θέλει βυθισθῆ εἰς τὸ σκότος.

«Φεῦ! ὦ φίλοι, ποσάκις ἄλλοτε δὲν ἐτρεφίμην μετὰ τὴν ἀπατηλὴν ἐλπίδα ὅτι θέλω διαμείνει διὰ πάντας ἐπὶ τῆς γῆς ταῦτες! Ὅποια δὲ μεγαλοπρέπεια ἐντός τῶν κελύων, τὰ ὅποια μόνος εἶχον ἀναβοῶσαι! Ὅποιαν δὲ ἀπέδιον ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν στερεότητα τῶν μελῶν μου καὶ τὴν ἐλαττωσιμότητα τῶν συναρτήσεων αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν ἰσχύιν τῶν πτερυγῶν μου! Ἀλλ' ἄρκετὰ ἐξῆτα διὰ τὴν φύσιν καὶ τὴν οὐρανὸν, καὶ οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐπιζήτωντων μου δὲν θέλει λάβει τὴν αὐτὴν εὐχαρίστησιν κατὰ τὸν ἐπελευσόμενον αὐτὸν τοῦ σκότους καὶ τῆς παρακμῆς αἰῶνα.»

A.

ΠΑΝΔΟΡΑ

ΤΙΜΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΑΚΟΠΟΙΟΥΝΤΩΝ ΤΑ ΖΩΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ. Εσχάτως ή αστυνομία συνοικίας τινός του Λονδίνου ἐφήμισεν αὐστηρότατα τὸν κείμενον νόμον περὶ τῶν κακοποιούντων τὰ ζῶα. Ἀνθρωπός τις διὰ τὴν κάμη τὸν εἰς τὸ ἀμάξιόν του ἐξευγμένον ἵππον νὰ τρέξῃ, τὸν ἐμαστίγεισε κατ' ἀρχάς ἀνηλεῶς, ἐπειτα ἔχωσεν εἰς μίαν τῶν πλευρῶν του σιδηρὰν βέβδον καὶ ἄσπερον μὲ τὴν αὐτὴν βέβδον τὴν ὁποίαν ἐκράτει μὲ τὰς δύο χεῖρας τοῦ κατέφερε τρία κυπύματα κατὰ κεφαλῆς, τὰ ὁποῖα ἐπέφεραν εὐθὺς τὸν θάνατον τοῦ ἵππου.

Οἱ ὑπάλληλοι οἵτινες συνέλαβον ἐπ' αὐτοφύρω τὸν ἄνθρωπον καὶ ἄλλοι αὐτόπται γενόμενοι ἐμαρτύρησαν ὅτι μετέβη τοιαύτως κατὰ τοῦ ἵππου κακώσεις, διὸ καὶ κατεδικάσθη εἰς ἐνὸς μηνὸς ἐργασίαν ἐντός σωφρονιστικοῦ οἴκου. Εἰπόντος δὲ αὐτοῦ ὅτι θέλει καὶ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τὸ ὁποῖον παρέχει ὁ νόμος τοῦ νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν φυλάκισιν διὰ τοῦ ἀναλόγου προστίμου, ὁ δικαστὴς ἀπεγγεῖλε τοῦ ἐπομένου λόγους.

« Ἀπαύται δὲν ἔχεις αὐτὸ τὸ δικαίωμα. Ὁ νόμος ἐπιτρέπει εἰς τοὺς δικαστὰς νὰ ἐπιβάλλωσι πρόστιμον ἢ φυλάκισιν ὅταν τὴ νομίτως κατὰ κλητὴν τοῖς παρέχει δὲ ὡσαύτως τὴν ἀδειαν ν' ἀφήσωσιν αὐτοὺς τοὺς καταδικωκούς νὰ ἐκλέξωσι μεταξὺ φυλακίσεως καὶ χρηματικῆς ποινῆς· ἀλλὰ τὸ παρά σοῦ πραχθὲν ἐγκλημα εἶναι πολὺ θεινόν, ὥστε δὲν δύναμαι νὰ σοι παραχωρήσω τὴν ἀδειαν τοῦ νὰ ἐκλέξῃς. Θέλεις ἐργασθῆ ἐπὶ ἓνα μῆνα εἰς σωφρονιστήριον οἴκον καὶ σὲ εἰδοποιῶ ὡσαύτως ὅτι δὲν θέλεις ἐλευθερωθῆ εἰμὴ ἀφοῦ πληρώσῃς καθ' ὅλοκληρίαν ὅλα τὰ ἐξόδα τῆς δίαιτης. »

Καὶ εἰς τὴν Νορβηγίαν οἱ νόμοι οἵτινες ὑπερασπίζουσι τὰ ζῶα κατὰ τῶν κακώσεων εἶναι αὐστηρότατοι. Αἱ ἐφημερίδες διηγούνται ὅτι Ἄγγλος τις ἐργαζόμενος εἰς τὸν σιδηρὸδρομον τῆς Χριστιανίας (πρωτεύουσας Νορβηγίας) κατεδικάσθη, διότι ἐκτύπησε μὲ πάσσαλον ἵππον τινά, εἰς ὁποῖα ἡμερῶν φυλάκισιν μὲ ἄρτον καὶ ὕδωρ, ἢ τρεῖς εἰκοσιεννέα ἡμερῶν πραγματικὴν φυλάκισιν, διότι μίαν ἡμέραν ὁ καταδικασθεὶς δὲν λαμβάνει ἄλλην τροφὴν εἰμὴ ἄρτον καὶ ὕδωρ, καὶ τρεῖς λαμβάνει τὴν συνήθειαν εἰς τοὺς φυλακισμένους διδομένην τροφὴν. Διὰ τὴν νηστεύσῃ λοιπὸν ὁποῖα ἡμέρας πρέπει νὰ διαμείνῃ εἰς τὴν φυλακὴν εἰκοσιεννέα ἡμέρας. Τοῦτο δὲ προνοεῖ ὁ νόμος διὰ νὰ μὴ βλάπτεται ἡ υἰγία τῶν εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπαγομένων καταδικωκῶν.

Ὅτι τοιαῦτοι ὑπὲρ τῶν ζῶων νόμοι εἶναι ἀναγκασιότατοι εἰς τὰ μέρη μας, οὐδεὶς νομίζομεν, θέλει τὸ ἀρνηθῆ· διότι τὰ δυστυχῆ ζῶα καὶ βαρύτερον φορτίον ἀναγκάζονται νὰ φέρωσι, καὶ ἀνηλεῶς ξυλοκοποῦνται καὶ φονεύονται. (Ἀράβ.)

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Ἐγὼ ὁ διενέξων παραίτιος καὶ φόνων,
ἐγὼ παντοῦ τοῦ κόσμου μας τὰ πνεύματα ταραττων,

τὴν κεφαλὴν, τὴν τράχηλον ἀν ἀπολέσω μόνον,
εἰς ζῶον μεταβάλλομαι τῶν χειροθεστάτων.
Ἄν δ' εἰς τὴν θέτιν τῶν μελῶν τῶν ἤδη κεκομμένων,
προσθέσῃς ἄλλα κραταιὰ ὡς ἦσαν καὶ τὰ πρῶτα,
θὰ ἴδῃς τότε ἔμπροσθεν εἰς κλίνην ἵπλωμένον,
προσδύτην πολιότριχα τοῦ θρόνου πεπτοκίτα.
Καὶ πάλιν ἂν τὴν τράχηλον τὴν δεύτερον θέλῃς
ὁμοῦ μὲ τὴν δευτέραν μου τὴν κεφαλὴν ν' ἀλλάξῃς
πυλὸς ἄλλα, δ' ἐδόξασε καὶ θὰ δοξάξῃ ἡ κίσις,
ὦ! τότε, τότε, φλε μου! μαζί μου θὰ πετάξῃς.
Αν. Σ. Β.

ΑΓΓΕΛΙΑ

Τοῦ περὶ Κωνσταντινουπόλεως τοπογραφικοῦ φηγγραμματος, τοῦ ὁποῖου τὴν ἐκδοσιν ἀνήγγελε ἡ τεσσαρῶν ἡδὴ ἐτῶν, ὁ Α' τόμος, περιέχων τὴν περιγραφὴν τῆς ἐντός καὶ πέριξ τειχῶν Κωνσταντινουπόλεως εἰς 616 σελίδας εἰς μέγα ὄψοον μὲ εἰκοσιεπτά τρεῖς εἰκόνας, ὧν αἱ πλείους ἀριστουργήματα τῶν χαλκογράφων τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, καὶ ἐκ τοπογραφικῶν πίνακα (χάρτιν) χαλκογραφημένοι ἢ παραστάσεις μὲ τὴν αὐτὴν λαμπρότητα καὶ τὴν εὐχρηστέαν ἀκρίβειαν, ἐξεδόθη πρὸ ἐννέα ἡδὴ μηνῶν καὶ, χάρις εἰς τὴν εὐμένειαν τοῦ Κοινοῦ, ἤτις ἀπέζητο ἀπ' ἀρχῆς ὅλα μου τὰ φιλοπονήματα, πλεονάζει νὰ ἐξαντληθῇ.

Πρὶν ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Β' τόμου, περιέχοντος τὴν περιγραφὴν τῆς ἐπὶ τοῦ Κόλπου Μαρμαρίας καὶ τῶν ἐκτετατωμένων τοῦ Βοσπόρου ἀκτῶν μὲ τῶν παρακειμένων νήσων, μὲ δύο χάρτας καὶ πολλὰς ἐπίσης εἰκόνας, προαναγγέλλω, πρὸς ἀποφυγὴν μνησθήσεων·

α. Ὅτι ἡ τιμὴ ἐκάστου καὶ τῶν τριῶν τῶν προσδιορίζεται, διὰ τοὺς ἀπὸ ταῦδε καὶ εἰς τὴν ἀντιδρομῆς, εἰς δεκαπέντε δραχμὰς, πληρωτέα ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ βιβλίου.

β. Ὅτι ὁ προμηθεύσας εἰκοσι συνδρομητὰς, λαμβάνει δωρεάν ἐν ἀντίτυπον, καὶ

γ. Ὅτι αἱ συνδρομαὶ γίνονται

Ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲν παρὰ τῷ Κυρίῳ Ι. Βενεττανουπόλει, ὑπαλλήλῳ τῆς ἐνταῦθα ἑλληνικῆς Πρεσβείας, παρὰ τῷ ὁποίῳ εὐρίσκονται καὶ αἱ πρῶτοι τόμοι τοῦ βιβλίου ἐν Ἀθήναις δὲ, παρὰ τῷ Κυρίῳ Ἀνδρῆι Κορομηλῇ, καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέρη παρὰ τοῖς ΚΚ. Προξένοις καὶ ὑπαπροξένοις τῆς Ἑλλάδος ἢ παρὰ τοῖς Κυρίοις, ὅσοι ἤβηλον παρακληθῆ παρ' ἐμοῦ ἰδίως περὶ ταῦτου.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1851
ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ Δ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ

Παρακαλοῦνται ἐπιμένοντες οἱ ΚΚ. συνδρομηταὶ ἐν γραφῶσιν εὐαγάγησασα τὰ ὄνόματά των, καὶ διόψων τῶν ἀντιτύπων τὸ ποσόν, ἵνα μὴ συμβῇ διακοπὴ περὶ τὴν ἀποστολὴν καὶ παραδόσιν τοῦ βιβλίου, καὶ τὴν ἐν τῷ τέλει τοῦ Α' τόμου ἀναγραφὴν τῶν ὀνομάτων.